"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00
ADVERTISING RATES ON APLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS { LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENĮ, 3 D. RUGSĖJO (SEPTEMBRO) 1914 M. No. 36
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

KONGRESAS ČIA PAT.

Vos trys savaitės beliko iki 4-ojo Federacijos Kongreso. Nerannais laikais šiemet teks tarties apie savo reikalus. Tečiau Europos karė ir Lietuvos pavojingas padėjimas netik ką nepriveło sumažinti mūsų rūpesnių Kongreso reikalais, bet šis svarbus momentas turi mus dar labiau paskatinti spiesties po Federacijos vėliava ir dalyvauti kuoskaitlingiausiai Chicagos kongrese. Ar šiaip karė baigsis, ar kitaip; ar Lietuva bus suvienyta po rusų valdžios, ar ji visa teks vokiečiams; ar mes išgausime plačią autonomiją, ar ne — vis viena — lietuvių katalikų reikalai liks tie patys, kaip ir buvę — kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Gilus įsitikinimas, kad mes, katalikai, sudarome tikrąjį ir sveikąjį tautos branduolį, kad tiesiame tėvynės ateičiai tvirčiausius pamatus — turi inkvėpti mums pasiryžimą darbuoties tėvynės naudai, neatsižiūrint į jokias kliutis.

Šių metų kongresas ypač turės būti svarbus ir naudingas. Šiemet mes galūtinai sutvarkysime "Tautos Fondą", išklausysime svarbių referatų, apsvarstysime visus mūsų svarbiausius reikalus, pasitarsime apie sušelpimą mūsų brolių nukentėjusių nuo karės; pabaigę gi kongresą, susirinkę drauge su kitų srovių atstovais apsvarstysime dabartinį Lietuvos padėjimą ir pasitarsime, ko mes turime reikalauti Lietuvai busimojoje tarptautinėje konferencijoje. Taigi lai mūsų visos katalikiškos organizacijos, kaip parapijos, taip draugijos, atsiunčia į kongresą (22—24 rugs.) savo delegatus (parapijos po 3, draugijos po 1). Tos katalikiškos draugijos, kurios savo mėnesiniuose susirinkimuose pamiršo išrinkti delegatus, lai dabar sušaukia tuo tikslu extra susirinkimus. Visi delegatai turi turėti ingaliojimus ant rašto, patvirtintus vietinio klebono. Ingaliojimuose turi būti pažymėta, kad delegatai ingaliojami atstovauti draugijas kaip Federacijos Kongrese, taip ir politiškame seime. Reikia taip-pat pažymėti skaičių narių atstovaujamos organizacijos.

Kadangi mokesniai į Federaciją ligšiol nebuvo galutinai sutvarkyti, tad ir šiemet, kaip ir seniau kongrese galės dalyvauti parapijos ir draugijos be jokio mokesnio. Kitų srovių organizacijas dalyvauti visuotiname lietuvių seime (Chicagoje 25 ir 26 rugsėjo), tikimės, paragins kiti lietuvių laikraščiai, anas sroves atstovaujantieji.

Į SUSIV. L. R. K. A. KUOPAS BEI NARIUS ATSIŠAUKIMAS.

IMKIME DALYVUMĄ VISUOTINAME LIETUVIŲ AMERIKOJE SEIME.

Apie svarbumą laiko, kokiame dabar atsiranda mūsų Tėvynė Lietuva negali būt dvejopų nuomonių. Mes turime but prie vieko prisirišę. Atėjo patvirtinančios žinios, jog rusų kariuomenė jau užėmė ir Tilžę, Stalupėnus, apgulė Karaliaučių ir po visą rusų užimtą Prūsų Lietuvos plotą užvesta jau Rusijos krasa. Tai reiškia, kad jau beveik visa Mažoji Lietuva prijungta prie Didžiosios ir vargu bau Germanijai pasiseks rusų kariuomenę iš ten išstumt. Tad naudokimės proga ydant pakelt savo balsą ir pasirodyt pasauliui, jog tos vietos, kur dabar Rusijos ir Germanijos kariuomenės kaujas yra mūs Tėvynė Lietuva, mūs bočių krauju apšlakstyta ir jog mes turime tiesą reikalaut sau priderančios vietos terpu kitu Europos tautų, jog mes gyvuojame nors ir užmiršime, bet pilni energijos ir noro darbuoties su kitomis tautomis pakėlimui žmonijos. Taigi gerb. kuopos imkime dalyvumą bendrame Lietuvių seime, siųskime savo atstovus į Chicago ant visuotinio seimo, kuris atsibus 25 ir 26 d. rugsėjo š. m. Kartu dalyvaukime ir Lietuvių R. Kataliku Federacijos kongrese. Rūpinkimės patys savo reikalais, nes kiti mumis nesirūpins. Kuopos gal siųsti po viena atstovą, arba ir kelios susidėję siųst vieną atstovą. Naudokimės proga.

"Kalkime geležį pakol karšta."

Su-mo L. R. K. A. pirm.
K. J. Krušinskas.

TAUTIEČIAI.

Atsitikimai Europoj eina galvatrukčiais. Rusija jau užėmė visus Rytprūsius, Vokietija jau nori taikyties siūlo Lenkijai neprigulmybę. Rusija, sušaukusi Dūmą, duoda Lenkijai autonomiją, priskirdama prie jos ir Suvalkų gubernija. Lapkričio mėnesyje būsianti Lenkijos autonomija galutinai užtvirtinta Dūmoj.

Taigi, Tautiečiai, kol mes čia vaidijamės, ginčijamės dėlei laiko ir vietos mūsų visuotino politiško seimo, mūsų tėvynę tenai skaldo, išnaujo uždėdami naują jungą ant jos dalies, labiausiai susipratusios, toliausiai nužengusios kultūroje. Jau šiaudien lenkai, nepasitenkindami vienos Suvalkų gubernijos užgriebimu svajoja, kalba apie *"stiprią"* Lenkija (žinoma "od morza do morza"), anot jų reikalingą Europos lygsvaros nustatymui. Nėra abejonės, kad jie norės užgriebti visą Lietuvą.

Koksai būtų likimas Lietuvos po Lenkų jungu mes galime įsivaizdinti iš Rusinų likimo Austrijos, Galicijos, kur autonominę valdžią turi lenkai. Ten Rusinai "broliška" lenkų valdžia tapo privesti prie to, kad priversti buvo griebties terroristiškų įrankių (Rusinas Lošinskis nužudė Galicijos gubernatorių grafą Potocki, idant išvaduoti savo brolius nuo žiaurios jo valdžios).

Tautiečiai, ne metas šiandieną mums vaidyties, tąsyties delei to; kas, kame, kada turi teisę šaukti visuotiną Lietuvių seimą Amerikoje, ar spauda, ar katalikų federacija. Kuomet mes čionai tuščius šiaudus kuliame, gaišiname brangų laiką, anapus vandenyno mūsų brangią tėvynę priešai apnykę skaldo, ardo, stato jai spąstus. Mes gi vietoj neši jai kuogreičiausiai pagelbą tuščius ginčus ir siaurius partyviškumus varinėjam.

Ištiesų, jeigu mes šiame begalo svarbiam momente neparodysime mūsų politiško pribrendimo, jeigu mes neužmiršime mūsų siaurų partyviškumų vardan bendros mūsų tėvynės Lietuvos, kuri šiandien ištiesus rankas šaukiasi mūsų pagelbos, — tai mes neverti būsime nešioti Lietuvių vardą!

Aišku, Seimas mums yra reikalingas kuogreičiausiai. Kokiuo gi būdu mes jį galime sušaukti kuogreičiausiai? Laiminga apystova! Katalikų Federacija, reprerentuojanti parapijines*) Lietuvių organizacijas Amerikoje, ruošia savo kongresą Chicagoje rugsėjo 22—25 d. Kas užgins, kad Lietuvių Katalikų Federacija, reprezentuojanti arti 100 parapijų, apimančių 400.000 — 500.000 Amerikos Lietuvių, nebūtų rimčiausia išreiškėja nuomonės didžiumos Lietuvių Amerikiečių. Taigi ši organizacija turi užtektinai kompetencijos, idant imti ant savęs iniciatyvą šio seimo šaukimo. Tik aš patarčiau idant ji pirmasias dienas 22 ir 22 d. rugsėjo savo kongreso užleistų visatiniam Lietuvių seimui ir tėvynės reikalų svarstymui. Jeigu ji sutiko tai padaryti, tai, mieli tautiečiai jau daugiau nebesiderėkime, negaišuokime, neleiskime brangaus laiko, nes mūsų motina tėvynė šaukias pagelbos ir mes būtume nedorais jos vaikais, jeigu vietoj eiti jį gelbėti tebevarinėtume siaurus partyviškumus.

*) Tikrisu sakant: katalikiškas. "Draugo" red.

Pirmasis paveikslas iš Bruselio, Belgijos, nuo pat prasidėjimo karės. Jis parodo sužeistuosius kareivius (1), esančius ligonbutyje ir kareivių moteris atsimančias užsilaikymui mokesnis po 50-65 centimus į dieną (apie 10 centų).

Taigi, Tautiečiai visi kam brangi dar mūsų tėvynė Lietuva skubinkime Chicagon visuotinan Lietuvių seiman 21—23 rugsėjo dieną.

J. Gabrys.

PRANEŠIMAS.

Rugsėjo 15 dieną New Yorke bus nepaprastas "Draugo" Bendrovės susirinkimas. Gerbiamieji dalininkai kviečiami pribūti. Susirinkimo vietą ir valandą pranešime vėliau.

IŠ KARES

Berlinas. Pro Amsterdamą ateina žinios, kuriose spėjama, kad Prancūzija, Anglija ir Rusija rengiasi prašyti Vokietijos sustoti kariauti. Žinios patvirtintos aukštųjų Vokietijos valdininkų. Tos žinios tvirtina, kad greitas vokiečių ėjimas Paryžiaus link išgązdino Prancūziją ir Angliją. Tas pats išgąstis bus greitai jaučiamas ir Rusijoj.

Iš kitų šaltinių ateina žinios, kad vokiečiai kovoje ties Cambrey pražudė 25,000 kareivių vienoje dienoje.

Londonas. Laikraštis **Mail** praneša, kad vokiečių karės valdyba užgynė garsinti skaičių karėje žuvusiųjų. Pasirodo, kad dideli karėje nuostoliai labai sargiai buvo ir tebėra slepiami.

Antverpo gyventojai baimės apimti. Vokiečiai išnaujo užpuldinėjo ant Antverpo iš oro. Skrajodami orlaiviais meta bombas, kurios sprogdamos suardo namus užmuša moteris, vaikus. Žmonės neturi ramumo nei dieną nei naktį. Slankioja iš vienos vietos į kitą, norėdami pasislėpti nuo baisaus priešo iš padangių.

RUSAI EINA Į BERLINĄ.
RUSAI UŽĖMĖ KARALIAUČIŲ.
AUSTRIJOJE REVOLIUCIJA.

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA PARYŽIŲ IŠ ORLAIVIŲ.
JAPONIJA VEIKIA TOLYMUOSE RYTUOSE.
TURKIJA RENGIASI PADĖTI VOKIEČIAMS.
KITOS BALKANŲ VALSTIJOS PADĖS RUSIJAI.
BELGAI SIUNČIA JUNGTINĖMS VALSTIJOMS PROTESTĄ PRIEŠ VOKIEČIŲ ŽIAURUMUS.

RUSŲ KARIUOMENĖ TIES KROKOVA.

VOKIEČIAI IŠ PRUSŲ BĖGA Į BERLINĄ.

RUSŲ VALDŽIA GRUMUOJA LENKŲ SAKALAMS.

RUSIJOS KAZOKAI PRIE DANCIGO.

PRUSUOSE ĮVESTA RUSŲ KRASA.

Balkanuose gali kilti karšta kova. Turkija mobilizuoja po priežiūra vokiškų oficierių. Turkija palaikys Austrijos ir Vokietijos pusę.

Delei to visos Balkanų valstijos bus intrauktos į karę. 150 vokiškų oficierių nukeliavo į Turkiją, kuri yra vienatinė Vokietijos draugė.

Anglai nuskandino 11 vokiečių laivų. Gauta Londone valdiškas pranešimas nuo admirolo D. Beaty, kuris vadovauja anglų laivynu, kad anglų laivynas nuskandino 11 vokiečių laivų. Mūšis buvo ties sala Helgoland.

Kas dedasi Albanijoje. Praneša į Londoną iš Durazzo, kad Albanijos kunigaikštis Vilius Wied apleido savo karalystę. Italija ir Austrija iš karės priežasties atsisakė jį šelpti. Sostinė Albanijos Durazzo bombarduojama mahometonų sukilėlių.

Japonai bus kviečiami į Europą. Buvusis Prancūzų užrubežinių reikalų ministeris Pichon, dabartinis redaktorius Paryžiaus dienraščio "Petit Journal" apskelbė dienraštyje projektą, kad japonus pakviesti į Europą. Būtų labai geras dalykas, jeigu japonų valdžia pasiųstų Prancūzijon kokius 500,000 kareivių.

Londonas. Vienas iš Londono laikraščių korespondentų praneša, kad imperatorius Vokietijos Vilius iškeliavo link Rusijos rubežiaus.

Pekinas. Japonai, kaip čia pranešama užėmė dvi salas gulinčias arti Kiau-Chau. Salos vadinasi Taliekao ir Tekung-Tao.

Austrija skelbia apie savo pergalėjimus. Austrijos valdžia praneša, kad jos kariuomenė užėmė žemes tarp upių Bugo ir Vieprz.

Berlinas. Oficijaliai čia pranešta, kad vokiečiai Rytprūsuose paėmė į nelaisvę 30,000 rusų kareivių. Susirėmimas buvo ties Ortelsburgu, Hohensteinu ir Tanneburgu. Paimta daug žymių rusų oficierių. Žinios tos paeina iš vokiškų šaltinių ir kaipo tokioms negalima per daug tikėti.

Paryžius. Iš tikrų šaltinių čia sužinota, kad Austrijos **ciesorius** nieko nežino apie jo armijos sumušimą. Valdininkai bijosi, kad ciesorus sužinojęs apie Austrijos nelaimes, neperneštų to ir numirtų.

Apturėta taip-pat žinios, kad Austrija pilnai susimobilizavusi. Taikos metu Austrijos kareivių skaičius siekia 500,000. Dabar jau pašaukti visi atsarginiai.

Austrijos armija taip paskirstyta: 1,000,000 kareivių randasi prie rusų rubežiaus; 500,000 Lenkijoje; 350,000 prie Italijos rubežiaus; 350,000 susijungė su vokiečių armija; kitos dalys kariauna prieš serbus.

Serbai Austrijoje. Serbų armija, priskaitanti 125,000 **kareivių** jau randasi ant Austrijos žemės ir žengia gilyn. Serbų kariuomenė, sumušus austrus prie Šabak, atėmė daug armotų ir pradėjo iš jų šaudyti austrijiečius.

Rotterdam. Vokiečiai prisakė visiems Belgijos gyventojams nuo 17 iki 20 metų amžiaus keliauti į Vokiečių žemes ir apdirbti laukų darbus. Tikri laikai senųjų gadynių vergystės.

Londonas. Iš Paryžiaus korespondentas prisiuntė Londonan sekantį prenešimą: "Italija žada pasiųsti Austrijai ultimatum, reikalaudama pasiaiškinimo, delko jinai traukia kariuomenę Italijos parubežin.

Čekų kareiviai iššudyti. Austrai iššudė 7,500 čekų kareivių, kada tie atsisakė kariauti prieš serbus.

Londono laikraščio "Times korespondentas praneša, kad eina gandas būk Karaliaučius jau rusų rankose.

Rusų kariuomenė atakuoja Galicijos miestą Lemberg, labai svarbų punktą kariškame padėjime.

Antverpas. Karalius Albertas žada pasiųsti keletą žymesnių Belgijos ypatų į Jungtines Valstijas, kad pranešus prezidentui Wilsonui apie vokiečių žvėriškumus. Komisijoje, kuri buvo sušaukta karaliaus paliepimu ir kuroje pirmininkavo Ministeris Vandervelde nutarta surinkti svarbiausius faktus vokiečių žiaurumo ir pranešti apie juos Jungtinių Valstijų valdžiai. Gal vokiečiai liausis, kada apie jų darbus užgirs visas pasaulis.

Prancūzų generolas užmuštas. Reutero telegramos praneša į Londoną, kad prancūzų karės kanceliarija pradeda skelbti vardus žuvusiųjų karėje.

Tarp žuvusiųjų paskelbtas gener. Patrick Mahon, kuris krito Alzacijoje.

Kairysis sparnas rusų armijos galicijoje jau randasi atstumė 35 m. nuo Lvovo. Rusų raitininkai praveda armijai kelią išvaikydami austrų mažus palkus kareivių.

Londonas. Italijos valdžia vis dar laikosi neutrališkai. Austrai ir vokiečiai norėdami Italiją patraukti prie savęs žada jai daugybę prancūzų provincijų. Gal Italijos valdžia ir norėtų pasipelnyti, bet žmonės nelabai simpatizuoja Vokietijai ir Austrijai ir galėtų sukelti revoliuciją jei tiktai valdžia remtų tas valstijas.

Paryžius rengiasi prie apsigynimo. Miestas iš visų pusių stiprinamas. Prancūzai turi stiprią viltį, jogei vokiečiai užpultų ant Prancūzijos sostinės nėra ko bijoties, nes Paryžius labai stipriai prie apsigynimo pasirengęs. Prisakyta visiems svetimtaučiams apleisti Paryžių.

Lenkai nelabai tiki caro pažadėjimams. Dienoje, kada tapo skelbtas didžiojo kunigaikščio manifestas, suteikiantis lenkams autonomiją, Varšuvos lenkų laikraščiai išreiškė nepasitikėjimą rusų valdžios pažadėjimams. Vienas iš laikraščių pažymėjo: "tikslu manifesto yra pažaisti lenkų jausmais. Lenkija bus karės vietos ne tiktai rusų, bet vokiečių ir austrų ir kiekviena iš kariaujančių valstijų stengsis patraukti lenkus pas savę, pažadėdami jai autonomiją. Lenkai privalo užsilaikyti ramiai ir neišeiti iš lygsvaros. Lenkų spauda šaukia savo brolius kaip esančius po Austrijos valdžia, taip ir po Vokietijos netikėti pažadėjimams".

Amerikos lenkiški laikraščiai tiesiog pergyveno karštligę. Vieni iš jų įtikėdami visoms paskaloms kviečia visus lenkus stoti į darbą ir remti rusų valdžią, antri niekina didelius karščius ir pataria šaltai į dalyką žiūrėti.

Lenkų atsarginiai nepašaukti karėn. Amerikos lenkų dienraštis "Dziennik Narodowy" num. 206 pažymi, kad iš Lenkijos ateina žinios, jog lenkų atsarginiai visai nepašaukta karėn. Karėje dalyvauja vien tiktai tie, kurie atlikdavo kariuomenės tarnystę laike ramumo. Rusijos valdžia bijosi pašaukti lenkų į tarnystę, kad nesukelti tarp lenkų revoliucijos. Kitos žinios skelbia, kad lenkai remia austrus ir vokiečius. Tikriausiai tai galima spėti, kad lenkai užims laukimo poziciją.

Lenkų laikraštis "Dziennik Ludowy" num. 198 patalpino karštą straipsnį antgalviu "Apgavikai" (Oszusci), kuriame nušviečia nekurių Amerikos lenkų nesąmoningą ir tiesiog blėdingą poziciją, skleidžiančią tiesiog sensacijas. Labiausiai užsipuolama ant lenkų spaudos. Nurodoma, kad vienas iš dienraščių "Dziennik Związkowy" apskelbė savo skiltyse telegramą iš Paryžiaus, kurios žodžius iškraipė savotiškai. Telegramoje būk buvo pažymėta, kad Prancūzija ir Anglija gvarantuoja lenkams autonomiją. "Dziennik Ludowy" nurodo, kad to visai nebuvo. Amerikos lenkai bemaž visai nepažįsta prancūzų kalbos ir neatkreipdami atydos ant prancūziško teksto, laikosi vien lenkiško. Prancūzų kalbos žodžiai: Croyons ferme delivrance Pologne grace appui France et Angleterre", nereiškia kad tos valstijos gvarantuoja lenkams autonomija vien tiktai pasitikėjimas, kad tos valstijos parems lenkų sumanymus.

Japonai užėmė vokiečių žemes Tolimuose Rytuose. Japonijos laivynas sunaikino vokiečių telegrafo stotį ant salos Jap. Tokiuo būdu pertrauktas susinešimas vokiečių su Tolymais Rytais. Šitą žinią atvežė laivas "Princessin Alice", kuris atplaukė Manilon. Japonai nepatenkinti vien bombordavimu Tsing-Tau ir užėmimu Kiau-Chau, bet užima visas vokiečių nuosavybes.

Prancūzija protestuoja prieš pirkimą Jungtinių Valstijų svetimų kraštų laivų padidinti prekybos laivyną. Prancūzijos pasiuntinys Jusserand ilgai tarėsi su prezidentu Wilsonu delei šio reikalo ir pažymėjo, kad Prancūzijos valdžia yra nepatenkinta iš Jungtinių Valstijų valdžios užmanymo. Diskusijos tame reikale buvo neužbaigtos. Prancūzija nesiliaus ir toliaus protestuoti prieš Wilsono plenus.

Prancūzija nurodo, kad Jungtinės Valstijos sulaužys neutralitetą, jeigu vokiečiams sius valgomosius dalykus ir pirkdama laivus sušelps Vokietiją finansiškai kas taip-pat priešinga neutraliteto teisėms.

Kopenhagen. Vienas pirkėjas atvykęs iš Berlyno Kopenhagen pasakoja, kad kasdieną į Berliną atvyksta trukiai pilni pabėgėlių iš Karaliaučiaus. Visiems žmonėms prisakyta apleisti miestą.

Prancūzai numalšino Arabų sukilimą. Exchange Telegraph Co. apturėjo žinia iš Gibraltaro, kad užpuolimai arabų ant prancūzų kariuomenės atmušti ir arabai sutrinti ant visos linijos.

Turkijos pasiuntinys Washingtone Rustem Bey sako, kad del sutraukimo telegrafiškų susinešimų, nežiną nieko kokią poziciją užims Turkija. Turkai baisiai supykę ant Anglijos už paėmimą dviejų dreudnuotų, kurie buvo tiktai dabar užbaigti ir paskirti Turkijai.

Vokiečių kolonija Afrikoj Togaland pasidavė be jokių pasipriešinimų anglams. Ši kolonija užima 33 kv. m. žemės ir priskaito 900,000 gyventojų.

Paryžius. Hamburgo dokose yra uždarytų 1200 prekinių laivų.

Paryžius. Gyventojai Belgijos bėga Paryžiun. Viena diena pribuvo jų čion 100, antra diena 1000, o trečia jau 2.500. Iš parubežių pranešama, kad rubežių Prancūzijos ir Belgijos peržengė 10,000 belgų kareivių.

Washingtonas. Amerikos 'Raudonasis Kryžius" išsiuntė į karės lauką Europoje 30 gydytojų ir 120 ligonių prižiūrėtojų.

Vokiečiai užėmė Prancūzijoje tris miestus. Telegramos iš Ostendos praneša, kad prancūzų miestai Lille, Ranbaix ir Valenciennes užimti prancūzų.

ŽYMIAUSIOS YPATOS, KURIOS YRA INTRAUKTOS Į KARĖS SUKURĮ.

Ciesorius Pranciškus Juozapas I svarbiausia ypata paskutiniuose Europos atsitikimuose. Jisai skaitomas karės priežastimi. Pasiuntė ultimatum Serbijai, kad buvo nužudytas Sarajeve įpėdinis Austrijos sosto.

Caras Nikalojus II Rusijos ir Lietuvos valdovas.

Karalius Petras, Serbijos valdonas yra labai silpnos sveikatos ir visai nesikiša į valstijos reikalus. Serbiją valdo nuo 1903 m., nuo laiko užmušimo karaliaus Aleksandro ir karalienės Dragos.

Anglijos karalius Jurgis. žymus tuo, kad rišasi giminystės ryšiais bemaž su visos Europos valdančiomis šeimynomis.

Kunigaikštis Aleksandras, Serbijos regentas dalyvauja ypatiškai karėje.

Ciesorius Vilius II, karalius Prūsų ir ciesorius vokiečių, artimas giminietis Anglijos karaliaus Jurgio, pats vadovauja karėje.

Karalius Viktoras Emanuelius, Italijos valdonas, kuris kaip spėjama netrukus bus intrauktas karės sukuryn.

Grovas Berchtold, dabartinis Austrijos užrubežinių reikalų ministeris, didelis draugas Rosijos užrubežinių reikalų ministerio.

Grovas Sturgkkas, Austrijos ministerių pirmininkas, kuriam Austrijos ciesoriaus buvo pavesta apskelbti manifestas Austrijos gyventojams.

M. Pasicz. Pirmininkas serbų kabineto ir sekretorius užrubežinių reikalų 65 m. amžiaus.

M. Siergiejus Sazanovas. Rosijos užrubežinių nuo 1910 metų reikalų ministeris. Seniaus buvo Rosijos pasiuntiniu Londone.

Gottlieb van Jagor, vokiečių užrubežinių reikalų ministeris.

Rene Viviani. Pirmininkas prancūzų kabineto, iš pažiūrų radikališkas socijalistas.

Markizas Di San Giuliano. Italijos užrubežinių reikalų ministeris, pagal užsiėmimo advokatas.

Edvardas Grey. Anglijos valstijos sekretorius, dėjo visas spėkas, kad prašalinus karę.

Baronas Konradas Von Hoetsendorfas, viršininkas generališko štabo austrų armijos.

Maršalka Putnia, viršininkas serbų štabo, kuris buvo suareštuotas laike kelionės Austrijoje.

Admirolas F. Loeffler, kamendantas Austrijos laivyno.

Generolas Žilinskas, viršininkas generoliško štabo rusiškos armijos.

Kunigaikštis Enrikas, inspektorius vokiečių laivyno.

Generolas Grovas von Moltke, viršininkas generališko štabo vokiečių armijos.

Generolas Iaffre, viršiausis komendantas prancūzų armijos, jisai tarnavo armijoj jau laike prancūzų prūsų karės. Labai prakilnus žmogus.

Admirolas Bove De Lapeyrere, prancūzų laivyno viršininkas.

Generolas Charles Douglas, anglų armijos generališko štabo viršininkas.

Lordas Kitchener, Anglijos karės ministeris.

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA PARYŽIŲ IŠ ORO.

Vokiečių orlaiviai skraido ant Paryžiaus ir meta bombas. Ligšiol nepadaryta jokių nuostolių.

Rusai užėmė Galicijos miestus Kamivirka, Gliniany, Prsemyslany ir Brukowiče. Buvo tose vietose karštis susirėmimai tarp rusų ir austrų kariuomenių.

Rusai skelbia paėmę į nelaisvę kelius tūkstančius Austrijos kareivių ir kad austrai viename mušyje netekę 3000 žmonių.

Prie Podgors ties upė Vistuda rusai atėmė nuo austrų 4 armotas, daug amunicijos, austrų žuvę ir čia 3.000. Austrai stengiasi pasiekti Liubliną, bet nelabai jiems tas pasiseks, rusai gana pasekmingai suturi juos ant visos linijos.

Rytų Prūsuose vokiečiai atspirti atgal. Jų nuostoliai gana dideli,ypač daug kareivių žuvo prie miesto Muhlen, kuris guli 22 mylių nuo Allenstein. Tikimos vokiečių kariuomęnę greitų laikų nuvyti už Vistulos upės.

Baisus sumišimas viešpatauja tarp Dancigo gyventojų. Žmonės bėga į Berliną.

Londone gauta iš Peterburgo žinios, kad geležinkeliai rytinių Prūsų rusų rankose. Ivestas judėjimas ir susinešimas tarp Peterburgo ir Insterburgo. Rusai tikisi, kad jiems visame seksies, nes kareivių turi sumobilizavę labai didelius skaičius.

Tūkstantį Austrijos kareivių belaisvių atgabenta į Kievą. 800 pasiųsta Maskvon. Atimtas nuo austrų armotas gabenama į Vilnių, Kievą ir Maskvą. Kaikurias armotas, tinkančias šaudymui, naudojama prieš pirmuosius jų valdytojus.

Paryžius. Čia skelbiama, kad vokiečiai nuo pradžios karės priskaito užmuštais 60.000 kareivių, sužeistais ir paimtais į nelaisvę 130.000.

Pekinas. Japonijos paskelbimas karės Vokietijai, sukėlė tarp Pekino gyventojų iš augštesnio luomo subruzdimą. Kynai bijosi, kad Japonija neuždėtų ant jų savo letenos ir agituoja prieš japonus. Policija turėjo daug darbo, kol numalšino kynų karštuolius Pekine.

Londonas. Gautc pranešimas iš Belgijos, kad komisija paskirta pranešti Jungtinėms Valstijoms apie vokiečių nežmoniškus pasielgimus jau **keliauja** į Ameriką. Cartan De **Wiart,** teisių ministeris yra pirmsėdžiu komisijos.

Paaiškindamas tikslą komisijos ministeris nurodo, kad jų siekiu yra parodyti Amerikai, kaip kariauja vokiečiai. Pasielgimas vokiečių Louvain tiesiog nustebino visus. Dauguma iš Belgijos žymių asmenų yra baigę Lauvaine mokslus. Vokiečių darbai parodo, kad jiems svetima yra kultūra.

Londonas. Po keturių dienų mūšio Anglijos armija Prancūzijoje buvo labai nusilpnėjus. Pasiųsta nauji pulkai jos sustiprinti. Viename pranešimų John French Anglijos kariuomenės vadas sako, kad anglai nustoję 5,000 kareivių. Vokiečiai turi daug didesnius nuostolius.

Paryžius. Ida Rubinstein Rusijos aktorė pasiuntė 12.000 dolerių nupirkti lovų ir reikalingų drapanų sužeistiems Rosijos kareiviams.

1000 Canados kareivių išvažiavo pagelbon Anglams. Laivas "Megantic" išvažiavo iš Montreal Que su 1000 stiprių jaunų kareivių. Spėjame, kad jie keliauja į pagelbą Anglijai. Dar 30,000 žada keliauti vėliaus. Anglijos kariuomenė sulaukus tokios paramos didžiai sustiprės.

Austrijos Ciesorius Pranciškus Juozapas yra sveikas. Paleistos paskalos apie mirtiną nusilpnėjimą Austrijos ciesoriaus buvo neteisingos. Iš Viences atėjo žinios, kad ciesorius sveikas ir net priiminėja pas savę valdininkus.

Londonas. Karės kanceliarija Paryžiuje praneša, kad vokiečių armija randas nuo Paryžiaus 65 mylios atstumo. Dabar eina susirėmimai Ainse departamente.

Dešinysis sparnas prancūzų armijos nustumė vokiečius atgal. Kairyšis sparnas yra mažiau laimingas, nes turėjo pasiduoti. Vokiečiai jį stumia prie La-Fere. La Fere yra sutvirtintas miestas 65 mylios nuo Paryžiaus.

Buvusis Prancūzijos finansų ministeris Juozapas Caillaux, vyras pagarsėjusios moters užmušėjystėje "Figaro" redaktoriaus įstojo į prancūzų armiją paručnikų ir tapo paskirtas generališku kasininku.

Pagarsėjęs puikiausiu tenoru pasaulyj p. Caruso nesutinka apleisti Italijos ir važiuoti į Ameriką, kur turi dainuoti. Jisai nori pirmiaus persitikrinti ar jo brangi tėvynė bus nuo karės išgelbėta.

Kunigaikštis Liudvikas, Monaco savininkas (Monaco garsus kariavimo namas, kitaip vadinamas Monte Carlo) buvusis aficierius lengvų afrikoniškų raitininkų pašauktas tarnauti generališkame štabe.

KARĖJE DALYVAUJA DIDESNĖ PUSĖ VISO PASAULIO GYVENTOJŲ.

Visame pasaulyje randasi 53 savystovios valstijos. Iš jų 8 didžiausios kariauja dabartiniu laiku Europoje.

Gyventojų skaičius kariaujančiose valstijose siekia 837,417,000.

Nekariaujančios valstijos priskaito gyventojų 682,733,000. Iš to matoma, kad didesnė pusė gyventojų yra intraukta karėn.

Skaičius gyventojų atskirai paėmus kiekvienos kariaujančios valstijos dalinosi šitaip:

Angijos	435.000.000
Rusijos su pakraščiais	166,250,000
Prancūzija su kolon.	98,850,000
Vokietija su kolon.	79,045,000
Austrijos su kolon.	51,340,000
Belgijos su kolonijomis	7,432,000
Serbijos su kolonijomis	4,000,000
Juodkalnijos su kolon.	500,000
Sykiu	837,417,000

Jeigu pridėsime dar Japoniją tai turėsime jau 904,559,000.

Rumunijos karalius atsisako nuo sosto. Romoje gauta žinia, kad Rumunijos karalius Karolis sunkiai serga ir iš priežasties ligos nori atsisakyti nuo sosto.

Caro giminaičiai, kurie vadovauja rusų kariuomenę Vokietijoje. 1. Didysai kunigaikštis Nikalojus, 2. Didysai kunigaikštis Kirilius, 3. Didysai kunigaikštis Dimitrijus.

ŠVEICARIJOS PASIŪLYMAS.

Kada kalbama apie Šveicariją, tai kalbama su pasistebėjimu ir guodone.

Istorija šios šalies tikra pasaka. Kuris iš mokinių neatsimena Viliaus Tello ar Gelstero. Tarp. galingų didžių valstijų Šveicarija laikosi liuosa, šveicarai kvėpuoja grynu kalnų oru ir džiaugiasi savo šalies grože ir laisvė.

Puikūs kalnai siekia iki pat debesų, yra puikių pievų, vingiuotų takų, užiančių kaskadų, Derlingos dirvos ir pilnai apgyventi miestai suteikia tai šaliai pilną gausumą.

Austrija nuo senai galando dantis ant Šveicarijos, norėdama ją paimti savo globon, bet matė kad nieko negalės pešti, taip-pat ir kitos valstijos. Mažutė šalis nesibijo galiūnų.

Ir šioje Europos karėje Šveicarija laikosi nuošaliai, negeidžia jinai karės, bet dar nori pagelbėti kariaujančioms valstijoms, atsiliepdama prie jų šiais žodžiais: "Siųskite man savo sužeistuosius, mano gamtoje jie atgis. Žinau, kad jų bus begalės. Neturėsite kur dėti. Duokite juos čia". Taip Šveicarija atsišaukė į kariaujančias valstijas ir nori pavesti savo šalį į vieną didį ligonbutį del visų be skirtumo tautos.

Šviecarijos pasielgimas sukelia žmonyse kokius ten naujus jausmus, viltį, kad žmonija dar ne visai atšalus, kad humanitarizmo krislai dar nežuvę.

Šveicarijoje buvo duota pradžia Raudonojo Kryžiaus organizacijaj. Ir dabar vėl Šveicarija priima pas save sužeistuosius, kuriems bus suteikta kuogeriausis patarnavimas ir kuriuos prižiūrės garsiausieji daktarai.

Vokiečiai palieka užnuodintus valgius. Peterburgan pranešama iš karės lauko Prūsuose, kad vokiečiai išvejami iš savo pozicijų palieka daug valgomųjų produktų, kurie yra užnuodyti. Rusų kareiviams prisakyta nevartoti jųjų.

Vokiečių laivas "Kaiser Wilhelm der Grose" nuskandintas. Jį nuskandino anglų kreiseris vienoji Afrikos įplaukų.

Washingtonas. Jungtinių Valstijų sekretorius Bryanas pranašė visiems Amerikos pasiuntiniams Europoje, kad jie parūpintų į šios šalies piliečius, kaip galema greičiau apleisti Europą. "Visai neišmintinga amerikonams bereikalo būti Europoje, ir kuo greičiaus jie išvažiuos tuo geriaus", sako savo pranešime Bryanas.

Londonas, Vienoje žinioje iš Boulogne pasiųstoj čia pranešama, kad vokiečiai užėmę miestą Tournai Belgijoje, pareikalavo nuo gyventojų užmokėjimo 400,000 dolerių. Miesto galva laikomas nelaimėje, kol reikalaujama suma nebus surinkta. Laiko paskirta viena valanda.

Berlinas. Gauta pranešimas kad visas Namuro tvirtovės vokiečiais paėmė. Taipogi ir Luxemburgo. Prancūzai apleido Alzaciją.

Rosijos armijos laimėjimai. New York rusų pasiuntinystėje apturėta žinių kad rusams vis labiau ir labiau sekasi rytinėje Prūsijoje. Iki 20 d. rugsėjo rusai užėmė Tilžę, Nerdenburgą, Bischoffsburgą. Sensburgą ir geležingelio stotį Rothfliess.

Rusijos kariuomenė žengia sparčiai. Vokiečiai nebeturėdami laiko apsiginti palieka savo tvirtoves ir kraustosi kas-kart giliau į Prūsus. Savo pozicijas prie ūpės Angerapp vokiečiai perleido be jokio mušio rusams.

Austrai laimėjo. Berlino laikraštis "Tageblatt" gavo nuo savo korespondento iš karės lauko žinių apie rusų sumušimą prie Krasniko Lenkijoje. Rusų keturi ar penki korpusai armijos priskaitančios 200.000 kareivių likosi išsklaidyti. Rusai išginti iš Trampolo.

Prancūzijos socijalistai už karę. Socijalistų vadai Guesde Jules ir Narcel Sembat, kurie eina į naujai paskirtą prancūzų ministeriją skelbias karės šalininkais, kada toji paliečia tautos reikalą.

"Jeigu aš būčiau jaunesnis, tarė J. Guesde, paimčiau šautuvą ant pečių ir eičiau kariauti, bet mano amžius neleidžia man to padaryti.

Rusų laivynas nuskandino vokiečių kreiserį. Vokiečių admiralitas Berline išleido sekantį žuvimą kreizerio "Magdeburgo" suomių įplaukoje: "Iškilus karštai kovai ir rusų kariško laivyno pusės, sekėsi išgelbėti vien tiktai didesnę pusę kreiserio kareivių, pats laivas nuskendo. 17 žmonių užmušta, 25 sužeista ir 85 sykiu su kapitonu žuvo nežinia kur.

Galveston, Texas. Prancūzų kreiseris "Conde" nuskandino vokiečių laivą "Alliance". Anglų kreiseris Danegal sugavo North German Linijos garlaivį "Brandenburg". garlaivis "Brandenburg" apleido Philadeelphiją 22 d. rugpiūčio. Jisai keliavo į miestą Bergen, Norvegijon.

Roma. Kardinolai susirinkę kongregacijoje delei konklavos reikalų, apturėjo nemalonią žinią apie vokiečių laikomus nelaisvėje 17 prelatų mieste Liege. Tas atsitikimas labai sujudinęs prelatus ir jie mano tuo reikalu atsišaukti į visas valstijas.

Rusų rašytojo M. Gorkio sūnus įstojo į prancūzų armiją. Aleksandras Gorky, rusų rašytojo Maksimo Gorkio sūnus įstojo prancūzų armijon, kad eiti mušti vokiečius.

Pirmas anglų laimėjimas. Žinia iš Brusselio praneša: kad anglai paėmę į nelaisvę 8.000 vokiečių. Anglijos artilerija taip vikriai apsidirbo, kad suvarė 2 pulku vokiečių raitininkų į išangsto pataisytus jiems siastus ir ir visus paėmė nelaisven. Tra tai pirmas anglų laimėjimas apie kurį teko girdėti nuo pradžios karės.

Austrija apskelbė karę Japonijai Formališkai tapo apskelbta karė Japonijai įteikiant japonų pasiuntiniui pasportą.

Sūnus grįžęs iš miesto. Žinai, mama, šiandien aš uždirbau dešimts centų.

Motina. Kame?

Sūnus. Vietoj važiuot karais, parėjau pėkščias.

Jonas Maryt, ar myli mane

Marytė. Žinoma myliu.

Jonas. O kad pinigų neturėčiau ar mylėtum? ....

Marytė. Juk vistiek, kad tik bankoj turėtumei.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

BALTIMORE, MD.

Mūsų miestely darbai eina prastai, bet tas mažai kenkia mūsų žmonėlems, pas juos pinigų iki valios. Nedėlios rytą susirinko keletas vyrukų į smuklę ir pasistiprinę kaip pradėjo plitomis sau galvas dažyti, tai net 2 langai namu subyrėjo. Paskui pasigavo visai nekaltą vaikiną ir taip jį apdaužė, kad prisiėjo nugabenti nabagas ligonbutin. Gydytojas rado galvoje daug žaizdų, kurias turėjo sulopyti. Mušikus patupdė į šaltąją, už gerus darbus susilaukė puikios užmokesnės.

Kažin ką darys vaikučiai ir pačios, kaip jų vyrai tupės belangėje. Palikę darbą, mažus vaikus ir pačias trankosi po smuklės ir užmiršta apie savo šeimynas, o kaip patenka nelaimėn, tada gelbėkit. Mūsų lietuviai iš smuklės patys neišeina tiktai po prievarta juos smuklės savininkas išvaro. Žinoma, tas jiems labai nepatinka ir išėję ir dvokiančios smuklės ant tyro oro pradeda viens kitam plytomis galvas skaldyti, ir kaip papuolę teisman, užsimoka visokiems advokatams, o namie šeimyna neturi kąsnelio duonos. Gėda ir pamatyti apie tokius lietuvius!

J. G.

ATHOL, MASS.

Išreiškių nuoširdų ačiū visiems aukuotojams del, Vabalninko moterų draugijos reikalų. Tik atsiprašau, kad taip vėlai apgarsinta, mat norėta dar daugiaus surinkti.

Aukojo:

Jonas Petrulis, $5.00, Kun. F. Kemėšis, $3.00.

Po $1.00: J. Madrelenskis, J. Gailunas, J. Žebritė, M. Vazabauskaitė, A. Likaitė, J. Manistaucienė, K. Matulis, J. Mintiekas, L. Matulis, V. Žitkenčiutė, A. Gritautė, T. Maskaucienė, A. Muralitė, P. Pinigutė, P. Jadokaitė, P. Grigaliunaitė, A. Petrauskas.

Po $.50 J. Vaitekunas, J. Mintiekas, M. Vaišmušis, M. Čibienė, O. Vinčiunienė, K. Rasmaitė, A. Dargelis, R. Gatautytė, J. Pačekojis, J. Pačekojis, A. Ainorienė, nė, B. Aukštikalnis, A. Petrauskas, P. Rašinckaitė, J. Sruoga, P. Indriulis, J. Piragis, J. Braška, O. Braškienė, E. Petronienė, M. Panevėžiutė..

Po $.25: A. Gramauskas, V. Radvinskas, K. Paliulis, P. Paliulis, J. Petrauskaitė, K. Kapišauckas, A. Perekšlienė, A. Kavadonskas, J. V., A. Lanckienė. Paulina Varabauskaitė.

MONTREAL, CANADA.

Senai žinoma, kad Vytauto Klubas tik ant bankų remiasi ir kad prie jo daugiausiai rados be skirtumo tikėjimo ir tautos, kuriems [illegible] reikia [illegible] tis.

[illegible] savo veikimą ir bene tik sutarė, kad. nariai dalyvaujantieji 16 rugpiūčio dieną iškilmėje privalo išmaukti po kokius 40 stiklų rudžio (alaus). Kad turėjus laiko tą taip sunkią priedermę išpildyti daugelis nė ant šv. mišių nebuvo. Tik stebėtina, kad kandidačių prie rudžio buvo ir iš stambiųjų Lietuvos matronų, net iš skaisčiųjų panelių ypač iš žinomų linksmesniųjų.

Na, žinoma, prie rudžio staugė, trypė, šaukė, uže tik gaila, kad tas buvo suruošta įvairių tautų lankomoje vietoje ir, kad nedėlioje, kada žmonės išeina iš miesto prasivėdyti tyrame ore. Daugelis svetimtaučių patraukę pečiais ir paklausinėję kas per vieni sukosi įšalį šypsodamosi. Grįžtant namo, kad reikė keltis laivu per upę, patarnautojai laivo turėjo vargo, kad nebutų nelaimingų atsitikimų, ypač, kad šv. Lauryno upė yra gan gili

Moks—s.

MONTREAL, CANADA.

Rugpiūčio 16 d. 1914 m. Lietuvių D. K. Vytauto "neprigulmingas" kliubas, laike septynių metų savo gyvavimo surengė pirmą kartą pikniką su svaiginančiais gėrimais ant salos šv. Laurino upėje po vardu "King Edward Island (Park)" apie šešios mylios nuo miesto Montreal. Į augščiau minėtą vietą nuplaukėme laivu, nes karai dar nebėga iki tai vietai. Laive važiavo kartu ir muzikantai (nariai kliubo), kurie visą kelionę linksmino įvairiais maršais, polkomis ir valcais. Pribuvę į vietą radome apie ketures alaus bačkutes atmuštas, — na, ir pradėjo alutį traukti meiliai ir dar užsikando degtine dailiai. Buvo ir lenktinės mažų, jaunų vyrų, — merginų ir moterų graibštynės. Pasirodė tarp vaikinų ir merginų gana gerų bėgūnų; tarp moterų, taip-gi gudrių rastasi. Po tų visų išsimankštymų atgalios prie alučio, kaip musės prie medaus supuolė, — ale kas čia, — aršiaus. Gėrė ir dainavo pakoliai ant kojų pasiturėjo, o kaip nedalaikė, susmuko nelyginant grybai po lietui. Vyras ar moteris, jaunas ar senas (tik, žinoma, ne visi) taip apsitaisė, kad po medžiais lovas pasitaisė. Buvo matytis ir peštukų, kurie aplinkui sukinosi, bet peštynių neatsitiko. Matyt prisidengė, nes dėdės (paliemonai) tai toliaus, tai arčiaus slapinėjo. Diena ir vieta pasitaikė labai dailios, bet žmonės (tik nevisi) turiu pasakyti, buvo neperdailūs. Aštuntoje valandoje vakare pasibaigė piknikas ir visi linksmai ir linksmi pargrįžo namon. Tokio pikniko Montreal'o lietuviai dar neturėję, manau, kad daugiaus tokio ir neturės, nes gal laikui bėgant susipras ir alutį šinkuoti pames. Čia mums durte duria į akis, delko nemalonių prietikių šeimyniškas gyvenimas pilnas, — kame priežastis? — Gal sakytumėte, kad ne alkolyje? — labai būtų paika (absurdas). Dar žemas susipratimas tūlame sluogsnyje mūsų visuomenės.

Paukštytis.

PEACOCK, MICH.

16 d. rugp. susidariusi "Lietuvių ūkininkų dr-gija" turėjo susirinkimą kuriame dalyvavo 35 ūkininkai. Susirinkime išdirbo draugijos pamatus. Draugijos veiks sekančiai: 1. Laikas nuo laiko laikys susirinkmus, kuriuose tarsis apie įvairius savo reikalus. 2. Mokysies vesti ūkę pagal naujausius mokslo nurodymus. 3. Susirgus kuriam iš narių, draugai stengsies apdirbti jo ūkę. 4. Rūpinsis geriau parduoti ūkės produktus. 5. Sužinos kur geriau pirkti reikalingas sėklas ir kitus dalykus. 6 Laikui bėgant draugija pirks ūkei reikalingas mašinas. Įstojimas draugijon $1.00 ir mėnesinė mokesnis 25 centai.

Prie draugijos prisirašė 28 nariai. Susirinkimus laikys kas paskutinę savaitę kiekvieno mėnesio.

D. B. Pratapas.

NORWOOD, MASS.

16 dieną rugpjūčio vietinės lietuvių draugijos bendrai susi-

[illegible]dijučios, parengė 10 metų spaudos atgavimo Lietuvoje paminėjimą su gana plačiu programu.

Jame dalyvavo sekančios draugijos: 26 kuopa T. M. D., Šv. Jurgio dr-ja, Neperstojančios Pagelbos Panelės Šv. ir 18 kuopa S. L. R. K. Amerikoje.

Buvo taip-pat kviesta dalyvauti D. L. Kun. Keistučio dr-ja, bet toji atsisakė.

Nors iš vardo matyt, kad toji draugija yra tautiška, bet kadangi joje daugiausiai yra susispietę "cicilikėliai" todel jiems toji diena pasirodė nesvarbi, vis tai aiškiai parodo kaip mūsų "cicilikai" gerbia savo tautą.

Kadangi jie jau visiems ir visur yra gerai žinomi, todel apie juos neverta nei kalbėt, tiktai pasiškįsiu kokis buvo tos dienos programas.

Pirmiausiai Šv. Cecilijos choras vadovaujant vietiniui varg. p. V. Šereikai padainavo "Lietuvos himną", po to kalbėjo vietinis klebonas kun. Daugis nurodinėdamas, kaip rusų valdžia smarkiai persekiojo spausdintą žodį Lietuvoje ir kaip daugelis už tai buvo net iš tėvynės ištremti Sibiran už tai, kad drįso platinti arba skaityti lietuviškas knygas ar laikraštį, kalba buvo neilga, bet turininga ir indomi, S. Bugnavičius pasakė prie tos dienos pritaikintas eiles "Tautiečio svajonės"; tolesniai kalbėjo p. F. Juškaitis tėmoj 'Spaudos atgavimas". Jis aiškino gana plačiai kaip lietuviai rūpestingai darbavos kad išgauti nuo rusų valdžios spaudos liuosybę, nurodė kai-kuriuos asmenis, kurie tame atvėjuje daugiausiai rūpinos. Terp jų kun. Ambrozaitį, kuris nuolat klabino įvairius valdininkus, ir kaip jo darbas neliko be pasekmės. Ant galo ragino lietuvius branginti ir remti savo spaudą, bet tik tokią kuri rūpinasi dora ir apšvietimu. Paaiškino apie 'Moksleivį' A. M. organą, ir rinko aukas. Aukų surinko, rodos, $12.00 su centais, ir 4 prenumeratas.

P-lė G. Norbotaitė paskambino ant piano "Sudie mano žemelė". Jos gražus skambinimas darė malonų įspūdį. Būtų geistina, kad ji dažniau pasirodytų ant estrados su tokiomis jautriomis dainelėmis. Po to kalbėjo V. Vaičiūnas temoj. "Tėvynės meilė" jo kalba buvo taip-pat graži ir indomi. Aiškino apie tikrą tėvynės meilę ir anot jo neužtenka vien gražiais žodžias tai išreikšti, bet reikia tą parodyti darbu tai yra: remti jos reikalus medegiškai: Tolesniai S. Bugnavičius pasakė eiles; "Šalin pesimizmo tamsi ūkana' choras dainavo dainą 'Birūta"; A. Petraitis kalbėjo temoj "Krikščioniškoji demokratija" Jo kalba buvo gana turininga ir indomi. Turiu pripažinti, jog p. A. Petraitis yra vienas gabiausių kalbėtojų kokius man iki šioliai teko girdėti. Ir jeigu panašios tėmos būtų dažniau gvildenamos, tai be abejonės trumpu laiku visokios, laisvamanybės ir izmai išnyktų, nes žmonės pilnoje šviesoje pamatytų kokiu keliu einant būtų galima atsiekt tikros laimės ir jos neieškotų laisvamanybėje ir socijalizme paskui kurių žengia ištvirkimas ir pasileidimas, kuris tautas įstumia tiktai į visokių nelaimių bangas.

Abelnai turiu pripažinti jog visi kalbėtojai savo užduotis atliko gana gerai, ir toji diena be abėjonės pasiliks ilgai Norwood'o lietuvių atmintyje.

Ant galo dar choras padainavo "Lietuvos Dievai" ir tuomi programas pasibaigė.

S. B.

PITTSTON, PA.

Protokolas susirinkimo laikyto Pittstone, Pa., reikale suorganizavimo visos apielinkės Lietuviškų chorų į vienybę, kad sujungtomis pajėgomis pasekmingiau darbuoties muzikos srytyje.

Vedėjų išrinkta kun. J. Kasakaitis, raštininkais — J. Stulgaitis ir A. Sodeika. Kun. Kasakaitis plačiai aiškino apie tikslą susivienijimo chorų ir naudą iš to. Viso delegatų iš Scrantono, Pittstono ir Wilkes Barre buvo

Perskaitytas laiškas nuo Kingstono choro vedėjo, jog aplinkybėms neleidžiant jų delegatai negalėjo pribūti.

Toliau tapo priimta šiokia konstitucija:

Lietuviškų Chorų Sąjunga.
Wilkes Barre, Pittston ir Scranton apygardos.

KONSTITUCIJA.

Skyrius I.

Šios sąjungos tikslas yra: bendromis jėgomis darbuoties muzikos srityje: a) platyt tarp lietuvių liaudies dainas; b) rengti koncertus, teatrus etc.; c) suteikt pašalpą talentuotoms ypatoms, lavinantis muzikoje, sąjungos choro nariams sulyg sąjungos nutarymo; d) šelpti įstaigas lietuviškų muzikališkų veikalų išleidimui.

Skyrius II.

Į sąjunga gali prigulėti R. K. bažnytiniai chorai arba bažnytinių chorų aktuališki nariai susidarę į atskirus chorus.

Skyrius III.

Sąjunga turės centrališką kasą. Bendrai surengto vakaro pelnas einą į centrališką kasą.

Skyrius IV.

Jeigu parengs vakarėlį pavienis choras, be kitų chorų pagelbos, tuosyk jųjų pelnas jiems ir pasiliks.

Skyrius V.

Choras veikdamas parapijos reikalais, gali paskviesti sau padėti kitą chorą be sąjungos žinios. Palnas neis tuomet į centrališką kasą.

Skyrius VI.

Įstojimo į sąjunga $5.00 kiekvienam chorui. Mėnesinės mokesnies nebus jokios.

Skyrius VII.

Iškaščiai sąjungos reikaluose, bus išmokama iš centrališkos kasos,: už gaidas, keliones etc.

Skyrius VIII.

Į metus sykį turėt susivažiavimą sąjungos reikalais. Į susivažiavimą galima siųst nuo 10 narių vieną atstovą.

Skyrius IX.

Choro vedėjai turi pilną tiesą dalyvaut susivažiavime su sprendžiamu balsu.

Skyrius X.

Sąjungos valdyba susideda iš pirmininko, vice-pirmininko raštininko, kasininko, ir dviejų kasos globėjų.

Skyrius XI.

Į pirmininkus gali būt renkamas tiktai vargoninkas.

Skyrius XII.

Ant čekių pasirašo pirmininkas, raštininkas ir iždininkas.

Skyrius XIII.

Valdininkų priedermės tokios pat kaip ir kitų muzikališkų organizacijų.

Skyrius XIV.

Iždininkas turi užsistatyti kauciją $200. dolerių.

Skyrius XV.

Visi išmokėjimai bus išmokama čekiais.

Rinkimas valdybos:

Pirmininku — Antanas Sodeika, jo pagelbininkų Juozos Jokimaitis Sekretoriu Jonas Jankevičius kasos globėjais: Juozapas Kazlauskas, Kazimieras Stepanauskas.

Į sąjungą prisirašė: Pittstono bažnytinis choras, Scrantono Šv. Cecilijos bažnytinis choras, ir Šv. Trejybės bažnytinis choras Wilkes Barre, Pa. Kiekvienam išsiųsta kopija konstitucijos, taip-pat pasiųsta kopija konstitucijos: Dr. V. Kudirkos tautiškam chorui, Plymontho ir Kingstono bažnytiniems choramn, su pakvietimu prisirašyt prie sąjungos.

Nutarta parengt 3 koncertus, Pittstone Scrantone ir Wilkes Barriuos.

Nupirkt sąjungai gera ant-

Susirinkimo—Sekr. J. Stulgaitis.

Susirinkimo vedėjas — Kun. J. Kasakaitis,

spauda, pavesta valdybai.

PHILADELPHIA, PA.

Kad philadelphiečiai nestovi užpakalyj kitų lietuviškų kolionijų Amerikoje savo patriotizme, matyt kad ir iš to veiklumo su kuriuo jie dalyvauja kiekvienam dalyke palytinčiame tautiškus reikalus. Štai nesenai lankėsi čionai kun. Gustaitis ir p. Gabrys, ir susitiko su maloniu priėmimų. Aprašinėti smulkiai priėmimą sveičių nėra reikalo, nes tas jau buvo ankščiau padaryta. Galima tik patėmyti kad svečiai sakėsi labai patenkinti, o philadelphiečiai džiaugės atsilankymu gerbiamųjų svečių.

Dabar vėl, Richmondo miesto dalyj, lietuviškoje svetainėje, (Tilton st., ir Allegheny ave.,) susitarusios visos vietinės lietuviškos draugystės parengė didelį, apvaikščiojimą 10 metinių sukaktuvių spaudos atgavimo. Bus prakalbų, dainavimai, o pagaliaus, nuo 6 val. vakare—balius, su šokiais. Rengtas prie apvaikščiojimo jau nuo senai, bet įvairūs dalykai kliudė, tik 7 d. rugsėjo (Labor Day) surasta apvaikščiojimui tinkama diena. Prie progos delegatai draugysčių tą pačią dieną nuo 9 val. ryto iki 2 val. po pietų žada laikyti susirinkimą apsvarstyti reikalus palytinčius dabartines kares Europoje. Žadama svarstyti apie dabartinį padėjimą Lietuvos, padaryti tam tikros rezoliucijos ir t. t. Panašūs susirinkimai šioj valandoj yra labai reikalingi, nes padeda išsidirbti mums viešą nuomonę ir, taip sakant, prirengia mūsų visuomenę prie politiškojo seimo, prie kurio mūsų laikraščiai pradėjo taip uoliai ragint.

Geistina būtų, kad apielinkės lietuvių draugijos atsiųstų savo delegatus į philadelphiečių susirinkimą, nes tuomet turėtų progos imti dalyvumą tokiam svarbiam viešam darbe, o podraug paplatintų ribas to viešojo darbo.

Philadelphietis.

PHILADELPHIA, PA.

Visos lietuviškos draugystės, kliubai ir kuopos nutarė susidėti į kruvą ir sutverti sąjungą vardu "Sąryšys Lietuviškų draugysčių, Philadelphia, Pa. Liepos 31 dieną atsibuvo visų draugysčių sekretorių susirinkimas ir "rinko centrališką sekretorių vesti sekančius reikalus: užlaikyti tvarką organizacijose, baliuose, piknikuose, dideliuose apvaikščiojimuose ir kituose draugysčių reikaluose. Taip-pat susižinoti su draugystėmis kituose miestuose, apie išvažiavusius narius su pašportais ir visuose svarbiuose tautiškuose klausimuose.

Iš kitų miestų lietuviai įvairiais tautiškais klausimais malonėkite atsišaukti į centro sekretorių, kuris duos visada atsakyma veltui. Taip reikalinga būtų ir visur, nes vientaučiai atkeliavę iš kitų kraštų visko tikrai negali sužinoti, o per centro sekretorių visus miestus greitu laiku sužinotų ir prisirengtų pasitikti, be to visi tautiški klausimai kur-kas būtų lengviau rišti esant tokiam centrui. Už tai maldauju visų lietuviškų redakcijų, organizacijų ir pavienių tautiečių užlaikyti pas save centro sekretoriaus adresą:

Kl. Balilonis, 225 Pierce st., Philadelphia, Pa.

WORCESTER, MASS.

25 kuopa Susiv. L. R. K. Pil. Bl. A., 16 d. rugpiūčio surengė blaivų pikniką, labai puikiame sode, kuriame daug kvepenčių ir skanių vaisių. Susirinko daug blaivių žmonių, atėjo vietinis klebonas, vargonininkas su choru ir palinksmino gražiomis dainelėmis. Panašūs piknikai labai naudingi, nes jie duoda progos gardžiai atsikvėpti ir pasilinksminti. Taigi, broliai ir sesutės, dėkimės prie Blaivybės o smagių pramogėlių dažniau surengsime.

J. P. Vaitkus.

FITCHBURG, MASS.

9 d. rugpiūčio, draugystė Šv. Kazimiero K. parengė pikniką be svaiginamų gėrimų, gražioje lygioje pievutėje. Žmonių dalyvavo daug, linksmumo buvo lig sočiai. Diena buvo šilta tai laukų oras gaivino kiekvieną.

16 dieną rugpiūčio susitvėrė Moterų draugija, vardu Šv. M. Ražancavos. Panašios draugijos atsiradimo senai buvo laukiama, nes kai-kurios mūsų moters pradėjo krypti prie laisvamanių, žodžiu buvo iškrikę, gi dabar turės kur susispiesti ir bendrai veikti.

Katalikas.

MONTREAL, CANADA.

Šiais metais gerb. mūsų klebonas pakvietė K. J. Bajoriną, Šv. Laurent'o kolegijos mokinį, kad vakacijų metų mokintų lietuvių vaikus. P. Bajorinas vesti to kį prakilnų darbą noriai sutiko, bet didžiausia buvo kliūtis gauti miesto valdžios leidimą. Čia klebonas daug pasidarbavo ligi išgavo leidimą. Jau pernai metais buvo pradėta toks mokinimo darbas, užtat lietuviai šiemet tik ir laukė, kad jų vaikučius vėl kas imtųsi auklėti jų dvasioje, todel nereikia stebėties, kad iš pirmos dienos susirinko apie 70 vaikučių ir toks būrys vaikučių ligi šiol lankėsi mokslainėn. Visi džiaugėsi matydami kas rytą vaikučius su knygomis betraukiančius mokyklos link, bet atėjo laikas ir mokinimas turėjo liauties, nes moksleiviai jau patys netrukus turės grįžti prie mokyklos suolų. Taigi 22 d. rugpiūčio buvo paskutinė pamoka. Tą dieną vakare visi vaikučiai atliko išpažintį, o anksti rytą su kitais einančiais prie pirmos kumunijos vaikučiais priėmė kuminiją. Paskui vakare visi susirinko į mokyklos pasilinksminimų salę. Čia scenoje juos sutvarkė mokytojas ir jam vadovaujant vaikučiai uždainavo "Oi lekia, lekia gulbių pulkelis". Paskui panelė A. Piepliutė išėjo su deklemacija "Mokytojui pasveikinimas", po jos išėjo 15 vaikų ir mergaičių su deklemacijomis, visi gerai atliko savo roles o keleta net labai pasižymėjo; vėliau prasidėjo tautiški žaidimai, po žaidimų mokytojas išdalino dovanas daugiau pasižymėjusiems mokiniams. Tas dovanas paaukojo vietinis klebonas.Vaikai priėmę dovanas dar linksmiau padainavo dvi tautiški daini. Ant galo prabilo pats mokytojas apie svarbą mokinimosi lietuvių kalbos. Atsikreipė į vyresniuosius ir ragino dėties į geras draugijas, nes tik susiorganizavę pakelsime tautą. Kalba buvo intekminga ir visus patenkino.

Laikau sau už priedermę padėkoti gerb. klebonui ir mokytojui už pasidarbavimą ir pasišventimą vientaučių gerovei.

Buvęs.

LEWISTON, ME.

15 dieną užbaigtas darbas statymo namo Šv. Baltramiejaus draugijos. Namas muro, dviem angštais, žemai intaisyta krautuvė, o viršui salė visokiems draugystės reikalams atlikti. Nors daug vargo padėjo draugija ligi prisirengė statyti namą, bet visgi pastatė. Mat įvairaus plauko cicilikai ir kiti katalikų draugijų priešai stengės Šv. Baltramiejaus draugijai tą darbą kliudyti, žinoma, tas jų trukdymas kiek nors kenkė, nes silpnesnius narius jie prikalbinėjo, kad per susirinkimus draugijos jie keltų betvarkę ir priešintųsi namo statymui. Tokių sukvailintų nestigo, jie žviegė niekšų pamokinti, girdi reikia statyti visuomenišką namą susidėjus visiems lietuviams. Tas būtų buvę labai pavyzdinga, bet kad kitos Lewistono draugijos yra silpnos pinigiškai, o tik viena Šv. Baltramiejaus dr-ja yra tvirtesnė tai ji viena ir norėjo įsigyti namą del savo gerovės ir del kitų katalikiškų draugijų. Tas nepatiko cicilikiškiems Šv. Baltramiejaus draugijos nariams ir jie vis priešinosi delko ir buvo pašalinti iš draugijos. Dabar kada jau namas įrengtas tai ir priešginos pamatė savo klaidą ir suprato, kad veltui jų pastangos sugriauti prakilnų darbą.

Namas atsiėjo apie 12 tūkstančių dolerių, turi 100 pėdų ilgio ir 25 pėdas pločio. Šv. Baltramiejaus draugystė turi 140 narių, bet dauguma jų randasi kituose miestuose. Verta pagyrimo ir stovėti paveizdu kitiems, kad nieko nepaisant varė savo užmanytąjį darbą kol jį įvykdė. Daugiausiai čia pasidarbavo pp. J. Pausis, V. Jasudas, F. Stasiulis, ir A. Daunis. Garbė jiems už tai.

Dobilas.

WELLSTON, MICH.

16 dieną rugp., 1914 m. lietuvių ūkininkų Amerikoj buvo iškilminga diena. Tą dieną atsibuvo didelis piknikas ūkininkų apsigyvenusių Michigano kolonijoj. Buvo tai pirmutinis piknikas parengtas G. W. Swigarto, kolonijos savininko. Piknikas buvo surengtas delto, kad sutraukti visus ūkininkus į krūvą ir duoti jiems ir jų šeimynoms progos pasilinksminti, beto, kad suorganizuoti į kokią pašalpinę draugiją.

Tą dieną išryto krito puikus lietus, potam apie 10 valandą prasiblaivė ir prasidėjo graži pagada. Tada ūkininkai su savo šeimynoms pradėjo rinkties iš visų šalių, pėsti, kiti vežimuose, kiti automobiliuose. Piknikui vieta buvo aprinkta daili pieva, kaip aksomu aptęsta, apžėlus dobilynu, aplinkui papuošta dailiai didelio ežero krantais (Big Bass Lake). P. G. W. Swigartas išanksto parengė šokiams gražią pastogę, papuošė lietuviškoms spalvomis, mėlyna ir balta ir amerikoniškomis vėliavomis. Apie pietus automobiliai atvežė beną iš 15 vyrų iš Manistee miesto. Jie grojo visą popietį. Per pietus ir vakare buvo duodami užkandžiai ir "ice-cream", kurio užteko jauniems ir seniems ir visi buvo patenkinti ir linksmųs. Antrą valandą po pietų prasidėjo programas. P. S. H. Bakeris, kuris tarnauja pas p. Swigartą per 15 m. sveikino susirinkusius lietuvius ir perstatė kalbėti p. N. J. Gordoną, kuris kalbėjo apie savo kelionę po lietuviškas kolonijas. Po jo kalbėjo iš Grand Rappids, Mich., pirms. "Lietuvos Sunų" draugijos. Jis perskaitė p. G. W. Swigarto laišką, rašytą į jo gyventojus. Beto jis dar kalbėjo apie politiką. W. Strygas perskaitė keletą laiškų gautų iš kitų miestų žymesnių veikėjų. Juose buvo linkėjimai ir sveikinimai lietuviškų ūkininkų. Giedriai broliai iš Grand Rapids, Mich. parodė savo miklumą vartydamos ir narstydamos kaipo akrobatai. J. Ilgaudas kalbėjo apie lietuvių susitraukimą apsigyventi prie ūkės, kame jie gali apsieiti taip, kaip tėvynėj. Keletas mažų vaikučių deklemavo eiles. D. B. Pratapas, agrikultūros studentas kalbėjo apie reikalą organizuoties ūkininkams del jų pačių naudos. Po programui, benas grojo iki vakarui. Vakare atsirado lietuviški muzikantai, kurie grojo įvairius šokius, o susirinkusieji šoko ir dainavo iki 11 val. nakties. Pasibaigus piknikui p. Swigarto automobiliai išvažiojo susirinkusius į namus. Buvo susirinkę į 300 žmonių. Svečiai iš kitų vietų stebėjosi, matydami tiek daug apsigyvenusių vienoj vietoj.

Piknike susirinkę nutarė susirašyti į draugiją ir išrinko iki laikui p. Kabašiauską pirmsėdžiu ir Pr. Opulskį raštininku. Susirašė veik visi ūkininkai, bet susirinkimą atidėjo tolesniam laikui, kada galės sutvirtint draugiją.

Vėlai vakare išsiskirstė visi dėkodami p. Swigartui ir kitiems už gražų pasilinksminimą ir geisdami, kad kitą metą būtų didesnis piknikas ir didesnė lietuvių kolonija, kurią visi prižadėjo platinti.

G. W. S.

CHICAGOJE.

MOKSLEIVIŲ VAKARAS WEST SIDE'JE.

S. L. R. K. M. A. 2-ji kuopa iš Valparaiso, Ind., 22 rugpiūčio Meldažio svetainėje turėjo vakarą su nedidele, bet gyva programa.

Pirmiausiai J. Skrypka pasakė gražią, nuoseklią prakalbą, paskatindamas jaunimą ruošties prie pareigų ant tautiškos dirvos. Be to papeikė tuos vientaučius, kurie išėję iš prigimtos tėvynės ribų, maino savo prigimtą rubą svetimu, netikusiu, negarbingu būdu išterliodami savą kalbą. Toliau pakutėno klausytojų ausis malonus piano skambinimas piršteliais jaunos p-lės Br. Nausėdaitės. Trialogas "Jono kalba" atvaidinta pilnai artistiškai, ypatingai Jono rolė asmenyje J. B. K. taip atlikta gerai, kad nemielaširdingai pritaisė publiką juokties. Vėliau mandalinu solo akompanuojant piano paskambino nei šio-nei-to. "Kelionė į Šiaulius" — žemaitiškai papasakojo A. Dikselis. Nors tas pasipasakojimas pritaikintas moteriškam asmeniui, bet p. D. pralenkė nebent iškalbingiausią senę, prie to daug prisidėjo geri, naturališki gestai. Antgalo publiką pasveikino Chicagos Lietuvių Jaunuomenės styginė orkestra ir už gerą paskambinimą turėjo dusyk grįšti į sceną. Na ir ištikrųjų puikiai skambino.

Reikia apgailėti, kad tokie įdomūs programėliai taip maža sutraukia publikos. Gal nepatogią dieną moksleiviai pasirinko, reiktų pasistengti surengti nedėliomis. O patartina dar kuo galima paįvairinus programą pakartoti kitose vietose.

Mat.

ĮSTEIGIMAS L. R. K. S. AM. ČIKAGOS APSKRIČIO.

Rugpiūčio 30 dieną 1914 m. Dievo Apveizdos par. salėje buvo suvažiavimas delegatų iš L. R. K. Susivienijimo kuopų; atvyko 19 delegatų:

Nuo 101 kuopos: Kun. F. Kemėšis, J. Grišius, Pr. Maciejauskaitė.

Nuo 85 kuopos: J. Palekas, K. Varanavičienė, A. Aušrienė, M. Kantauskienė, ir R. Gečaitė.

Nuo 146 kuopos: J. Grulis.

Nuo 137 kuopos: M. Balčytis ir J. Balčytis.

Nuo 15 kuopos: M. Kadzevskis ir A. Jonikas.

Nuo 16 kuopos: A. Bacevičius ir K. Pakštas.

Nuo 39 kuopos: A. J. Sutkus, Vincas Klovas ir J. Karvelis.

Susirinkimo pirmininku išrinktas M. Kadzevskis, raštininku K. Pakštas. Apie susirinkimo tikslą pirmas kalba kun. Kemėšis. Savo kalboje paaiškina apie reikalingumą suorganizavimo L. R. K. S. Čikagos apskričio del praplatinimo gyvesnio veikimo kuopų tarpe, inkurimo naujų kuopų, gaivinimo senųjų ir t. t.

Po jo kalbos pradėta apie susivažiavimo programą. Svarstymas apie įvedimą ligos pašalpinių skyrių atidėta tolimesniam laikui.

Nutarimai.

1. Sutverta L. R. K. S. A. Čikagos apskritis iš keturių valstijų: Illinojaus, Indijanos, Mičigano, Wiskonsino ir išrinkta jam valdyba iš 7 ypatų: Pirmininko, jo pagelbininko, raštininko, iždininko, iždo globėjo ir 2 organizatorių.
2. Apskričio veikimo tikslas — rupinties paminėtose valstijose sus-mo L. R. K. A. augimu ir gerove, steigti naujas kuopas, auginti ir gaivinti esamąsias.
3. Apskričio reikalus ves apskričio valdyba ir visuotinas delegatų susirinkimas.
4. Kiekviena kuopa gali siųsti į visuotinus apskričio susivažiavimus po vieną atstovą nuo 10 narių.
5. Sprendžiamajį balsą tuose suvažiavimuose turės tik delegatai; jie turi turėti nuo savo kuopų mandatus.
6. Patariamą balsą turės kiekvienas L. R. K. S. narys.
7. Apskričio valdyba daro savo posėdžius nerečiau, kaip vieną sykį mėnesyje, o delegatų susirinkimai turi būti kas metų bertainis (4 kartus metuose).
8. Delegatų susirinkimas paskiria vietą ateinančiam delegatu susirinkimui.
9. Delegatų susirinkimai bus laikomi kas 1-mas nedėldienis 3-čio mėnesio, pradžia 2 val. po pietų.
10. Delegatai sukviečiami į ateinantį susirinkimą per organą ir laiškus.
11. Apskričio iždas susidės iš kuopų įnašų, pagal jų narių skaičiaus (projėktas — 5c. metams nuo nario).

Valdybon išrinkti:

Pirmininku — M. Kadzvskis

Seka ant 7-to pusl.

PASTABOS.

"TĖVYNĖS AIDĄ" ĮVEDANT.

Karei iškilus daugelio "Draugo" prietelių buvome raginami pradėti leisti "Draugą" jeigu ne kasdien, tai bent 2-3 syk savaitėje. Del kai-kurių labai svarbių kliučių neištėsėję tų pageidavimų įvykinti, mes galėsime "Draugą", kad ir savaitraštį gerinti kitu žvilgsniu. Skaitome džiuginančiu faktu, kad aplink "Draugą" susispietė didžiuma geresniųjų Amerikos lietuvių rašytojų; tai mūsų tėvynės atžalos, kuriose veikia ta pati Lietuvos dvasia, kuri ir mūsų tėvynę į pažangą stumia. Jų tvėryba — tai vaisius tos pačios tėvynės dvasinių jėgų ir siekimų. — tai "Tėvynės aidas". Tų mūsų rašytojų (poetų, beletristų, dramaturgų, publicistų) kuopelė yra mums lyg brangia garantija, kad lietuvių išeivių dvasia, būdas ir gyvenimas svetimose sąlygose neiškryps ir neissigims, kad sau maistą sems visuomet iš dirvonų tėvynės, su kuria mums reikia visuomet palaikyti kuoartimiausius ryšius. Tų mūsų rinktinių rašytojų raštai buvo spanzdinami ligšiol "Drauge" be tam tikros tvarkos ir sistemos. Tad ir pasiryžome suteikti jiems tam tikrą garbią vietą.

Lai jų tvėrybos vaisiai skamba nuo šiol "Tėvynės aide".

Į 8 puslapius jokiuo būdu nebegalime sutalpinti mums prisiunčiamų gerų raštų. Del vietos stokos dažnai esame priversti apleisti taip svarbų ir naudingą "Sveikatos skyrių". Be to dalinamės čia su savo skaitytojais linksma žinia, kad gerb. advokatas A. Šlakys apsiėmė vesti "Drauge" teisių patarimo skyrių. Kaip svarbus bus tie patarimai, rodos ir aiškinti nereikėtų. Tikimės, kad "Draugo" skaitytojai priims mielai tą naują skyrių ir panorės juo naudoties.

Nuo šio laiko leisime 'Draugo' nebe 8 puslapius, bet 10. Du laikraščio puslapiu užims "Tėvynės aidas", kur bus spauzdinama geresniųjų mūsų poetų rašytojų eilės, apysakos, vaizdeliai, feljetonai, dramos, muzikos veikalai, knygų recenzijos, kritika; be to ras ten vietą ir ilgesnieji, rimtieji straipsniai, kurie šiaip jau pačiame laikraštyje daugumai mūsų skaitytojų būtų arba neindomus, arba per sunkus. Į "Tėvynės aidą" dėsime taip-pat sveikatos skyrių ir Teisių patarimo skyrių. Tuodu puslapiu taip išleisime, kad juos kas savaitė išimant, sulankstant ir skyrium sudedant su laiku galėtų susidėti indomi ir naudinga pasiskaitymo knyga, kurioje atsispindės mūsų krikščioniškos visuomenės siekiai, idealai, kuri bus tarsi junge, vienijanči Lietuvą su jos išeivija. Iš tos knygos mūsų viengenčiai, gyvenantieji tėvynėje, geriausiai galės patirti, kas mes esame ir kas mums rūpi; amerikiečiai gi galės semti iš jos savo dvasiai tyrą lietuvišką maistą.

Į tą patį laikraštį tuo tarpu stengsimės dėti daugiau įvairių žinių, informacijų, ypač iš darbų srities; tuo darysime jį indomesniu ir naudingesniu. Laikraščio kaina liks ta pati.

Tokiu būdu, nemanydami varyti rungčių su mūsų dienraščiais, mes pasistengsime padaryti "Draugą" indomiausiu ir rimčiausiu Amerikos lietuvių savaitraščiu. Visų mūsų draugų ir prietelių nuoširdžiai kviečiame padėti šitą tikslą pasiekti.

DAR VIENI KVOTIMAI.

Kiekvienam susipratusiam lietuviui šiandieną aiškus yra reikalas tarti mums amerikiečiams savo svarbų žodį apie tolimesnį likimą mūsų tėvynės. Tą žodį turės išgirsti valstijų diplomatai, susirinkę po karės tarties apie naujus rubežius, tas balsas turės plačiai praskambėti svetimtaučių spaudoje. Aišku, kad juo didesnis lietuvių skaičius tą žodį ištars, tuo jis bus svarbesnis. Tą žodį ištarti mes turime visi, kas gyvas, kam dar brangus lietuvio vardas. Jį tardami mes privalomė valandėlei užmiršti savo partijų ir srovių reikalus. Bet kad jį ištarus, reikia visiems į vieną vietą ir vienu laiku suvažiuoti. Visi mes tai gerai suprantame ir visi lig tos vietos sutartinę gražiai giedame. Bet kai jau reikia ištikrųjų pradėti darbas vykinti, kai jau reikia stoti į kvotimus, kurie parodys, kiek mes mylime Lietuvą, — čia jau ir pasirodo, kad daugelis iš mūsų yra dar neprisiruošę prie tų kvotimų.

Lietuviai katalikai savo nuomonę aiškiai ir nedvejodami pasakė "Katalike" ir "Drauge": Suvažiuokime Chicagon 25 (gal ir 26) rugsėjo, nes prieš tą laiką bus įvykęs kitas didelis lietuvių suvažiavimas — Federacijos kongresas, taigi gera proga prisidėti dar ir kitų srovių lietuviams, didelė ekonomija laiko ir pinigų.

Netrukus Federacijos Valdyba paskelbė į visuomenę atsišaukimą, kviesdama visus ant 25 ir 26 į Chicagą. Tai buvo pirmas tikrasai, pakvietimas į Seimą. Mums katalikams, tik tai terūpėjo, kad 1) politiškas seimas nesutrukdytų Federacijos Kongreso pasisekimo, (to pasisekimo galėtų nepavydėti ir kitos srovės, jeigu būtų tolerantiškos (2) ekonomija laiko ir pinigų, 3) pasisekimas paties politiškojo seimo, kuriame, tokiuo būdu galėtų dalyvauti didesnis delegatų skaičius. Mes atvira širdžia ir gryna sąžine kvietėme ir tebekviečiame visus ant to laiko į Chicagą.

Ar Federacijos Valdyba turėjo dorišką teisę pirma paskelbti pakvietimą? Taip. Tai padaryti jį turėjo nei kiek nemažesnę teisę, negu spaudos Draugijos valdyba.

Tiesa, kitur spauda geriausiai atstovauja žmonių opinijas ir siekimus, tečiau tik ne pas mus. Mūsų socijalistai, neskaitlingi ir nestiprūs finansais, protu, dora, organizacijomis — visą savo veikimą nukreipė į laikraštinį biznį. Jie čia specijalizavosi. Tuo tarpu katalikai, turintieji didžiausias ir stipriausias, savo organizacijas, parapijas, mokyklas, — turi labai menkai teišsiplėjusią spaudą. Aišku, kad tai apsireiškimas nenormalis, laikinas. Laikraščiai, ypač kairiojoj pusėj pas mus nuolat gimsta ir miršta: nepaspėja pakrikštyti, žiūrėk jau ir šermenis gieda? Kas gali skaityti visuomenės nuomonių išreiškėjais tokius "Galvočius" "Pranašus", "Šakės" ir daugelį kitų. Vis tai tik bizneliai, dargi ne labai riebūs (išskyrus gal tik "Šakę"), na, ir nelabai švarūs.

Tuotarpu, sakysime, Federacijos valdyba gali pratarti vardu visų lietuvių katalikų, kurių čia, šiaip ar taip yra daugiausia. Federacija juos visus, su visomis jų įstaigomis vienija. Taigi valdyba Federacijos, kaipo didžiausios idėjinės Amerikos lietuvių organizacijos, turėjo pilną teisę paimti ant savęs iniciatyvą to suvažiavimo pakvietimo.

Ir jeigu kitoms srovėms šiuo tarpu būtų rūpėjęs tik Lietuvos labas, jeigu jos būtų galėjusios iškilti augščiau savo partijų reikalų — jos būtų nedvejodamos pakvietimą priėmusios.

Taigi labai nuostabu, kad tautininkų oficijozas "Tėvynė" jau praskambėjus balsui Federacijos prezidento kun. Misiaus, vis dar tebesilaiko aklai savo pirmojo principo, kad suvažiavimą kviesti ir organizuoti tegali spaudos Draugija. Mes nesiginčysime, kad spaudos draugija gali kviesti suvažiavimą. Tečiau, kadangi pakvietimas, tinkamai motyvuotas ir iš kompetentiško organo paeinantis jau padarytas, tai nei spaudos draugijai, nei jokioms kitokioms organizacijoms ar įstaigoms, mūsų nuomonę, nebereikėtų priešinties, bet pakvietimą priimti. Juk tame bendrame seime visų teisės bus lygios.

Čia ir prieiname prie kvotimų. Dėja! Tautiškojo susivienijimo organas "Tėvynė" jau pirmoji nusikirto, brandos kvotimų neišlaikė. Prie paskyrimo vietos ir laiko suvažiavimui suteikia sprendžiamąjį balsą net ir šlamštams, tuo tarpu visai ignoruoja Federacijos valdybos pakvietimą. Jį šmeižia katalikų Federaciją, primėtinėdama jai, kad ji vien parapijų reikalais tesirūpinanti, nors jos redaktorius galėjo išskaityti "Drauge", kad apie parapijų reikalus tik vienas iš keliolikos referatų žada būti. Jį klausia "Ką tos parapijos ikišiol yra gero padariusios Lietuvai, ir jau tuo klausimu baisiai užgauna lietuvių katalikų visuomenę ir parodo stoką geros valios ir supratimo.

Ta pati "Tėvynė" deda be savo pastabos straipsnius d-ro Šliupo, užgaunančius lietuvių kunigus, kurie norima atstumti nuo bendro tautos darbo.

Pagaliaus toje pačioje "Tėvynėje", irgi be redakcijos pastabos, praskambėjo p. Živatkausko, tautiškojo susivienijimo prezidento sumanymas, kad politiškąjį seimą reikėtų kviesti į New Yorką ir kaip tik tuo laiku, kada paskirtas mūsų Federacijos Kongresas.

Ką gi į visa tai pasakysime mes lietuviai katalikai? Norime tikėti, kad besididinant pavojui mūsū tėvynei, susipratimas paims viršų, apsimalšins partijiinai apjakimai ir paskutinėje valandoje tėvynės reikalai mus visus suvienys.

Įsitiinę savo pozicijos teisingumu, mes nuo jos nepasitrauksime. Savo Federacijos kongreso mes išsižadėti negalime. Perdaug jis yra mums brangus.

Jeigu bendras Amerikos lietuvių suvažiavimas neįvyks, jeigu mūsų jėgos susiskaldys, tai žinosime, kieno tame bus kalčia. aKiti bus tie, kurie iškilę į mūsų visuomenės viršūnes, pasinaudoja tuo Lietuvos pragaišties darymui, kurie kritiškiausiame tėvynės momente, reikalaujančiame visų jos vaikų vienybės, ėmė erzinti, šmeižti kitų sau nepatinkamų srovių žmones ir įstaigas. Kalti bus, tie, kurie iškėlę į mūvatkauskai, et tutti quanti.

Tečiau mes nešauksime: šalin su jais! kaip jie kad šaukia: šalin su kunigais. Mes iki paskutiniai valandai nuoširdžiai pageidausime, kad po bendrų mūsų rezoliucijų, priimtų politiškame seime, patilptų greta parašų Serantono, New Yorko klebonų — ir jų parašai.

BRANGINKIME TIESĄ.

"Tėvynė" savo 35-me numeryje daro "Draugui" ir lietuviams kunigams "keletą svarbių priekaištų ir prasimanymų." Peržiūrėkime juos.

"Tėvynė" ilgai polemizuoja su "Draugu", išreiškusiu seniau nuomonę, kad per visuotinąjį suvažiavimą geriau būtų apsirubežiavus klausimu sušelpimo nukentėjusių nuo karės. Tokią nuomonę buvome išreiškę tada, kada iš Lietuvos dar maža žinių teturėjome, kada lenkams dar nebuvo pažadėta autonomija. Tečiau jau sekančiame (34) "Draugo" numeryje, naujai situacijai paaiškėjus, pasisakėmė už tai, kad visuotinas lietuvių suvažiavimas būtų kartu ir politiškuoju seimu. "Tėvynė", kuomet savo 35-me N-yje užsipuldinėjo ant "Draugo", tą mūsų nuomonę buvo išskaičiusi, nes iš to paties mūsų 34 N-rio rado sau jau naują priekabę. Tečiau apie mūsų nuomonę del politiškojo seimo užtyli, o tik demagogiškai užsipuldinėja ant "Drango", kam jis, gird, nepripažįstąs reikalo politiškojo seimo. Tai taip branginama "Tėvynėje" tiesa.

Ten pat "Tėvynė" piktinasi, kam "Draugas" Federacijos Kongresui skirias 3 dienas, gi politiškam seimui tik 1 dieną (25 rugs.). Ir "Draugas" ir Federacijos pirmininkas kun. Misius, kviesdami į Chicago politiškajin seiman, rašė, kad jis turėtų būti 25 (gal ir 25) rugs. Vadinasi, jau buvo spėjama, kad vienos dienos neužteks.

Tad ko vertas yra "Tėvynės" prikišimas, kad neva "Drango" nuomone "visos Lietuvos dabartiniai reikalai yra tris sykius menkesnės svarbos ir vertės, negu parapijų reikalai?" Kaip mes galime manyti apie tą žmogų, kurs neteisybę apie kitą prasimanęs, tuo savo prasimanymu pasiremdamas, tą kitą dargi ciniku išvadina?

Ir dar vienas ruožas. "Tėvynė" prikiša "Draugui", kam jis daręs insinuacijos, kam prikišąs socijalistams, kad jie 1905-6 metais daužę monopolius, organizavę "Giltines"? Žinoma, mes dokumentališkai negalėtume išrodyti, kas iš tų laikų Lietuvos ciciliků buvo nariais socijalistų partijos, kas ne. Mes manome, kad nei "Tėvynė" to negalėtų pasakyti. Mes tik tai žinome, kad, sakysime, Panevėžio, Ežerėnų apskr. vietiniai judėjimo vadai, studentai, inteligentai, veikusieji vardu socijalistų, organizavo monopolių apiplėšimus, už kuriuos paskui valstiečiai keliaropai turėjo valdžiai atlyginti. Tam patvirtinti mes turime liūdininkų. Mes niekur nepasakėme, kad visi tų laikų plėšikai buvo socijalistų partijos nariai; mes tik sakėme, kad tas revoliucijinis judėjimas, vedamas socijalistų partijos vardu, išsigimė į monopolių daužymus, valsčių kasų apiplėšimus ir "Giltinių" organizavimus. Amerikiečių darbininkų sumestieji doleriai buvo sunaudoti kaip tik tų žmonių, kurie tą judėjimą vedė. Jo pasekmės — tai skrajojantieji būriai, ir augštos pabaudos, išmokėtos lietuvių valstiečių. Pilnos apyskaitos iš tų čia surinktų pinigų mes nesame matę. Tad kurgi čia insinuacija, kur siekimas tikslo, nežiūrint priemonių?

Tad visi "Tėvynės" užsipuolimai netik neturi jokio pamato, bet dar parodo jos blogą valią. Ir tik stebėties reikia, kada po to visa ta pati "Tėvynės" redakcija rašo:

> ...jei mes ką darysime Lietuvos gelbėjimui, mes būsime priversti tėmyti, idant neatsikartotų tie faktai ir ta užkulusinė Amerikos kunigų politika, kurios jie laikėsi revoliucijos metu, kuomet įvairiais konspiracijų būdais trukdė visą darbą ir ardė lietuvių vienybę.

Vadinasi "Tėvynės" redakcija savinasi sau rolę tėmytojų ir teisėjų kunigų darbų, kuriuos ji pati čia neteisingoje švesoje parodo. Revoliucijai Lietuvoje iškilus ir sukrutus Amerikiečiams rinkti revoliucijai aukas, — kunigai neveidmainiavo; jie atvirai pasakė: mes revoliucijos neremsime; ir katalikams remti jos nepatarsime, ir tuojaus (nes jau balandžio mėnesį 1906 m.) sušaukė pirmąjį lietuvių katalikų kongresą į Wilkes Barrę, kur ir buvo užmegsta pradžia katalikų Federacijai.

Užuot tėmijus kunigų darbus, "Tėvynės" redaktoriams pravartu būtų uoliau pradėti tėmyti savo sąžinę ir savo darbus.

Bet tiek to su ypatomis. Ne tiek baisios yra ypatos su iškrypusia tiesos nuovoka, kiek baisus ir skaudus yra mūsų gyvenimo faktas, kad tokie žmonės, kurie melagystėmis ir veidmainiavimais tegyvuoja, tečiau paima į rankas visuomenės gyvenimo vadžias, statosi net gelbėtojais tėvynės. Tėvynės gelbėtojai turi visų pirma savo sąžinę gelbėti nuo iškrypimo ir savo širdis apvalyti nuo neapykantos jausmų. Argi nuostabu, kad plateanioji visuomenė tokiais gelbėtojais nepasitiki ir aukų jiems siųsti nesiskubina?

Labai mums gaila, kad visa tai mes esame priversti pasakyti tada, kada mums visiems reikia eiti vienybėn. Kada kas drabsto į tavę purvais, tad jei neesi purvų megėjas, turi jais nusikratyti.

Aišku, kad prie jokios idealės vienybės mes neprieisime, nes vieni kitais nepasitikime. Tečiau šios dienos realiai Lietuvos reikalai vis delto turi mus į vienybę suvesti. Tad būkime atviri ir tiesūs. Eikime išvien tik ten, kur mes galime išvien eiti. Lietuvos čielybė ir jos autonomija štai tie reikalavimai, kurie gali sujungti šiandieną beveik visus lietuvius. Apie tai mes ir turėsime tarties savo politiškame seime. Prie bendrų rezoliucijų čia, rodos, mums nesunku bus prieiti.

Tik nenorėkime vieni iš kitų išgauti to, ko gauti nepridera. Čielą ir autonomišką Lietuvą gelbėsime kiekviena srovė pagal savo išmanymo. Laisvamaniai griaus tikėjimą, socijalistai žadins luomų kovą, kels revoliucijas, mes gi, lietuviai katalikai, steigsime lietuviškas katalikiškas mokyklas ir dirbsime rimtą kultūros darbą. Savo tikslams pinigų prašysime iš tų, kurie tuos tikslus atjaučia ir supranta. Mes nesiskubįsime siųsti pinigų ir Tautiškajam susivienijimui šelpti nukentėjusiems nuo karės. Mat mes, turime teisę nebepasitikėti pilnai "Lietuvos gelbėjimo Fondo" globėjais iš Tautiškojo susivienijimo — jau vien delto, kad išlindo jie su tuo Fondu kaip pilypas iš kanapių kaip tik tuo laiku, kada visuomenė svarstė klausimą apie įsteigimą bendro komiteto aukoms rinkti. Norėjote, gerbiamieji, turėti savo fondą — tai ir turėkite. Tik mes būsime tikresni, kada savo tarpe patys šitą reikalą sutvarkysime.

KUR GI IEŠKOTI IDEALIZMO?

Atgimstančoms tautoms, kaip štai va mūsų, jų veikėjams, vadams reikalinga begalės pasišventimo, idealizmo, to gryno, skais- [illegible] lis spindulių, [illegible] mas, džiovintų gyvenimo [illegible], naikintų širdžių piktažoles, žudytų egojizmo bakterijas. Atimk tautai idealizmą, paversk idealistus vyrus ir moteris šaltais sumeiiiais, ieškančiais tik savo išrokavimų ir patogumų — ir jau gali statyti tokiai tautai kryžių, ypač jeigu ji silpna ir nelaiminga.

Mus lietuvius žudo daug įvairių nelaimių. Ypač daug jų turime mes čia Amerikoj. Bene tarpe didžiausiųjų bus mūsų brolių girtybė ir nutautimas, suamerikonėjimas. Alkolis žudo mūsų dvasią, protus, organizmus, dorą turtą; sunykusiems gi dvasiškai ir fyziškai nuo alkolio, amerikonizmas atima mums paskutinę gyvybės jėgą, nes perkerta šaknis, kurios vienijo mus su tėvynės kamienu, per kurias mes traukėme savo dvasiai sultis.

Nerasi gal nei vieno idealisto, geros širdies žmogaus, kurs į jaunuomenę nežiūrėtų su didžiausia meile ir pasitikėjimu. Štai eina į gyvenimą jauni vyrai, merginos, pilni gerų norų, pajėgų. Ateikite, gydykite mūsų gyvenimo žaizdas, raukite usnis. Jūsų ateitis. Mes laukiame jūsų.

Bet užtat koks skaudus nusivylimas esti, kuomet pamatai, kad pas tą jaunuomenę nėra nei gerų norų, nei pasirįžimų, žodžiu—idealizmo stoka,—kada pamatai, kad jaunoji karta eina tais pačiais usnėtais, girtais keliais.

Panašų nemalonų, skaudų jausmą turėjo rašantis šiuos žodžius 30 d. rugpiūčio per Lietuvių Rymo-katalikų Moksleivių susivienijimo III-čios ir V-tos kuopų surengtąjį vakarą.

Mūsų vakarai — tai vienas iš svarbiausių mūsų tautinės kultūros darbų. Čia duodama lengva proga ir pasimokinti, ir atgaivinti savo lietuvišką dvasią, ir blaivai pasilinksminti. Tik reikia, kad tie vakarai būtų blaivūs ir tikrai lietuviški. Norint sutaisyti vakarą blaivai ir lietuviškai, reikia 1) nelaikyti bufeto alkolio nuodų ir neleisti į vakarą girtų žmonių, 2) vakaro programą sudaryti lietuvišką. Labai svarbią vietą užima šokiai. Šokių turėtų būti dangiausiai lietuviškų. Tarpe šokių mes visada turėtume įmaišyti žaislų su dainomis, ypač tokių, kuriuose galėtų dalyvauti daugelis (nors ir šimtai) publikos. Prie tokių žaislų su dainomis priguli pav. Aguonėlė, Katinėlis, Žilvitėlis ir kiti. Didelėje salėje galima užimti tais žaislais šimtus svečių sudarant kelius ratus, arba kelias eiles. Būtų ir gražu, ir dora, ir linksma, ir lietuviška.

Kun. Dr. V. Bartuška.

IŠ DOROS PASAULIO.

Mes negalime išsirinkti mažesnio gero, nes tuo pačiu laiku, kada mes tokį gerą išsirenkame, jisai pasidaro mums geresniu už kitą. Žinoma, kad kitas daiktas, kurio mes neišsirenkame, gali būti pats savyje geresnis už mūsiškį. Mūsų išsirinkime, mes vadovaujamės visokiomis nuožiūromis, ar tai norėdami parodyti mūsų neprigulmybę, ar tai tos valandos ūpą. . Dar sykį sakau, kad nesama liuosybės abejutiškuose daiktuose (libertas indifferentiae) mums lieka priparodyti, kad mūsų valios nepalenkia nei nesąmoningos priežastys (jeigu jų esama), nei sąmojingos t. y., kad nei daiktų pritraukimas, skatinimas, nei paties asmens privertimas neveikia vergiškai į mūsų valią. Bet kad valia mūsų savarankiškai elgiasi, nors ir prisiturėdama pobūdžių (motyvų). Valia turi tam tikrą prigimtį — notūrą. Ne čion vieta kalbėti kuo ji skiriasi nuo sielos ir proto. Turint savą prigimtį, reikalinga turėti ir savas daiktas (obiectus) kuris jai tiktų. Valios daiktas; kaip jau aukščiau minėta, yra geras, kuris tiktų visam žmogaus prigimimui, neatsižvelgiant pavienių gero išvaizdų. Mokslinčiai suteikia jam vardą abelno gero, tobulos laimės. Mes negalim nuveikti laimės. Nes tuom pačiu laiku, kada mes ko nors norim, tas "kas nors" yra mūsų gera. Vardan mūsų "gera" pageidauja ko nors mūsų valia. Blogo mes nenorim, nuo jo purtomės, juo kratomės. abelno gero pageidavimas turi dvi prasmi: (ko norime — norime) vien tik iš atžvilgio į gerą, 2) norim abelno gero nors ir neapribuoto. Atsižvelgiant abelno gero mes neesame liuosi, ar jis bus apribuotas, ar neapribuotas. Nors ir neesame liuosi troškime laimės, bet nereikia maiyti, kad kiekvienas geras daiktas vergiškai valdo mūsų širdimis. Pavieni gero išvaizda neturi visiško apžavėjimo privalumų. Mūsų prigimimas yra vienas, ir jo įvairių-įvairiausius norus gali pasotinti tik toks geras, kuris visiškai atsako mūsų vienam prigimimui. Šiame pasauly, kur tiek įvairių-įvairiausių gerų daiktų mes surandam, pažįstame taip-pat jųjų priešingumą. Norime vieno — negalime gauti kito, lygiai kaip tie vaikai iš pasakos norėdami kringelių, turi išsižadėti saldainių. Tuom tarpu visi žmonės, jeigu tik ištvirkimu suspėjo pagadinti savo prigimimą nori visko paragauti, visą gerą apturėti, viską be jokio išėmimo. Didesnis skaičius norų, tai ženklas turtingesnio prigimimo. Tuotarpu, kada tūkstančiai įvairiausių norų teka per mūsų širdis, mums pasitinka keistas ir paslaptingas balsas senovės stokų. "Susivaldyk ir nusiturėk" Sustine abstine! arba tą pačią mintį išreikšdamas garsusis vokiečių poetas Goethe sako: "Privalai nusiturėti, nusiturėti privalai tu!" Tikros yra kūno linksmybės, bet kaipo jos trumpos, jos dažnai prieštarauja teisybei ir doros linksmybėms... Ir nėro nei vieno daikto, kursai neturėtų sau priešininko. Reiktų sutraukti į kruvą visų daiktų gerumus, reiktų sudėti, į vieną sulipyti, ir tik tuomet žmogaus prigimimui pasiūlyti, tik tuomet jo begalinius troškimus būt galima pasotinti. Vienas geras daiktas, nors ir būtų geriausias negali visiškai apvaldyti mūsų norų, mes jo norime vien tik vardan gero. Jeigu panašus geras galėtų mus vergiškai priversti jo norėti, išeitų dideliausia neteisybė, kokios dar svietas neregėjo. Tas daiktas duotų tai, ko patsai neturi, nebūtų proporcijos terpu priežasties ir pasekmės, terpu skatinamojo asmens ir skatinančio daikto. Mūsų norai platūs, kiekvieno daikto gerumas turi savo ribas. Mes pastebime tas ribas, ir aiškiausiai matome sąmonėje kiekvieno daikto niekystę. Pritas, ne aks kita pristato valiai daiktus, ir tik beribėmis gerybėmis gali pavergti valią, ją apžavėti. Protas negali privesti valios norėti daikto, kuriame esama tik šešėlio gero. Bet vilia nori pavienio daikto, pavienio gera, kuris yra by kokiame daikte! Tame norėjime turi būti tinkama priežastis; tinkamos priežasties principas valdo visus sutvertus daiktus. Mūsų valia kaip dvasiška jėga savo norėjime turi pasiduoti "pakaktinos priežasties" principui. Eikštinis pasaulis, kuris per įsivaizdinimą veikia į mus, negali veikti į valią, kuri perviršija medegišką pasaulį. Veiksmas bei norai turi paeiti iš pačios mūsų valios. Valia privalo pati save, jinai pati pradeda mūsų norų [illegible]

Niekuc nepriversta valia norėti by kokį pavienį daiktą, turintį galybę pati savę priversti ingauna vardą iluosybės. Valia todel yra liuosa! Pati save valia priverčia rinkties terpu įvairių įrankių pasiekime tikslo. Žmogaus gyvenimas yra tikslingas. Dar sąmonė kūdikystėje nepabudo, o jau širdis nori laimės. Tas geismas laimės jaunose širdyse tai veiksmas (actus) iš kurio vėliau visi mes semiam galimumus (potentias) prie išsirinkimo atskiro gero. Ir čion apsireiškia žmogaus valios liuosybė. Paskutinius privadžiojimus mes statom prieš visus tuos mokslinčius, kurie tvirtina, kad valia norint ir liuosa nuo eikštinios prievartos, bet niekuomet ne liuosa nuo motyvų, bei pobudžių, kurie viešpatauja joje, kaip ir W. Wilsonas Amerikos senate.

Taip tai atrodo privadžiojimai ginanti liuosybę valios. Būtų galima, kas teisybė plačiai svarstyti visus priešų prikišimus, norinčių sugriauti liuosos valios pozicijas, bet tas "Draugo" skaitytojams tuom tarpu gal būtų nuobodus daiktas. Lietuvių literatūroj nepavyko man sutikti tiesioginių prikišimų liuosai valiai, todel ir kritika jųjų gali atrodyti kapojimu oro botagu.

Užbaigus kalbėti apie liuosąją valią, neprošalį bus pasakius kada mūsų darbai turi gerą išvaizdą. Darbas bus geras, jeigu protas pažįs jo sutikimą su žmogaus prigimimu, valia gi niekuo nekliudoma panorės jojo, išsirinkdama iš kitų tarpo. . Tik, dėja, nevisuomet pavyksta žmonėms turėti visas proto skaistumas ir valios visa pilnoji liuosybės. Protui skersai kelio stoja nežinojimas, valiai prievarta, žmogaus blogi palinkimai, geiduliai, tai kitokios jai nepalankios aplinkybės. Nežinojimą reikia atskirti nuo nemokėjimo. Nežinojime žmogus gali būti kaltas ir tame atvėjūje nebūti pateisintas. Advokatas neišmokęs savo amato, ir nemokąs apginti nekalto žmogaus yra kaltas. Nežinojimas teisių jam bus paskaityta kalte. Medėjas nušauja girioje žmogų, manydamas, kad tai stirna. Nežinojimas čion sukštybemis už blogą darbą ir nekaltas. Tas pats medėjas turi kerštą širdyje ant savo kaimyno. Taiko be medžiodamas į stirną ir paguldo ant žemės savo [illegible], kurį vis tiek būtų nugalabijęs, jeigu būtų girioje sutikęs. Nežinojimas šiame atvėjuje eina greta su piktu darbu, ir to pikto darbo neišteisina. Jeigu nežinojimas esti per mūsų apsileidimą, mes atsakome vis vieną už blogas nežinojimo pasekmes; jeigu gi nežinojimas ne per mūsų kaltę atsitinka, tuomet kad ir blogiausias darbas būtų padarytas mes neatsakysim už pasekmes. Neprošali būtų šičia priminti, kad žmonėms reikalinga mokyties, šviesties, žiniją didinti. Žmogus aklybėje paskendęs, bijodamas saulės spindulių, nenorėdamas pažinti savo luomo priedermių, savo pašaukimo reikalavimų visą amkį tinginiaudamas, kaip turkų šventasis, atsakys už visas klaidas, kurias pagamįs jojo valia, neapšviesta skaiščiuoju protu. Valią silpnina geiduliai, baimė, kūno smagumai, neapykanta. Geiduliai gali užbėgti valiai už akių, ir pirmu negu protas apsvarstys daikto blogumą, valia geidulių skatinama, jo panorės. Bet nereikia pamiršti, kad valia ir pati gali sukelti geidulius, kaip senis Aristotelis kadaisai pasakė, kad narsuolis tyčia sukelia piktumą, kad narsiaus galėtų karianti. Pirmu žvilgsniu geiduliai sumažina valios liuosybę, antru gi žvilgsniu ne. Užmušti žmogų dideliame piktume ir užmušti tą patį žmogų su visiška proto lygsvara nėra ta pati kaltė. Ir teismas greičiau išteisina žmogų, kuris dideliame dirksnių sujudime papildo piktą darbą.

Valios liuosybę mažina baimė. Baimė gali būti didelė ir maža. Didelė baimė, o ypatingai tikrai didelė baimė turi didelę intekmę į žmones. Mirties, arba gero vardo nustojimo baimė, veikia smarkiai į valią, kuri pasiryžus yra net piktą padaryti, kad tik gyvastį užsikyti. Tokiame atsitikime liuosybė valios mažinasi; mažinasi ir atsakomybė. O tai delto, kad baimė išblaško proto domą, arba tečiaus jį atkreipia į didumą artinančiosi blogo. Bet visiškai atsakomybės nenaikina. Baimės užmušti žmogų negeras daiktas ir neišsiteisinamas, [illegible]. Nors ir čion baimė ne naikina atsakomybės, bet [illegible] gana tankiai įstatymo [illegible]. [illegible] valdžia privalo į tai atsižiūrėti. Tą patį galima pasakyti ir apie prievartą. [illegible] piktas darbas [illegible]

TOLIMOJE ŠALYJE.

Likimo skirtas tolimoje
Lūndžiu čionai tarp svetimų,
Ilgiuos tėvynės numylėtos
Brolių netekęs mylimų.

Atamenu dar jaunas dienas,
Kada tėvynėj aš buvau,
Ir vargo jokio nežinodamas
Su mylimais draugais žaidžiau.

Malonu buvo su bitutėms
Tėvėlio sode bėginėt,
Ar tai su miela sesutėlė
Daržėlį rūtų apravėt.

Ką tik saulutei patekėjus,
Aš pirmas bėgau į laukus,
Prie paupio gražame gojelyj
Paukštėlių jau skaičiau balsus.

Bet greitai laikas tas praėjo,
Išnyko lyg nakties sapnai,
Tik atminimai sieloj mano
Gal užsilks ilgai, ilgai.

Dabar skausmuos tiktai vaitoji
Ir verkia, verkia man širdis!
Jai žmonija šalta ir kieta,
Aukštai jai gest žvaigždė — viltis.

Sakalas.

TĖVYNĖS AIDAS.

M. Gustaitis.

A]

Oratorija

Paskirta Chicagos lietuvių Šv. Kazimiero vienuolijos Seserims.

Budėkite, nes nežinote dienos, nė valandos.
Mat. XXV. 13.

PRELIUDIJA.

Varpuojant vakaro maldai
"Aniolas Dievo".

Varpai — varpai — varpai
Skamba ten augštai!
Jų muzika graži
Banguoja srovėmis;
Ir skleidžias pamaži
Padangių erdvėmis
Tolyn — tolyn — tolyn...

Varpai — varpai — varpai
Šaukia ten augštai!
O garsas jų aštrus,
Kai plieno ašmenys,
Tarytum lavonus
Ant kojų pastatys
Ir tarsi: pirmyn! pirmyn!

Vai, sesele,
Ar matai suknelę,
Kaip ją maino mūsų gėlės?
Ant Panelės
Mėlynos suknelės
Žydi mūsų vainikėlis...

— "Tai akyse tau tik rodos!
Aš čia nieko nematau".
— Vai ne tuščios mano godos,
Tikrą tiesą tau sakau.
Ir ne kartą šitą vieną,
Bet kiek sykių dabinu,
Pagal puokštes Ji kasdieną
Velkas rūbu vis nauju.

Nežinau, kas bemanyti —
Pasakyk, ką mąstai tu?"
— "Ašen nieko čia, sesyte,
Visiškai nesuprantu..."

Toliaus bus.

J. Gabrys.

AUTONOMIJA AR SAVYVALDA?

I.

Kad Lietuvai yra reikalinga autonomija, kaip augmenims ir gyvunams oras ir šviesa; kad be jos šiandien mūsų tėvynė nebegalės žengti pirmyn, pletoties, kaip pirm dešimtis metų negalėjo nieko veikti be spaudos, — negali būti dviejų nuomonių.

O tečiau, sutinkame dar nemaža žmonių, kurie abejoja, ar lietuviai yra priaugę prie autonomijos. Yra tokių ką sako, kad lietuviams šiandieną taip tiktų autonomija, kaip vaikui dideli tėvo batai.

Pirma negu prirodyti visą klaidingumą pannašaus sanprotavmo, pažiūrėkime, kas tai yra autonomija.

Žodis *Autonomija*, paeina iš graikiško *autos* (pats) *nomos* (įstatymas), t. y. turėjimas galės *pačių* žmonių leidžiamais *įstatymais* valdyties. Žodį autonomija lietuviškai maž daug galima būtų išversti žodžiu "savyvalda", sakau "maž daug", nes žodis savyvalda, kaip matysime žemiau turi daug siauresnę prasmę, negu autonomija. Žodžiu autonomija suprantama savyvalda plačiausioje to žodžio prasmėje; tauta ar šalis, turinti autonomiją, turi teisę leisti savo įstatymus ir jos gyvenime vykinti, ji privalo turėti tam tikrus organus šių funkcijų atlikimui, t. y. savo seimą ir savo valdžią. Tokiomis autonomiškomis šalimis buvo kadaise mažos Graikų valstijėlės, kurios susiliedamas į bendrą Graikų Sąjungą, tečiau kiekviena užlaikė nepaliesta savo įstatimdaviškąją ir pildomąją galę. Nuo senovės Graikų tapo paskolintas šis žodis ir pritaikintas prie šios gadynės politikos normų pažymėjimo. Mūsų laikuose tobulais autonomijų pa-

nios nedotumet, tai savininkas gali reikalauti, kad užmokėtumėte randą ir už sekantį mėnesį.

A. S.

TURI BŪTI PILIEČIU.

Springfield, Rugp. 30, 1914. (Į Teisin patarimu skyrių) Aš gyvenu Amerikoje apie trylika metų. Nieknuomet nemeginau pasitunkting Valstijų piliečiu; esmu dar atsiyra. Labai nesenai nusiprikau, "zeme ir namus" Springfieldo Illinois. Kaip galvau rastus *properties*, parduvėjas man pranešė kad ąturiu būti piliečiu jios šalies, ydant turėtiesę ant visados laikyti ę mano nuosavybę. Malonėkyte man pranešti ar tai yra teisybė?

S. K. N.

ATSAKYMAS.

Taip. Atsiyra, kuris turi nuosavybę Illinois valstijoj, tikrai turi tiesą laikyti savo nuosavybę nuligian kaip šešis (6) metus, nuo tos dienos kada jisai ją nupirko. Jeigu atsivys nenori būti piliečiu šios valstijos tai jisai turi parduoti tokia nuosavybę pirm baigiant tu šešių metų; kitaip, valstija gali atimti tą nuosavybę ir parduoti.

A. S.

DARBININKŲ UŽTARYBOS.

Pažįstamų Amerikoje turiu tokią didelę daugybę, kad visų nė negaliu atminti. Tiesa tarins nieko ypatingo jie iš savęs ir nepersiako. Pratūkčiai žmonelės, nors ir gerus norus turėdami, visgi mūsų visuomenėkoje dirvoje nėra nuveikę praktiškų darbų ir ąs, kalpo jiems kržėdį. Nusiboska kalbėti vien tiktai apie mūsų Kazinkins, Petrinkins, Jonukus, apkyrėjo jie visiems, kalp čigono botagas šauniai. Užsiminkime jiems ilgiausi atsilį o pačys eikime ieškoti garbės vyrų, tikrų mūsų veikėjų, nuo kojų iki galvos, arba geriaus tariant nuo plaukų iki pėdsakų geriausiusių karštai, šaltų, judalį-batų agitatorių darbu. Beabiejose dalyse man po pasaulį nuėjau daug visokių tipų. Regėjau dievotus bedievius ir atbulai, gryni blaivininkus ir blaivus girtuoklius, matau ideales žmonių ir žmones be idealų, pasiteisėjau žmones del tikrno nuopelnų arba pažinau ir žmones del fyzikinio savo idealų pasmerkiau be dvejonių. Ak Viešpatie, Viešpatie! Ir kam tok visokių žmonių tą pasaulį, gal kitas ir visai nereikalingas mūsų gyvenime bet gyvena, pilvą šeria, gamta gerai, žmonių tarpe tikrų nuodėmė, bet gi nieko nevelkia; vien tiktai kur prisišliojęs prie šitos vietelės išsai nenuvargės. Kas padaryta — nepataisysi.

Taigi lai jie vėsi mieni, sapnuodami apie ą dangaus skrendančius kepčių vištukus apie ą upelių tiesių į jų kakarines lekiančias ydekėmes, mes jų nepaisykime.

Mūmis rūpi tautos, žmonių gerovė, laisvė rūpi darbininkų klausimas, ir ekimo prie valkojų kloše srityje. Aš dar nebuvau matęs šitos darbininkų veikėjo. Girdėti daug girdėjau

"Kvailiai, šiknosparniai, idiotai", šnypšėia mano pažįstamas.

"Mes norėtume, kad visi išvien rūpintūs eili Lietuvos kolin, traukti toliau.

"Laidokit, išperdokai, norite mus iš mūsų tako išmušt nepasidosime smaugtime jus", šaugalinoja p. Cicilikevičius.

"Ir su laiku iškovoti mūsų tėvynei, kad ir neprigimtybę."

"Pinnatkai, šovinistai, barbarai. Tautą klausimą galima išrišti vien mes, Cicilikevičiai.

"Ir aš manau, kad mes turime laimėti, nes mūsų pozicija stiprėi pareinta", tęsiu toliau.

"Tylėk, nes žmonės apdaužysiu", šubinėro ponas Cicilikevičius, mes socijalistai jus visus su žemėmis sumaišysime. Mūsų kakarinės va kokios. Kiap subliusime, visus pasaulis sudebės. Jus-gi, jūs gi.... mus spandėsite, Dievo mano, net balsu pasmerkyti apie tai"....

"Ai ir tu ir ją Dievą, labai man imponuoja išrodėt. Sveikinu tamstą, sveikinu; ir tiesiu p. Cicilikevičiui ranką.

"Pasprink su savo...." Aš ir paprotėjo, užpykęs jis rėkia.

"Tamsta nedėk karštas, kalbėkimės rimtai, kaip prigulį vyrams.

"Ne, ne, ir ne! Su ketalikais kalbos nerimtu. Nedėk Dievo ižgaus kokį žodį, tai tavo kas bus!

"Na gerai, palikime ši klausimą. Pasakyk tamsta man, ką manote apie darbininkų klausimą?

"Ne, šimoms būtinai reikia vįsus suolioklintį, tada tiktai įvyks gerovė. Kleirikalizmas reikia sugriauti."

"Bet ši, tamsta, kaip bus su tikėjimu. Juk žmonės paprasti, mėtyti tikėjimą viesados savęs priešakyj!

"O! mes irgi tikėjimą turėsime. Ar tamsta nežinai, kad Japonijos Mikado užima Dievo vietą Japonų tautai. Galima ir mums apvirkti kokes garsus bubnorius, užkelti ant stulpo ir kuo ąi prastesnis už dievus.

"Taip, gerai, bet jeigu žmonėms jdąsi pernamės rępratike, tada kas?

"Atstok, tamsta, neerzink mąnęs. O, man laikas namo! sušuko p. Cicilikevičius ištrėsdamas į laikrodėlį ir nors šeimininkai molėdamės ąi vakarienės, kurią turėjo tuojaus pagamintį išgeruko mano p. Cicilikavičius. Nors suspaustį jam rankę, bet jis sunko nuo manęs, kaip padlįgintas.

(Tal kada teks iš nenjo pamatyti, tada užbaigsime kalbą, dabar turėjau išeižadėti laimes artian pažintį darbininkų užtarėjų.

Putpelė.

vyzdžiais galima pavadinti Kanadą ir Bulgariją (iki 1908 m.). Kanada nors skaitosi nominaliai Anglų kolonija, tečiaus faktiškai yra savystovi, turėdama pilną įstatimdavybę ir pildomąją galę. Antroji, Bulgarija, nors nuo 1878 m. (Berlyno kongreso) iki 1908 m. skaitėsi juridiškai vasalę (priguluningą) Turkijos kunigaikštija, tečiaus faktiškai buvo kuo ne visai savystovi, nes turėjo pilną įstatimdaviškąją ir pildomąją galę.

Be šių dviejų pavyzdžių tobulos pilnos autonomijos privesiu dar keletą, jau žymiai susiaurintų. Autonomiją taip-pat turi ir tūlos Austrijos ir Vengrijos sritys ir tautos, sakau sritys ir tautos, nes ten autonomija yra ne tautinė, bet Territoriajė, kaip antai: Bohemija (Čekai), Galicija, Bukovina, Kroatija, Dalmatija ir k. Klystų tas, kuris manytų, kad autonomijos visų viršminėtų Austro-Vengrijos sričių yra vienokios, nors jos visos yra vaisiumi taip vadinamos "Pragmatiškos sankcijos" (1867 m.). Autonomija Bohemijos yra platesnė už Galicijos, Galicijos — už Bukovinos, Bukovinos — už Kroatijos, Kroatijos — už Dalmatijos ir t. t. Galų gale pasidaro faktiškai toks skirtumas tarp politiško padėjimo Bohemijos ir Dalmacijos, kaip savyzdžiui Rusijoj skirtumas tarp Finlandijos ir Lietuvos.

Tiesa, nors juridiškai visos viršminėtos Austrijos ir Vengrijos šalys turi autonomiją, turi šiokius tokius seimus, seimelius ir šiokią tokią vietinę pildomąją valdžią, bet faktiškai, kaip viršui matėme yra labai didelis skirtumas. Jeigu Bohemija galima dar vadinti autonomiška Austrijos sritimi, tai Dalmatiją jau jokiuo budu autonomiška, tikroje to žodžio prasmėje pavadinti negalima, ji teturi vos šešėlį autonomijos: *siaurutę savy-*

Gal dainužė nepatiko?
Kas gi, kas gi atsitiko,
Kad verkšnoji,
Mylimoji?
Ko verkšnoji?

R ū t a recitando:

Žalio šilko mano kasos,
Ant jų žėri skaidrios rasos,
Tai bežiūris
Žvaigždžių būris...
Norint vėjai kerą blaško,
Ašarėlėms lietūs taško,
Aš linguoju —
Aimanuoju,
Kad nešvarios rankos skina,
Aukso žiedą mina, mina...
Kaip neliūsti,
Nesiskysti!

M e r g a i t ė solo:

Ei, nurimki, mano miela,
Aš užstosiu savo siela:
Jos pavėsiu
Tavę klėsiu.
Augk, rūtele mylimoji,
Augk, žalioji!

T r y s sesutės:

Po šakelę
Iš visų gėlelių
Skinkim, pinkim vainikėlį:
Tai Panelei
Iš visų panelių
Padabinsim altorėlį...

Varpai — varpai — varpai
Meldžias ten augštai!
Šimtasis tik žmogus
Begirdi — kaikada —
Tuos dangun skridimus,
O jų — varpų — malda
Tolyn — tolyn — tolyn...

RŪTŲ DARŽELYJE.

K a i m o m e r g a i t ė s, saulei besileidžiant, laisto rūtas ir dainuoja:

Rūta, rūta žalialape,
Kaip lapeliai tavo kvepia!
Rūtužėle —
Auksagėle,
Kaip žiedeliai tavo žydi!
Pačios rožės bepavydi...
Augk, rūtele,
Krauk dalelę!
Krauk dalelę, kur neseşta,
Vis, kaip lapai tavo, klesta:
Ar tai žiemą —
Vasarėlę
Pūgos siaučia yt pašėlę,
Tu bepuoši mūsų kiemą;
Augk linksmute,
Žaliarūte!
Debesėlis plaukia mėliu,
Niaukia veidą rūtužėlių...
Tu verkšnoji,
Mylimoji?
Ko verkšnoji? Tai apgieda
Volungėlė tavo žiedą!
Nebent gelia
Tau, rūtele?

valdą.

Viršminėtų Austrijos provincijų autonomija turi dar vieną ypatybę: ji yra ne *tautinė*, bet *territorialė*, t. y. ji yra suteikta ne vienai ar kitai tautai, bet territorijai — (provincijai). Pavyzdžiui: Bohemijos autonominėj srityj iš 10.059.957 gyv. esama čekų 6.291.237 ir 3.521.682 vokiečių; Galicijoj iš 8.000.000 gyventojų esama 53% lenkų ir 47% rusinų-ukrainiečių, Bukovinoj — perpus rusinai su rumanais ir t. t. Del ko gi autonomijos viršminėtų Austrijos sričių yra paremtos ant territorijų, o ne ant tautų? Visupirmu delto, kad visos viršminėtos sritys yra vaisiumi istorijos tautos, apgyvenusios tas sritys ir yra taip susipynusios viena su kita, kad jų negalima buvo išskirti vienos nuo kitos, pagaliaus ir galutina jų differenciacija dar nebuvo atlikta. Pavyzdžiui: didžiuma čekų dar pirm 50 metų, kuomet Bohemijai tapo pripažinta autonomija, buvo suvokietėjusi, — Praga tuomet buvo dar "*grynai*" (!) vokiškas miestas (kaip kad šiandien mūsų Vilnius yra "*grynai*" (!) lenkiškas.)

Mes ilgiau apsistojome ant pavyzdžių Austrijos autonomijų, idant duoti aiškesnį paveikslą istorinių sričių-territorialių autonomijų, kurios typai geriausiai tiktų mūsų tėvynei Lietuvai. Bet pirm pereisiant prie svarstymo Lietuvos autonomijos klausimo, pažvelgkime, kas tai yra savyvalda, kuo ji skyriasi nuo autonomijos.

Toliaus bus.

TEISIU PATARIMO SKYRIUS.

Vedėjas šio skyrio yra:

ADVOKATAS.

A. A. ŠLAKIS.

Norėdami gauti teisišką patarimą, malonėkite atsikreipti ir pilnai, tikrai mandagiai smulkmenos, parašyti reikalą, ir ką norite žinoti, ir pasiųskite laišką šiuo antrašu:

Advokatas **A. A. Šlakis,**
"Draugo" Teisių patarimo skyrius,
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois.

ZINUTĖ SKAITYTOJAMS.

Laiškynams, gyvenant Amerikoje, dažnai atsitinka eiti kur nors teisiško patarimo klausti. Daugiausia mūsų žmonės nežino kur eiti tokį patarimą gauti: tai nuėina pas tokias ypatas, kurių vienintelis užsiėmimas yra vesti jiems prie anglo advokato, už ką lieuvis turi dvigubai apmokėti. Jeigu toks žmogus nevertas da lietuvį prie advokato, tai jisai pats, daugiausia klaidingai, mogina duoti patarimą. Ačiūnai toks nuėjus advokatas reikalams du kartu tiek už savo darbą arba patarimą, nes jisai turi dažnes savo užmokesnį su tuo žmogumi, kurio atvedė tokį liežuvį pas jį. Antras dalykas dar yra: kad tokis lietuvis net turi ir apmokėti tam "*Vedėjui prie anglo advokato*" už nuvedimą ir pagelbėjimą jam susikalbėti anglikšai su tuo advokatu. Kada mus žmogelis pareina namon nuo tų ypatų, ir gerai pagalvoja, tai pamato kad jam baisiai brangiai atsiėjo patarimą gauti. Taigi, kitą kartą kad ir labiausiai jam tekės gauti teisišką patarimą, tai jisai vertėsu nuėventia, skriaudą, bet patarimo ieškoti neina, nes per brangiai

[illegible] Aguonėlių gi, nei kitų panašių žaislų nei būti nebuvo.

Kokie gi rezultatai? Keletas girtų žmonių, kurie būtų pasilikę paderisis žmonėmis, jeigu nebūtų gavę sau alkolio nuodų girtamjame moksleivių būfetė, toliaus — abelna baimė, kad gal tų dviejų kuopų moksleiviai nežada mūsų gyvenimui nieko naujo, gražaus, prakilnaus, — bent žvilgsniu žmonių blaivinimo ir tautiško susipratimo kėlimo. Prie tokių išvadų prieiti labai yra sunku ir skaudu tiems žmonėms, kurie iš lietuvių katalikų moksleivių tikisi ateityje labai daug gera.

Norime tikėti, kad tas apsireiškimas, įvyko ar per nesusipratimą, ar del stokos gero susitvarkymo. Mes negalėtume daleisti, kad tokia vakaro tvarka būtų buvusi priimta bendro visų moksleivių, prie anųdviejų kuopų prigulinčių. Mes malonėtume išgirsti iš pačių moksleivių šio dalyko paaiškinimą.

ŠEIMININKĖ.

Feljetonas.

Neturėdamas Amerikoje nei tėvelių nei brolių nei seselių, nei giminaičių, priverstas esmi ieškoti sau būto pas geros širdies žmones, arba teisingai ištarus pas mūsų malonias tetas.

Norėdamas geriaus ištirti mūsų šeimininkių gerus norus, plačią širdį, neretai dar platesnę burną, keliauau nuo vienos prie kitos, kaip tas amžinas žydas. Šiandieną gėriuosi švariai užlaikomu būtu Marcelės. Kambariai papuošti minkštomis kėdėmis, sienos apkabintos šventųjų paveikslais, stalai, lovos pridengtos baltomis drobėmis. Visa tai nejudinama savaites, mėnesius. Kitaip ir negali būti. Pradėk žmogus kėdes kilnoti, paveikslus trankioti, gali dar sugadinti: maliava nubyrės, paauksinimai nusitrins, drobelės nuo pirštų gali susijuodinti, ai daug geriaus tegul vorai pina sau tinklus, dulkės dengia šventųjų veidus, kurie kasdien matyti per daug gali būti pavojinga. Neduok Dieve, prisižiūrėjus "šventajai asabai" pats virstum palaimintu, reiktų palikus šią pasaulio grožybes smukti į kitas karalijas. Daug geriaus yra šiame pasaulyje gyvent, atsigulus pukų lovoje, gaminti pietus "burdingieriams". Iš kitos pusės ir burdingierius turi prie šeimininkės taikinties. Jinai guli ir tu savo penkių sprindžių kambarėly išsitiesęs penkių mastų lovoje lauk kantriai, kol išvirs "šolderis" arba iškeps "bolionija".

Miegojau, miegojau pas savo Marcelutę, bet šonai suputo. Visgi nieko gero neišmiegojau, o dar įsigijau biaurią ligą. Nelabasis skilvis sukėlė revoliuciją. Kaip pradėjo staugti visokiais balsais, kaip pradėjo marmalinti, net mano Marcelė pašoko iš lovos ir apsilankė pas mane.

"Vos tu mere", rūsčiai klausia.

"Nating mere, misiukė" atsakiau, tiktai va mano skilvys kopustų įsinorėjo.

"Dacol, tai nieko kito. Vell, mister, mano namuose tokių niekų nėra, ir jeigu nenustabdysi savo revoliucijų, tai gali sau "mufities". Gud bai.

Sudėjau krepšin savo pasamonus ir einu pas savo pažįstamą Kunigundą.

"Ar neturi "burdo" del manęs, klausiu apsilankęs.

"Ar misteris nori ant pilno?" užklausė manęs Kunigunda.

"Šiur, kad ant pilno. Kambarys, valgis ir viskas kas reikalaujama", aiškinu.

"Ai go si". Palauk tamsta tuoj patinkiaip. Ryto atsikėliu kaip 8 val. Vadinasi tamstai negalėsiu pataisyti pusryčių, bet tas ir niekis. Galėsi iki pietų pabūti nevalgęs. Mano kaimynka Vėčienė sako, kad dar sveikiau, nes galva lengvesnė. Kaip 11 val. išeinu svečiuosna, grįštu pusė trečios, tai tamstai nėr ko ant pietų važinoti, ir tas nesveika, geriau darbe sulaukti kaip [illegible] [illegible] vakare, tada tamsta galėsi užkąsti šį-tą. Aš "tinkinu" bus misteriui čia labai patogu...

"Bet, pertrankiau, aš norėčiau gauti valgį reguliariškai...

"Reguliariškai! nustebo Kunigunda, gal tamsta užmiršai, kad čia ne valgykla. Lik sveikas, važinėk pas pažįstamus ir pa'iko mane tarpduryje mano Kunigunda.

Apsiaukau ant kojos, sušvilpiau ir drožiu pas Izebelę, kuri nelabai toli gyveno nuo Kunigundos.

"Alo, alo! mister Džiany. Kaip filini," sveikina linksmai mane Izabelė.

Bus gerai, nudžiugau. Trumpai papasakojau savo prietikius ir meldžiu priimti ant "burdo".

Izabelutė net pasistiepė iš nusistebėjimo.

"Kaip, tamsta? Negaliu tikėti. Juk taip neseniai dar džiaugiaisi suradęs gerą vietą. Aš tai jau žinojau, kas ten per vieta, bet maniau tegul "patrajina". O "jes, jes" priimu tamstą ir kambariuką turiu vieną tuščią, kaip tiktai tamstai bus tinkamas..."

"O kaip su valgiu?" klausiu.

"Viskas bus "all-right."

Pasilieku naujoje vietoje. Gavau puikius pietus. Barščių be lapų, mėsos tris svarus, ir kokios ten afrikoniškos košės. Pribuzojęs išėjau pasivaikščioti. Vakare sugrįžęs nuvargęs, tuojau į lovą.

Jau mano akutės užsimerkė ir pradėjau migti, kaip kas-žin kas man įgnybo į kaklą, pajutau, kad kita baisenybė ant rankos manevrus daro, trečia per šlaunį rėplioja, ketvirta į ausį lenda. "Austrijokai, vokiečiai užpuolė, nusigandęs manau, ne duok Dieve pradės šaudyti arba bombą bloks; pražuvęs! Guliu nei gyvas, nei miręs. Bijau pasijudinti. Gal atstos prakeiktieji prusokai, juk rusas jiems smarkiai kailį peria. Bet kur tau. Vokiškas militarizmas nieko nebijo ir gnaibo mane, gnaibo. Nebeiškenčiau. Šokau iš lovos, sugriebiau dektuką, pabraukiau į sieną ir vietoj austrijokų, vokiečių, prusokų pamačiau raudonąjį vaiską, ne cicilikišką, bet... blakes.

Nemalonu apie tokius gyvulėlius minėti, bet kad jos šiame pasaulyj randasi, turi nors ir su skausmu apie jas tarti. Ir ką su jomis reikėjo daryti? Nubėgau į virtuvę, suradau kočėlą ir pagrįžęs, kaip pradėjau kariauti su raudonaja armija, net dulkės stulpais ėjo. Visą valandą bubinavau, kol paklojau pusę kariuomenės. Mano "riceriai" manė ir revoliucijas kelti ir skelbti raudonuosius mėnesius, bet vaikeliukai jus mano nesuspėjo susiorganizuoti.

Man kariaujant, inbėga Izabeliutė į mano kambarį. Pritupiau, nes matote...

"O tu žmogžudi, niekadėjau! Žudai gyvus tvarinėlius. Keliauk sau, keliauk iš mano namų. Von, von, von!...

Sugriebęs savo krepšį galvatrukčiais nusiritau ant gatvės.

Kur dingti? numinęs aimanuoju. Naktis, visi miega. Kur galvužėlę nelaimingą priglausti? Palaukit! Taip ir bus. Trauksiu pas Anicetienę. Neseniai aš ją pažinau, bet šauni moteris atrodė. Kabarkštuoju pas Anicetienę. Vos ne vosdasibeldžiau. Nusigando manę išvydus, bet kada pamatė kokiame padėjime esu, kada išgirdo mano kelionių istorijas, net apsiverkė Morta..

"Balandėli tu mano, kaip tu turėjai vargti. O raganos, bedušnikės, tos šeimininkės, rugoja Mortytė. Eik Džianeli va į šitą "rūmą" ir ilsėkis. Ilgai ir nelaukiau. Atsigulian ir užmigau. Kada atsikėliau jau saulutė sukštai buvo pakylėjus. Greitai apsirėdęs skubinu su labomis dienomis pas Mortą.

Suradau ją besitriusiant kambaryje.

"Labą dieną tamstai."

"Gud morning" gaunu atsakymą.

Tegul sau bus ir morningas, na ir koks ten skirtumas. Ar ne vistiek kad karvė kumeliu žvingia, arbà kumelytė karvės balsu muroja. Tiktai kalbų žinovai galės tą klausimą išrišti, del manęs tas nieko nereiškia.

"Džianai, žinai "Naujienas" [illegible] Morta. Šako vienas kunigas skriaudžia cicilikus pradėdamas bažnyčią naują statyti. Antras aukodamas kokios ten tautos reikalams, užmiršęs pasiklausti "Keleivio". Še, Džianeli, laikraščiai, pasiskaityk. Ir "Keleivis", "Naujienos", Laisvė", "Šakė" atsidurė mano rankosna. Maniau, kad pirštus apdegsiu nuo šių popiergalių. Visai atbulai. Pradėdamas vartyti užėjau visai nepaprastų vietų. Popiežių paveikslai, gyvenimo jųjų aprašymai. Mūsų veikėjų vardai: Gabrys, Gustaitis kas trečia eilė.

"Gal tamsta apsirikai, klausiu nustebęs šeimininkės, juk čia katalikiškos žinios patalpintos.

"Nagi, nagi, linguoja Mortelė. Geriausios dvasiškos pakraipos laikraščiai. Mano vyras ir aš skaitome ir neatsigerime. Teisybė, kunigus bara, bet kam jie ir reikalingi. Aš pilnai sutinku su "Keleiviu", kad geriau laisvai vesti, laisvai mylėti, laisvai valdyti, miegoti, vaikščioti ir kaip pradėjo mano Morčiutė savo laisves rokuoti, tai ir nepamačiau, kaip vėl stoviu ant gatvės vienoje rankoje nešdamas krepšį, kitoj... "Keleivius", "Šakes", "Laisves". Supykęs ant pastarųjų, kaipo mano paskutinės nelaimės priežasčių, prigirdžiau juos upėje.

Kur dabar žengti? Reikės eiti pas lenkus apsigyventi. Girdėjau lenkams sekasi, gaus savo karalystę, tai gal būdami laimingais, duos ir man vargšui kokį nors "činą" ir priglaus našlaitėlį po savo arelio sparnu.

Putpelė.

SVAJONĖ.

Svajoti aš mylin be galo, be krašto. Svajoti apie augštus siekius, apie nepaprastus dalykus. Pasislėpęs nuo žmonių tykioje vietoje svajoji sau vienas, dūmoji. Mintis skrenda toli, toli. Užmiršti kasdieninius vargus, užmiršti gyvenimo banguojančias vilnis, ir tik gyveni savo mintimis.

Šiandieną liūdnos mano svajonės. Norėtųsi pakilti iki padangių, džiaugties gamtos didybe, skrajoti oro erdvėse, bet šiandieną man liūdna. Gyvenimas ant šio pasaulio toks nepaprastas, taip pamargintas visokiais įvairiais atsitikimais, tiek čia randasi šaly šviesių apsireiškimų, juodų, pilkų minčių, kad liūdėsis tau širdį gniaužia, iš akių ašaros veržiasi.

Vargsta mūsų tauta, brangi Lietuvėlė, skaudžiai dejuoja, savo vaikūs šaukia prie savęs. Spieskities po mano sparnais, del manęs dirbkite, gyvenkite. Ir bėga Lietuvos sūnųs užgirdę motinos balsą. Bėga, ir su jęją susilieja. Bėga, bet nevisi. Daug mūsų brolių pasilieka kurčiais ir išsirenka sau naują taką, naujus siekius. Ir širdyse užgeso meilė tėvynės. Jie stengiasi ir kitus paglemžti, ir užslėgti juose viską, kas brangu, kas augšta.

Visi jie buvo vienos tėvynės vaikai. Mylėjo vieną ją ir gera buvo brangiai močiutei Lietuvėlei, galingai jinai savo vaikų meile didžiavosi, audra, vėjai negalėjo jos sulaužyti, sunaikinti.

Netikėtai paputė vėjalis iš kitos pusės. Sušlamėjo, subarškėjo medeliai. Netikėtai sušuko kokie tai pikti balsai — sudejavo broliai-lietuvėliai. Meilė, vienybė iširo ir gimė tarp jų neapykanta, ginčai, ir jų lupose suskambėjo keiksti-keistį žodeliai.

Gyvena visi vienoje didžioj šeimynoje, vienokiais žodžiais garbina Augščiausį ir jų širdys smarkiai plakė, atsiminus matušės maldą. Bet štai ateina žmogus. Baisus, biaurus žmogus. Jo veidas suterštas geiduliais. Jis ieško sau aukų. Naują mokslą jis sėja. Baisus žmogus, baisesnis jo mokslas. Jis skelbia bedievystę.

Mačiau nesykį tokį veidą, klausiausi jo mokslo. Daug šakų yra to mokslo. Ištvirkimas, paleistuvystė, paminimas po kojų viso kas šventa — jų obalsiu.

Kaikurie tą mokslą vadina bedievyste, kai-kurie paleistuvyste, bet dauguma jį vadina tiesiai socijalizmu.

Koks jis nebūtų, kokių apdangalu neprisidengtų vis jo išvaizda nykšti, baisi. Dauguma jo gerai nepažindama tveriasi jo ir [illegible] ji. Tiesa [illegible] jis moka juoktis ir neretai labai meiliai šypsosi. Skelbia ir jis prakilnius siekius, bet tiktai tam, kas jo nepažįsta.

Kas prie jo prisigretino tuojaus suaitepa. Pasigrožėjęs paviršutine išvaizda, pripranta ir prie supuvusio branduolio. Tik tai tam jis gali atrodyti geras, kas gerbia kiautą, bet neieško, kas slepiasi apačioj jo.

Traukia jis prie savęs jaunučių sielų ir pritraukęs svilina joms sparnelius, užmuša juose dorą. Padaro iš jų baidykles.

Aš pažinau tą mokslą, aš mačiau jo skelbėjus, didžius ir mažus. Aš buvau su jais ir jie atvėrė savo širdis ir parodė visus jausmus. Aš su jais net dainelę užtraukiau. Gal būti būčiau šiandiena laimingesnis, kad būčiau jų nepažinęs, kas gal atspėti. Gal man leista buvo pažinti juos, kad geriau galėčiau kitus perspėti.

Taip, aš su jais dainavau. Baisi tai buvo daina. Demoniška daina. Viskas kas kiltu, gražu, prakilnu, buvo joje paminėta ma iš juokiama, paniekinama. Ji tyčiojosi iš žmonių meilės, ji juokėsi iš brangiausių žmogaus jausmų. Jie siuntė Augščiausiam biaurius klyksmus. Jie savo šermenis apdainavo, jie lydėjo į kapus prakilnius jausmus jaunučių sielų. Baisi daina, bet pažvelgkite, kiek iš mūsų jos klausosi, kiek iš mūsų jai taria. Daugybė net su pasigėrėjimu jiems šypsosi. Tolyn, tolyn nuo jų, jaunuoliai! jie jūsų mirtis, amžina mirtis. Man juoda mirtis šaipėsi, rodė savo veidą. Ir man baisu pasidarė ir bėgau nuo jų. Kad galėčiau šiandieną užmiršti tą valandą būčiau laimingas, kad galėčiau įkvėpti savo jaunučių brolių širdysna pažinimą tos baidyklės, būčiau dar laimingesnis.

Juodos mano šiandieną svajonės. Bet visgi jau man nebaisios, kaip tiems, kurie dar šią valandėlę gal geria tuos dvokiančius kvapus.

Dauguma iš mus mano, kad nieko esą blogo nesuteiks mums, jeigu mes norėdami pažinti gyvenimą stengiamės pažinti visokius mokslus. Gali būti. Bet aš šiandieną svajodamas atsiminiau vieną draugą taip jautrų, taip prakilnų, taip pilną jausmų. Jis buvo geras, mylėjo viską ir atėmė nuo jo viską, kas buvo geriausio ir ką jam paliko? Nusiminimą. Delko mes nupuolame? Delto, kad nepažįstame savęs ir neturime sau nurodytų tikrų kelių.

Tūkstančiai jaunimo ieško sau paramos nuo kitų ir negauna. Tūkstančiai abejoja, kas jie yra. Bijosi sau paimti vardo, po kuriuo gimė, augo ir stiprėjo. Bijosi pasakyti visam pasauliui, kad jis yra Bažnyčios sūnus, nes socijalizmas šiepia.

Aš svajoju ir mano svajonės man parodo naują taką, kuriuo męs turime eiti. Męs jaunuoliai, susipietę į tvirtą kuopą parodykime visai žmonijai, kad męs esame sau žmonės.

Man skamba ausysna vienas gražus vardas: "Vyčiai". Nežinau, kas slepiasi jame, bet mane jis traukia ir aš norėčiau, kad nors svajonėse būčiau arčiau jo. Negaliu svajonėms tikėti, bet visgi jaučiu, kad ką tai prakilnaus dengia tas vardas. Ir jaunuoliai nors svajonėse juos arčiau pažinkite ir juos pamylėsite. Ir dirbsite visi, visi po viena vėliava doros, meilės ir tikėjimo srityje. Tauta mus laukia — žengkime.

Kregždė.

(Feljetonas)

IŠKILMĖ.

(Galas)

Bet kur jo tos angliškos desperacijos sukimšti ir tuos takus, apie kuriuos gyrėsi kaimynui įvelti, gal jisai ir težino. Žiūriu dabar kiton pusėn stalo... tr-r-r-r sudrebėjo mano kūnas. Butelinkas stovi, o jo nebėra. Pusę akies nukreipiau pastalėn — nėra. Atsukau į salės vidurį, nagi ant kėdės prie kito stalo su buteliuku rankoje susigubrinęs sėdi. Atsidusau iš visos.

Vėl ieškoma kokios tai didelės ir plačios tautiškos įstaigos vedėjo.

"Nėra, išėjo", sako vieni.

"Yra, yra" štai čia sėdi! Kur? Va ant kėdės!"

"Niekus plepi ir galas, aš matau vien tiktai nugarą", netiki trečias.

Nugara sujudėjo, kaklas pasirietė ir. . taip jis.

"Prabilk, tautieti, šaukia inteligentija. Tyla.

"Prabilk, tautos rėmėjau!". Tyla.

"Prabilk, garbingas didvyri!" Ts-s-s. Kalba.

Užgirdęs pirmus žodžius užmigau ir sapnoju, kad esmi mažas kūdikis ir klausau gražios pasakos mano bobutės apie užkerėtus rūmus, raganas, apie karalaičius, jojančius ieškoti gyvo vandens. Apie smakus, girdžių, pasakoja sena mano auklė. "Bobut, pasakyk ar viskas tas teisybė, pasakyk brangioji? klausiu. Kaipgi, kaipgi, vaikuti, tikra tiesa", atsako.

"Delko dabar to nėra", žingeidauju.

"Matai vaikuti, žmonės kitoki, daug pikto daro. Veiumainiais tapo. Vieną mano, kitį sako".

"Gulbė traukia į padanges, lydeka neria į vandenų gelmėn, o vėžys ropoja atbulas", suskambėjo mano ausysna. Nubudau.

"Kas, kur, kada?" klausiu.

Mano Napoleonas stovi viduje salės ir drožia pasaką apie gulbę, lydeką ir vėžį.

"Mes, sako jisai, esame gulbės, kurių sparneliai it sniegas balti, jeigu ir susipaišina kaip niekas nemato, tai niekis, mes pasauliui rodome tik baltus taškus, jus gi vėžiai, kurie ropojate atbuli, žiūriu aš ar ne virto visi vėžiais? ne, žmonių pavydale sėdi mano daktarai, advokatai, kunigai". Jūs vis gnaibote mus, — traukia toliaus Napoleonas, — savo replėmis, bet mes teisingi, mūsų aukso vidurėlis, nors kraštelia jau jo ir sudruniję.

Vieni padangėmis pradėjo skrajoti, kitiems vėžių kelias siulomas, tai ir aš nieko nelaukdamas, virtęs lydeka šmakšt į gelmes vandenų ir pravėręs akutę tėmyju kur mano Napoleonas dingo. Aukų rinkėjas tarškėdamas tarelkutę gretinosi prie mano didvyrio, tik staiga Napoleonas virsta gulbe ir suplasnavęs juodais taškais pamargintais sparnais, išpalengva, grandioziškai plaukia oro bangomis.

"Palauk, nors dolerinę tautos reikalams!" šaukia balsai.

Bet gulbės ir pėdsakas dingo.

Putpelė

S. L. R.-K. A. REIKALAI.

PRANEŠIMAS SUSIVIENIJIMO L. R. K. A. NARIAMS.

Šiame numeryje telpa projėktas pašalpos skyriaus, kuris kartu pasilieka to skyriaus įstatais pagal užtvirtinimą Centro Valdybos 30 d. liepos 1914 m. Tie įstatai šiuosmet atskiroj knygelej nebus atspausdinti; kadangi visa susiv. konstitucija veikiai turės but pertaisyta ir pernauja atspausdinta, nes įvedus į susiv. nekurias reformas pasilieka visai netinkama: todel spausdinti dabar atskirai vien tik pašalpos skyriaus įstatus neapsimoka. Kada bus atspausdinta pernauja visa konstitucija, tuomet bus galima atspausdinti ir įstatus pašalpos ligoje skyriaus prie draugės. Todel visi nariai imantieji organą ypatingai visi kuopų sekretoriai, kuriems būtinai reikės žinoti kaip tvarkyti pašalpos skyrių, privalo šį organo numerį pasilaikyti (nepervesti) arba gali iš organo išsikirpti ir naudoti pakol bus atspaudintos naujos konstitucijos. Nors abėjoju ar bus galima ka pradėti su konstitucijų spausdinimu iki ateinančiam Seimui.

Susiv rašt. **J. S. Vasiliauskas.**

ĮSTATAI PAŠALPOS LIGOJE SKYRIAUS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Pagal nutarimą 29-to Seimo, mieste Waterbury, Conn., likosi įsteigtas prie Susivienijimo skyrius pašalpos ligoje. Šitas skyrius ineina į galę nuo 1 d. spalio 1914 m.

I STRAIPSNIS.

Teisės Narystės.

1. Prie pašalpos ligoje skyriaus, gali prigulėti visi susivienijimo nariai abiejų lyčių būdami sveikais, nuo 18 iki 50 metų senumo. Taipgi gali prisirašyti visi lietuviai katalikai, gyvenantieji Suvienytose Valstijose Amerikos ir Kanadoje, pastodami pirma susiv. nariais beužsirašydami į vieną kurį apdraudos (pomirtinės) skyrių; arba kartu į abu apdraudos ir pašalpos skyriu.

2. Prisirašydami prie pašalpos skyriaus, turi išpildyti aplikacijos blanką, po kuriai kuopos daktaras išekzaminavęs aplikantą pasirašo, taip-pat kuopos valdyba patvirtinus savo parašais ir antspauda kuopos, siunčia Centro Valdybai Susivienijimo raštininko vardu.

3. Nariai turėdami virš 40 metų senumo, įstodami į pašalpos skyriu turi būtinai pristatyti gimimo metrikus.

II STRAIPSNIS.

Įstojimas.

1. Įstojimas į pašalpos skyrių mokasi pagal metus senumo taip: —

Nuo	18	iki	25	metų	$1.00
Nuo	25	iki	30	metų	$2.00
Nuo	30	iki	35	metų	$3.00
Nuo	35	iki	40	metų	$4.00
Nuo	40	iki	45	metų	$5.00
Nuo	45	iki	50	metų	$6.00

Šitoji mokesnis yra sutaisyta nariams jau prigulintiems prie susiv. o norintiems prisirašyti prie pašalpos skyriaus.

2. Nauji nariai prisirašydami prie Susiv. kartu į abu skyriu apsaugos ir pašalpos, įstojimą moka taip: —

Nuo	18	iki	25	metų	$1.50
Nuo	25	iki	30	metų	$2.50
Nuo	30	iki	35	metų	$3.50
Nuo	35	iki	40	metų	$5.00
Nuo	40	iki	45	metų	$6.50
Nuo	45	iki	50	metų	$8.00

3. Įstojimo mokesnis mokasi į visus laipsnius pašalpos lygiai, vien skiriasi pagal metus senumo.

4. Pusė įstojimo mokesnies eina į kuopos iždą, iš kurių kuopa atmoka gydytojui už kvotima (ekzaminavimą) naujų narių, o likusius panaudoja kitokiems kuopos reikalams. Kita gi pusė įstojimo siunčiasi į Centro iždą.

III STRAIPSNIS.

Laipsniai, mokesnys ir narių priėmimas.

1. Pašalpos skyrius dalinasi ant keturių laipsnių savaitin's (nedėlinės) pašalpos laike sirgimo, būtent: — $3.50 sąvaitėj, $7.00 sąvaitėj, $10.50 sąvaitėj ir $14.00 sąvaitėj; arba skaitliuojant dienomis: 50c dienai, $1.00 dienai, $1.50 dienai ir $2.00 dienai.

2. Mėnesinė mokesnis į pašalpos laipsnius mokasi taip: —

Ant $3.50	pašal.	sav.	25c.	mėn.
„ $7.00	„	„	50c.	mėn.
„ $10.50	„	„	75c.	mėn.
„ $14.00	„	„	$1.00	mėn.

3. Nariai moteriškos lyties tegalės prigulėti tik į pirmutinius du laipsnius pašalpos ant $3.50 ir $7.00 sąvaitėj, mokėdamas tą pačią mėnesinę mokesnį kaip vyrai tuose dvejuose laipsniuose.

4. Mėnesinė mokesnis pašalpos skyriaus mokasi kartu su apsaugos (pomirtinės) mokesnimi (reikia pažymėt ant mokesnių lapo atskirai tam tikroj rubrikoj) kas mėnuo iškalno, arba jei narys nori gali moketi už bertainį (3 mėnesius) arba net ir visus metus iškalno.

5. Moterys gali but priimamos esant sunkiose dienose (nėščios) jaigu šiaip anoji yra sveika ant kūno.

6. Moterys našlės (žiūrint kaip senei vyras mirė) ar merginos esant tokiame stovyje, negal but priimtos.

7. Nariai be vienos kojos, rankos, arba akies, bet šiaip sveiki ant kūno, gali but primami į skyrių pašalpos ligoj tik su ta išlyga: kad, jeigu iš tos priežasties sirgtų — negauna pašalpos.

8. Ypatos tarnaudamos kareivijoj arba pildydamos tarnystą palicijanto, negal but priimamos.

IV STRAIPSNIS.

Teisės narių ligonių.

1. Narys susirgęs, tuojaus privalo duoti žinią kuopos raštininkui.

2. Ligonis pripažintas gydytojo negalinčių dirbti ir pridavęs nuo gydytojo paliūdyjimą kuopos valdybai, turi teisę gauti pašalpą.

3. Nariai išbuvę pašalpos skyriuje pilnai 6 mėnesius, turės teisę gauti pašalpą sulyg laipsnio ant kiek yra prisirašęs.

4. Pašalpa bus mokama visų laipsnių per 6 mėnesius pilna (žinoma, jei liga taip ilgai tęstusi) ir 6 mėnesius pusė, išskiriant pirma sąvaitę, nes už pirmą sąvaitę sirgimo pašalpą nebus mokama nei vienam.

5. Moterys ligoniai sergančios palaginėmis, už pirmutines 2 sąvaitį negauna nieko; jai liga tęstūsi toliau, tuomet gauna pripuolančią sąvaitinę pašalpą sulyg laipsnių, bet tame laike negal užsiimti jokiu darbu nei stubos ruoša. Sergančios kitomis ligomis (ne palaginėmis) gauna pašalpą lygiomis teisėmis su vyrais.

6. Pradžia ligos skaitysis nuo dienos davimo žinios kuopos raštininkui, esant ant vietos; jei narys gyventų toliaus ir jei atsišauktų laišku, nuo dienos kaip parodys krasos antspauda, kada laiškas išsiųstas.

7. Ypatos gavę ligą iš girtybės arba sergančios veneriškomis (paleistuvystės) ligomis, pašalpos negauna.

V STRAIPSNIS.

Kuomet pašalpą bus sulaikyta.

1. Jei narys vienos ar kitos lyties, susirgtų būdamas neužsimokėjusiu savame laike kokių nors mokesnių į S. L. R. K. A., pašalpos negauna.

2. Sergantis narys, laike savo ligos privalo užsimokėti į Susiv. visus pripuolančius mokesnius į laiką; jeigu atsisakytų mokėti, bus sulaikyta pašalpa.

3. Ligoniams nustojusiems proto pašalpą negal but sulaikytą, bet tokiems susiv. turi teisę atitraukti visas pripuolančias mokesnis į Susiv. iš jų pašalpos.

4. Svaiginantieji gėrimai laike ligos aštriai uždrausta. Susekus, kad ligonis būdamas po pašalpą, naudojo svaiginamus gėrimus namie, smuklėj ar kur kitur, negaus pašalpos toje ligoj ir bus suspenduotas nuo pašalpos per 6 mėnesius ligai pasibaigus.

5. Ligoniai kuriems yra daleista vaikščioti, negali laike savo ligos lankyti netik smuklių, bet ir visų kitokių smukliškųjų įstaigų, kaipo: klubruimų, pulruimių ir t. t.

6. Jeigu narys išvažiavęs į kitą miestą nepersikeltų į vietoj esančią kuopą, susirgęs negauna pašalpos.

VI STRAIPSNIS.

Persikėlimas į kitas kuopas.

1. Narys persikeldamas ant gyvenimo į kitą vietą, turi išsiimt iš vietinės kuopos persikėlimo paliūdyjimą. Pribuvus apsistojimo vietoj, jeigu ten randasi susiv. kuopą, privalo umai kreiptis prie tos kuopos sekretoriaus, perduodant jam persikėlimo paliūdyjimą; kuris įtrauks naujai pribuvusį narį į savo kuopos knygas. Atsitikus naujai pribuvusiam nariui susirgti, kontroluoja ligonį ir siunčia lankytojus toji kuopą.

2. Nariai persikėlę į kitą vietą kur nesiranda kuopos, arba pavienis narys susirgtų, privalo prisiųsti paliūdyjimą nuo gydytojo, kuris jį lanko, Centro raštininkui ir tas paliūdyjimas turi būti patvirtintas pas "Notary Public".

VII STRAIPSNIS.

Būdas išmokėjimo pašalpos.

1. Ligoniams buva išmokama pašalpa kaip tik kuopos raštininkas prisiųs Centro raštininkui reikalingus dokumentus ligos prirodymui, tai yra: gydytojo paliūdyjimą ir lankytojų ligonių patvirtintus, per kuopos viršaičius. Centro raštininkas gavęs reikalingus dokumentus, tuoj išrašo įsakyma (orderį) pagal kurį S. L. R. A. iždininkas išmoka pašalpą čekiu ant vardo nurodytos ypatos, pasiųsdamas per rankas kuopos iždininko.

2. Kiekviena kuopa privalo turėti apsirinkusi savo kuopos gydytoją, kuris sulyg kuopos nuomonės atrodytų nusimanantis praktikoje ir teisingas; kuris ekzaminuotų naujai įstojančius narius ir sulyg kuopos noro užžiūrėtų ligonius, taip-pat išduotų paliūdyjimus narių sirgimo (gydyti ligonį gali toks gydytojas, kurį ligonis pasirinks; ir, išduoti paliūdijimą sirgimo).

3. Jeigu ligonis rastųsi blogą

me laipsnyje ligos, arba nustotų proto ir jei toksai būtų pavienis narys, tuomet pašalpą jam į rankas negal but išmokama; tada susiv. turės tiesą palaikyti tokią pašalpą Susiv. iždė pakol ligonis pasveiks; arba matant reikalą, pašalpą išmokės ypatoms dažiūrėjusioms ligonį.

4. Jeigu liga tęstųsi kelias savaites ir ne ilgiau kaip vieną mėnesį laiko, tuomet užtenka vieną kartą pasibaigus ligai, pristatyti Centro vald. minėtus paliūdyjimus ir atsiimti pašalpą. Bet jeigu liga prasitęstų ilgiaus, tuomet po mėnesiui laiko ligonis priduos savo kuopos valdybai paliūdyjimą nuo gydytojo apie ligą kas 2 savaiti. Ligoniui esant ligonbutyj užtenka priduoti paliūdyjimą tik apleidžiant ligonbutį.

5. Sulyg kuopos nurodymo reikalui esant pašalpa galės but išmokama kas dvi savaiti, ar mėnesis, arba visa ant karto pasibaigus ligai.

6. Ligoniui neturint artimų giminių Amerikoje, tada ypatos užlaikančios ir prižiūrinčios ligonį, turės pristatyti Centro Valdybai užtikrinantį dokumentą arba kauciją, kad pašalpa bus teisingai sunaudota užlaikymui ligonio. — —

VIII STRAIPSNIS.

Ligos ir gavimas pašalpos.

1. Jeigu narys susirgtu chroniška liga (prasitesiančia) ir išimtų visą pašalpą t. y. 6 mėn. pilną ir 6 mėn. pusę, tuomet nors jo liga būt ir nesibaigus jau daugiau pašalpos sirgdamas taja liga negauna.

2. Jeigu narys sirgęs pasveiktų ir toji pati liga vėlei atsikartotų paveizdan: Džiova (visose jos formose), dusulys, reumatizmas, beprotystė, nervų ligą ir t. p., o pirmiau sirgdamas nebūtų išėmęs visą pašalpą (jeigu liga trumpai tęsesi) tuomet vėlei bus mokama pašalpa, priskaitant laiką sirgimo tąja liga pirmiaus, iki bus išmokėta pilna pašalpa; kada visa pašalpą liks išimta, daugiau sirgdamas tąja pačią ligą pašalpos negauna.

3. Nors narys būtų išėmęs visą pašalpą, vienok, jeigu apsirgtų kitokia liga ne ankščiau po vienų metų laiko nuo dienos pasveikimo — pašalpą gauna.

4. Jeigu narys būtų sirgęs trumpai ir, pasveikęs apsirgtų kitą liga pašalpą gauna.

IX STRAIPSNIS.

Ligonių prižiūrėjimas.

1. Kiekvienas S. L. R. K. A. narys privalo gelbėti prižiūrėjime ligonių, kuopos-gi viršaičiai turi vyriausią priežiūrą ant narių išpildyme šių įstatymų.

2. Ligoniai privalo būt atlankomi nors du kartų sąvaitėje; ligonių lankytojus paskiria kuopą per savo viršaičius.

3. Kiekvienas narys neskiriant lyties buna paprastais lankytojais apart kuopų viršaičių, kurie yra kaipo speciališki lankytojai nužiūrėtuose atsitikimuose, pasiliuosuodami tuomi nuo paprastų lankymų.

4. Lankytojai neatlikę savo pareigų pagal kuopos reikalavimą, bus baudžiami iki $2.00 ir toji bausmė turės but išmokėta į kuopos iždą su pirmutinė mokesnimi.

5. Nužiūrėtuose atsitikimuose kuopos viršaičiai gali paskirti spėcijališkus lankytojus del susekimo teisingumo ligos; matant tokį reikalą, lankytojai gali atlankyti, bet kada ir už tokį atlankymą gaus užmokėti iš kuopos iždo po 50 c. (tokiame atsitikime dviejų lankytojų pakanka.)

6. Nariai sergantieji limpama liga ir gydytojui uždraudus lankyti ligonį, tuomet nariai pasiliuosuoja nuo lankymo tokio ligonio. Tokiame atsitikime gydytojas turi pastebėti tą ant lankytojų liūdyjimo.

7. Jei lankytojai parašytų ligoniui paliūdyjimą neaplankę ligonio tokiu būdu norėdami apgauti susivienijimą, bus nubausti nuo 5 iki 10 dolerių, iš kurių pusė sumokėtų bausmių eina į kuopos iždą, o kita pusė į Susiv. lėšų fondą.

8. Jeigu kuopos viršaičiai susitartų su ligoniu ar lankytojais prigauti ar papirkti gydytoją, kad neteisingai išgauti pašalpą, arba žinodami kitus tai norinčius padaryti o jų neperspėtų ir nepranešų apie tai Centro Valdybai, bus suspenduojami iš kuopos valdybos ir atrasti kaltais bus nubausti nuo 5 iki 25 dolerių; pusė tokios bausmės eis į kuopos iždą, o kita pusė į Susiv. lėšų fondą.

9. Esant ligoniui ligonbutyje, jei bus galima, lankytojai aplankys nors kartą į 2 savaiti.

10. Ligonis pirm pasidavmo į ligonbutį turi pranešti apie tai kuopos raštininkui; jeigu del kokių priežaščių negalima būtų to padaryti tai patekus į ligonbutį kuogreičiausiai pranešti. Kada ligonis pasveiksta, turi pristatyti iš ligonbučio paliūdyjimą nuo vyriausiojo gydytojo arba jo vietininko. Ant tokio paliūdijimo turi būt pažymėta diena ir laikas pasidavimo ir apleidimo ligonbučio.

11. Lankytojai ligonių kiekvieną kartą atlankydami ligonį, išpildys lankytojų blanką.

Visokios blankos ligoniams, lankytojams ir gydytojui, bus pagamintos Susiv. lėšomis ir išsiuntinėtos į kuopas veltui ant rankų kuopos raštininko.

Pasarga: Susivienijimas turės tokse reikalui, prisiėjus uždėti ant visų narių prie pašalpos skyriaus prigulinčių nepaprastą (extra) mokesnį, jeigu nenžtektų pašalpos fonde pinigų išmokėti pašalpoms.

X STRAIPSNIS.

Kuopų atsakomybė.

1 Kuopos viršaičiams ar vienam kuriam iš jų, ypatingai kuopos raštininkui, neišpildžius įstatymų sulyg ligonių, pati kuopa bus atsakyme už neišmokėjimą ar neteisingą išmokėjimą pašalpos.

2. Jeigu kuopos pinigai (apsaugos ar pašalpos) nebūtų prisiųsti į Centro iždą paskirtame laike ir tokiame atsitikime esant kuopai suspenduotai, jeigu narys susirgtų ir negautų pašalpos, už-tai atsako pati kuopa.

3. Taip-gi kuopa atsako užtai, jeigu kuopos viršininkai, arba vienas kuris iš jų nudangytų kuopos kokius nebuk pinigus t. y. mokesnį narių, tokiame atsitikime kuopą turi antru kartu sumokėti susiv. pripuolančią mokesnį.

4. Kiekvienas peržiangiantis šiuos įstatymus bus nubaustas nuo $5.00 iki $25.00 pabaudos, arba bus prašalintas iš Susiv. ir reikale bus patrauktas atsakomybėn prieš valdišką teismą.

Galas.

Protokolas iš susirinkimo komisijos L. R. K. Federacijos reikale rugpiūčio 13 d. 1914 m. Apreiškimo Panelės Šv. parap. salėje Brooklyn, N. Y.

Susirinkime dalyvavo šie komisijos nariai: kun. N. Petkus, kun. Šeštokas, kun. J. Raštutis, kun. J. Gražulis, A. Drabišis ir P. Montvila.

Susirinkimą atidarė prez. kun. N. Petkus. Nepribuvus komisijos sekretoriui K. Strumskiui, likosi išrinktu to vakaro nutarimų užrašymui P. Montvila.

Pirmiausiai buvo išduoti raportai, ką veikenčioji komisija nuveikė rengime Federacijos kongreso.

Raportas kun. N. Petkaus, iš Brooklyn, N. Y.

Buvo sušauktas parapijos susirinkimas, kuriame likosi nutarta, prisidėt prie Federacijos ir siųsti vieną delegatą į būsiantį kongresą Chicagoje. Delegatu išrinktas kun. N. Petkus.

Raportas kun. J. Raštučio iš Jersey City, N. J.

Susirinkimo parapijos neturėjęs, bet jaučiąs, kad prisidės prie Federacijos, kuomet bus susirinkimas sušauktas ir girdėjęs, kad Šv. Jurgio Draugystė žadėjus prisidėt ir delegatą pasiųst į kongresą.

Kun. Šeštokas iš New York City, praneša kad rengiasi šaukti parapijos susirinkimą ir stengsis vieną delegatą pasiųst į kongresą.

A. Drabišis ir P. Montvila, pranešė kad per susirinkimus Dr. Karalienės Aniolų ir Blaivininkų davę inešimus, kad siųst delegatą susidėjus abiem į krūvą. Draugijos galutino atsakymo dar nedavė.

Daugiau raportų uebuvo. Antras susirinkimas rugsėjo 10 d.

Inešimai Federacijos kongresui. J. Gražulis ineša, kad Federacija sutvarkytų sistemą mokesnių ir kad kiekvienas narys mokėtų tam tikrą mokesnį.

Inešimas liekasi priimtų su pataisymu, kad įveidus mokesnį į Centrą būtų atspaustos blankos mokesnims ir pakvitavimo knygutės.

Toliau nutarta vesti agitacija, kur kiek galima, kad kuo daugiausiai prisidėtų prie Federacijos.

Tolesniai buvo kalbama apie būsiantįjį visuotinąjį Lietuvių Amerikoje Seimą.

Nutarta prisidėti jeigu įvyks toks, tiktai su pastaba, kad jeigu bus viskas vedama aiškiai bepartyviškai ir jeigu bus išrinktas komitetas aukų rinkimui, kad komiteto būtų žmonės aiškūs ir bepartyviški (čia komisija turėjo omenyje rinkimą aukų revoliucijai, iš kurių ir šiandien atskaitos dar nėra) ir kad aukos būtų renkamos vardu ne vienos kokios srovės, bet vardu visų lietuvių.

Rašt. P. Montvila.

MOTERŲ DIRVA.

ŽODELIS MOTERIMS.

Nudžiugau pamačius "Moterų Dirvą" "Drauge". Seniai laukiau ir klausiaus kas pirma pradės kelti moteris iš miego, bet ikišiol veltui nieko nei girdėti nei regėti nebuvo. Vis manydavau, kad mūsų moterėlėms nerūpi jų būvis ir jo pagerinimas. Joms labiau rūpi tuščios kalbos, bėgiojimai po stubas ir rudžio stiklas, gaila tų moterų ir merginų, kurios vietoje imties apšvietos leidžia brangų laiką taip niekingam darbui. Moters, ar nelaikas susiprasti, ar ne laikas mesti tuos blogus įpročius ir griebties mokslo? Imkime nors ir namų ruošos mokslą. Ar daug iš mūsų moka kaip užlaikyti namus, pagaminti sveiką, gerą valgį? Ar daugelis iš mūsų pagalvoja, kad geriau apžiūrint namus didesnę atydą atkreipiant į valgį galima išvengti daug įvairių ligų. Dažnai girdžiam sakant, jei Dievas neduos sveikatos, tai nieks ir negelbės. Tas tiesa, bet neprivalom mesti kalčią ant Dievo už savo pačių neprotingumą ir tingėjimą. Geriau steigkime "Moterų Sąjungą" sulyg dabartinės konstitucijos, kuri eina per 'Draugą'. Susispėtusios sąjungon geriau galėsime darbuoties visuomenės dirvoj ir pasekmingiau galėsime šviesties.

Namus Mylinti.

TETOS ONOS PAŠNEKOS.

Šiądieną jaunoji šeimininkė buvo blogam ūpe, kur gi nebus, nuopat ryto nieks nesiseka, per neapsižiūrėjimą pienas surūgo, kol nubėgo į krautuvę ir daugiau parnešė išėjo keletas minučių, o čia vyras Jonas pamigo ir pasivėlino į darbą. Vos spėjo išleisti vyrą, katė šokdama ant stalo, pagauti musę apvertė lėkštę su zupe. Tas atsitikimas nei kiek nepagerino jos suerzinto upo. Išvijus katę ir apžiūrėjus visus kambarius atsiminė, kad jau keleta daiktų trūksta, reikia bėgti į krautuvę jų parnešti. Pasiėmus mažąją Viktutę skubiai išėjo. Ant nelaimės toj krautuvėje, kur visada pirkdavo, negavo to ko norėjo, prisiėjo eiti toliau į kitą, o čia jau dešimta valanda, saulė be pasigailėjimo spirgino viską ir visur. Viktutė pavargo ir pradėjo verkšlenti. Ir pačiai jaunajai šeimininkei galva skauda nuo kaitros, dirksniai taip intempti, kad jau visai arti ašarų. Tuo laiku atėjo teta Ona. Ji nettruko sužinoti viso neramumo priežasti. Paėmus nuvargusę Viktutę nurėdė, išmaudė šiltame vandenyje ir paguldė. Kadangi 12 valandą artinos, mažai tekalbėjo, skubėjo pietus sutaisyti. Bet ir musių negalima apsiginti. Pagaliaus "teta Ona" prašneko. Ogi ką, tetute, padaryti,, atsakė jaunoji šeimininkė, yra šietai languose ir durys: tečiau negalima apsiginti nuo tu biaurybių. "Klausyk, vaikuti, ką aš esu apie tai patyrus: paimk degantį anglį ir užlašink keletą lašų karbolio rukšties, apnešk indą su ta anglia aplink kambarį ir pamatysi, kaip greit dings musės. Už kelių minučių dings visa kvaptis karbolio. Dar turiu priminti, kad visada būtum atsargi su karboliu, niekad nepadėti bonkutės kur vaikai galėtų pasiekti. Taip-pat gerai yra turėti parašyta ant kiekvienos bonkutės kas joj yra". "Ačiū, tetutė, ką pasakei apie tai ir daug dar turiu ką su tamsta apkalbėti ir patarimo pasiklausti". "Gerai, vaikėli bet štai Jonas pareina pietų. Kitą kartą daugiau apie tai pakalbėsime".

Girios Duktė.

PROJEKTAS KONSTITUCIJOS LIET. KAT. MOTERŲ SĄ-GOS AMERIKOJE.

Tąsa.

Skyrius X.

Lietuvių-Katalikių moterų Sąjungos Valdyba.

Pirmininkė.

1. Lietuvių-katalikių moterų Sąjungos pirmininkė pirmininkaus visuose įstatymų tarybos susivažiavimuose ir pildomos valdybos susirinkimuose, visose komisijose etc. Ji turi spręsti visuose klausimuose tvarkos, vykinime įstatymų tarybos. užgirtų įstatų ir tik diduma suvažiavusios įstatymų tarybos narių gal atmesti jos nuosprendį; ji turės sprendžiamąjį balsą rinkimuose pasiladalinus baisams į dvi dali lygiai; ji praneš apie visą veikimą sąjungos, nuo praeito iki sekančiam susivažiamui įstatymų tarybos; patėmys trukumus sąjungos ir rekomenduos pagerinimus; ji pasirašys ant visų kvitų, išmokėjimų paliepimų pašalpos ligoje ir posmertinės, išskyrus tokius išmokėjimus, kurie jos supratime rodytųsi neteisotais ir nesutinkančiais su sąjungos konstitucija; pasirašys ant visų sąjungos dokumentų; ji turi teisę lankyti Lietuvių-Katalikių moterų sąjungos kuopas, perkratinėt jų darbus ir neslelgiančias sulyg įstatymų suspenduot; ji turės teisę, sutinkant įstatymų tarybai, paskirti ingaliotines inkurti vakarinius kursus, pensijonatus, darbo biurus etc.; ji turi pasirašyti ant visų narystės ženklų, pirm jų išdavimo narėms; pasirašyti ant leidimų tverti kuopas ir pildyt visas kitas priedermes, kurių nuo jos sąjunga reikalaus.

2. Trukstant fondų išmokėti posmertines, arba pašalpas ligoje, šaukt, kaip greičiausiai, susivažiavimą įstatymų tarybos ir susitarus su įstatymų taryba uždėti naują mokesnių rinkliavą nuo narių į tuos fondus prigulinčių. Atsitikus nedatekliui visuose fonduose, panašiu keliu, uždėt rinkliavą ant visų sąjungos narių.

Vice-pirmininkė.

3. Lietuvių Katalikių moterų Sąjungos vice-pirmininkė dalyvaus visnose įstatymų tarybos susivažiavimuose ir pildomosios valdybos susirinkimuose, nesirandant pirmininkės pildyt jos pareigas .

Raštininkė.

4. Lietuvių katalikių moterų Sąjungos raštininkė užrašys tam tikrose knygose visus tarimus įstatymų tarybos susivažiavimuose pildomosios valdybos tarimus, kuriuos pagarsins sąjungos organe arba laikraštyje užgirtam įstatymų tarybos, priims kuopų pranešimus, skundus, apeliacijas ir sutvarkius perduos įstatymų tarybai laike susivažiavimo; ves surašą narių sąjungai pilnai užsimokėjusių, esančių pašalpiniame skyriuj, paskiršcius kiek prie kurio pašalpos fondo priklauso; draugijinių narių; išbrauktų, kiek atmestų aplikacijų — priežastis del kurių tapo atmestas; ji turės savo užžiūroj: sąjungos žymę, knygas ir kitus sąjungos dokumentus; lankys pildomosios valdybos susirinkimuose, suruoš metinį savo darbų pranešimą įstatymų tarybai susivažiavimuose: išparodant visą stovį sąjungos; išduos bertainines atskaitas ir pagarsins organe, mėnesinių atskaitų suteiks pildomajai valdybai iš įplaukų ir išmokėjimų, pažymint kuopos užvilkusią mokesnis. Pildys tiesotus pildomosios valdybos paliepimus.

Raštininkės vedamos knygos peržiūrėti pildomajai valdybai, arba jos nuskirtai komisijai. Raštininkė pagarsins organe arba sąjungos atskaitoje naujai įstojusių narių, mirusių narių, prašalintų narių; pagarsins posmertines išmokėjimus užgirtus pildomosios valdybos, pažymint vardą, pavardę mirusios, buvimo vietą, mirio priežastį, užsiėmimą, numerį kuopos, prie kurios mirusioji priklausė, pašalpgavio, arba pašalpgavės vardą, giminystę mirusiai, vardą kuopos daktaro-kvotėjo, kurs liūdijo apie mirusios sveikatą. Surengs skaitlines ir paskelbs nepaprastųjų rinkliavų laiką, pasiuntinės kuopų raštininkėms rinkliavų sąmatą; priims nuo kuopų mokesnis ir jas perduos kasininkei, surašys įplaukas ir išmokėjimus tam tikrose knygose ir pildys visas kitas priederystes, kurių nuo jos reikalauja sąjunga; pasirašys ant visų paliepimų kasininkei šalyje pirmininkės ir ant visų kitų paliepimų užgirtų įstatymų tarybos.

Užtikrinimui teisingo pildymo savo privalumų raštininkė užstatys kauciją. Neužstačius kaucijos — raštininkė rinkta laike susivažiavimo paliuosuojama nuo vietos ir pildomoji valdyba nuskiria kitą jos vieton galinčią užsistatyti kauciją iki būsiančio sekančio įstatų tarybos susivažiavimo. .

Raštininkei užbaigus savo tarnystą visos knygos, dokumentai, žymė, prideranti Lietuvių Katalikių moterų Sąjungai, perduodami jos įpėdinei.

Toliau bus.

Blaivybės Dirva.

4-TAS SEIMAS

Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje Susivienijimo, atsibus RUGSĖJO 15 ir 16 DIENĄ, 1914 m., Worcesteryje, Mass. šv. Kazimiero Lietuvių parapijoje.

YPATINGOS MALONĖS BLAIVININKAMS.

Šv. Tėvas Pius X, ketverge 21 dieną gegužio 1914 metų, laike audijencijos, meldžiamas R. P. D. asesoriaus Š. Oficijo, teikėsi parodyti prielankesnę savo valią temperancijos arba abstinencijos (pilnosios blaivybės) draugijoms, ydant padrąsinus užlaikyme jų narius tokio išganingo užsidavimo, apaštališku autoritu atvėrė Bažnyčios iždo gausumą, suteikdamas šioms draugijoms, kurios yra ar bus kanoniškai vyskupų užtvirtinimu sutvertos, sekančius atlaidus: Nariams, atlikusiems išpažintį ir priėmusiems Komuniją, atlankantiems bažnyčią ar bent koplyčią ir ten sulyg intencijos šv. Tėvo pasimeldžiantiems. — Visuotini atlaidai: 1) dienoje įsirašymo į draugiją; 2) draugijos globėjo šventėje; 3) dienoje šv Jono Krikštytojaus arba sekančiame sekmadienyj; 4) keturis syk per metus dienose švenčių, vyskupų paskirtų ir 5) kartą į mėnesį dienoje pačios draugijos paskirtoje, jei per ištisą mėnesį atkalbės su atyda kokią maldelę, tai draugijai, vyskupo užtvirtintą.

— Daliniai atlaidai: Septynių metų ir tiek gavėnių, keturis syk į metus dienose sykiu vyskupų paskirtose, kuriose blaivybės nariai dievotai atlankys bažnyčią ar koplyčią ir pasimels joje sulyg šv. Tėvo intencijos, bei atnaujins iš tikros širdies savo blaivybės prižadus; 2,300 dienų atlaidų tiems sąnariams, kurie pasistengs įkalbėti girtybei atsidavusius, arba kokį prikalbins iš jų įsirašyti blaivybėn, arba pribūs į blaivininkų susirinkimus.

Visus atlaidus galima pavesti dušioms škaistykloje kenčiančioms. Galutinai Jo Šventenybė suteikė ypatingus atlaidus Mišioms, kurios bus laikomos už dušias mirusio blaivininko tokiu būdu, kad kunigas, kuris laikys tąs Mišias, turės teisę privilegijoto altoriaus.

Suteikta ant visados

D. Card. Ferrata,
sekretorius.

SVAIGALAI DAUGINA BEPROTYBĘ.

Indianopolis, Ind. Birželio 19 d. Dr. T. D. Alderman kalbėdamas tautinėje rinkimų medicinos Draugijoj išparodė, kad alkolis yra pirmoji priežastis beprotybės, dirksninių ir protinių ligų New Yorko ligonbūčiuose. Jis išsitarė, kad Jungtinės Valstijos eina prie to laipsnio, kame paliksianti viena didelė bepročių įstaiga.

Alkolis, anot jo daro daugiau bepročių negu kitos priežastįs sujungtos sykiu. Jei alkolis ir nėra pradinė beprotybės priežastis, tai jis yra išsirituliojimo priežastis. Jungtinėse Valstijose yra 250,000 bepročių ir toks pat skaičius silpnapročių. Tas skaičius yra didesnis, neg kareivių ir jurininkų.

Dr. H. M. Pollack, Albany, N. Y. sekančių laišku, tik pusiau "Baltimore American" visai nesenai parodė, kad alkolis tautai beprotybė.

New Yorko valstijoj yra keturioliką ligoninių su 33000 bepročių. Tarpe visų beprotybės priežaščių alkolis yra antroje vietoje. Visoj New Yorko valstijoj penkioliktas nuošimtis bepročių vyrų ir penktas nuošimtis moterų tapo bepročiais per svaigalus.

Nuo 30 d. rugsėjo 1912 iki tuo pat laiku 1913 m. šeši tūkstančiai ir šešiosdešimt vienas beprotis buvo atgabentas į New Yorko bepročių prieglaudas. Iš jų tiktai trįsdešimtis liko bepročiais iš kitų priežaščių, k. a. morfinos, kokainos, ir p. Bet nuolatinis tų nuodų vartojimas nedaro tiek blėdies kiek alkolis. **K. P. S.**

ŠIS TAS

Sako cicilikai priešingi militarizmui. Kaip-gi ne! Štai "Naujienos" suorganizavo pusę milijono murzuoto vaisko, išrinko generolus, kapitonus, felfebelius ir žada siųsti ant "Vyčių". Kas gyvas — gelbėkis, pavojus gresia. Jau ir kulipkos liejamos iš Bimbos spyčių.

F. Živatkaukas užmiršo visai apie socijalistų sąjungą. "Tėvynės" spaltuose anei žodžio ne bamptelėjo, kad socijalizmas dar randasi Amerikoje. "Laisvė" tuojaus draugiškai primena Živatkauskui jo nuodemės ir už "pakūtą" suteikia jam vardą socijalisto kabutėse. Prisieis nabagui patupėti už grotelių kol Brooklyno Prūseikos širdužėlė atsileis.

Rusai vokiečiams kailį peria, vokiečiai prancūzus lamdo, prancūzai į vokiečius kimba, serbai austrus lupa, italai vokiečius čiupinėja, — visa Europa dreba. Amerikos cicilikai užgirdę garsą nuo rubežių siunčia ultimatum kariaujančioms valstijoms su reikalavimu apskelbti trijų dienų bėgyje socijalistišką tvarką, nes kitaip virtus apskelbs karę visai Europai, Ura! Ant priešų!

Kas ten rekia, kas ten klykia, kad net Scrantonas plyšta! Negi mūsų daktaras Jonas kunigėlius keikia. "Man paveskit Lietuvą, aš ją išgelbėsiu, kunigėlius-gi šalin, šalin visus Roman išvaikysiu!" Nelabai seniai nežinau koks ten daktaras Jonas Šliupas, pranašavo, kad už tiek ir tiek laiko nebus nei vienos bažnyčios. Amerikoje. Pranešystė neišsipildė. Jei gu ir pastarasis dr. Jonas kreivai nudurs tai reikės mūsų pranašams kraustyties kur pipirai auga.

Socijalistų spauda taip numylėjo Gabrį, kad be jo nei žingsnio nedaro. Straipsniuose Gabrys, apžvalgose Gabrys, korespondencijose Gabrys. Ar neapsirgo mūsų "draugai" kokia nors manija. Patartina kaip galima greičiaus pasiteirauti "draugams" kokioje nors iš garsiųjų klinikų. Ar neišvaikis jų manijų koks stebuklingas daktarėlis.

"Aš perskaičiau 'Laisvąją Mintį'... patyriau..... apsvaiginau... girdėjau dramos veikalėlį... Atmenu kaip kunigas apie velnius sakė... Mikė neintikėjo... Pragaro nėra, man patiko... Pasaulio žvalga.. katalikai, katalikai, katalikai ir dar syki katalikai.... Moteris blianti, žmonės verkti... Anonimiškas laiškas, vienuolika kryželių... Dievas pagromščikas... Kulpa mea huliganiška... buržuazai. Maurai, Trajenai, evoliucija ir vėl Dievas pagromščikas..." Iš to digsta straipsnis, tilpsta "Laisvoj Mintyje" ir pasirašius Elena St—aitė žaibo graituma parodo "Koks-gi tas mūsų tikėjimas"? Ar jus suprantate koks? Aš tiesą pasakius nelabai...... ,

Neatsimenu, kaip senai dr. Šliupas paaukavo cicilikų Perkūno bylai 50c. Hoosick Fall'iečiai jau spėjo net du sykiu pasibiluoti, dr. Šliupas dar nei sykio nepareikalavo atskaitos. Ar tiktai neužmiršo gerbiamasis, kad jau laikas pradėti duoti atskaitą, nes kitaip dalykai pasens ir visos atskaitos dings. Nubusk tvarkos vedėjau!

"Kova" išrado naujos rūšies redaktorius. Žinoma buvo visiems kad ligšiol lietuviškus laikraščius vedė gyvunai pavydale žmonių, bet nuo 35 num. "Kovos" išėjimo virto kitaip. "Kovos" makaulė nepaprastai zoologijoje stipri, "Tėvynės" redagavima paveda zuikiams. Žiūrėsime kaip "Kova" zuikius nukovos.

Ar žinote kaip surasti 10,000 skaitytojų?

Tikrai gal ne. Tuojaus paaiškinsiu. "Kova" sugalvojo, kad išleidus raudoną "Kovos" numerį laimės pageidaujamą skaičių. Aš patarčiau visoms redakcijoms nesnausti, bet pradėti leisti geltonus, žalius, mėlynus numerius tada sulauksime kelius milijonus skaitytojų. Tai pakiltų apšvieta!

Ištikrųjų pikta darosi, kada patėmyji, jog kas ne už savo darbo griebiasi. Mūsų moksleivija žiedas mūsų tautos iš. "Jaunimo Sapnų" abazo pradėjo megzti likimui pirštinę. Gerbiamieji, liaukitės, nes tokiai nežinomai ūgio, nežinomų metų, nežinomo užsiėmimo ypatai sunku bus numeksti. Palikit geriau tą darbelį Lietuvos senutėms, o patys geriaus pradėkite megsti mintis.

Šikšnosparnis.

NAUJOS KNYGOS.

Vairas No. 12 Mokslo, dailės, visuomenės ir politikos laikraštis. Raštų turinys:

1) Palanga. L. Noreika. 2.) VIII. Liet. Mokslo Dr-jos suvažiavimas Vilniuje. L. N. 3.) Besibastant iš senio studento atminimų. Pr. Penkaitis: 4) Autoritetas bei laisvė. Fr. Faersteh'is. 5.) Amerikos lietuvių seimai. 6.) Trakai. Galves ežero salų vardai. L. N. J. Strazdas. 7.) Iš šiaudinės pastogės. Pr. Mš. 8.) Mūsų kultūros gyvenimas. Paveikslų turinys.

1. Palangos Jurė. I. Strazdo fot. 2. Birutos kalno kaplytėlė J. Strazdo fot. 3. Grota ir Birutos kalno kopl- J. Strazdo fot. 4. Gulbių tvenkinys Tiškevičiaus Parke. J. Strazdo fot. 6. G. Tiškevičiaus rumai. J. Strazdo fot. 7. Gr. Tiškevičiaus sodas. J. Strazdo fot. 8. Palangos Krota. J. Strazdo fot. 9. Trakai. J. Strazdo fot. 10. Bažnytėlė A. Jaroševičiaus piešinėlis 11. Galvės ežeras. J. St. fot. 12. Dvi V. Jomanto vinieti.

Moksleivis. No. 21. Liepos m. Turinys:

1. S[illegible]nas. 2. Aidas: Našlaitės rauda (eilės 3. Pranas J. J—s. Dar apie tėvynės meilę 4. Aidas: Elegija (eilės) 5. Ištraukos iš tamsybės narių (vaizdelis). 6. Aidas: pušis (eilės) 7. Mikas Dumys. Laiškas iš Paryžiaus. 8. Žinutės: 9. Pastabų vietoje. 10. Nauji sąnariai. 11. Nauja kuopa. 12. Aukos. 13 Redakcijos atsakai.

Teisingos paslaptis. Dr. F. Matulaičio. Antra laida. Chicago, Ill. Pusl. 32 kaina nepažymėta.

Jaunoji Lietuva.

Iliustruotas, literatūros, mokslo, visuomenės [illegible] mėnesinis laikraštis. Liepos m. No. 8.

MŪSŲ JAUNIMAS

NEBIJOKIME PRIEŠŲ.

Pradėjus judėti jaunimui Chicagos apielinkėse, pasirodė daug gyvumo ir įvairumo. Kol lietuvių katalikų jaunimas miegojo saldžiu miegu, tai geltonoji spauda tylėjo, užsilaikė ramiai. Linkėjo mums saldžiai miegoti ir toliau.

Bet štai sujunda lietuvių katalikų jaunimas, spiečiasi po šv. Kazimiero globa, po vardu "Ir. Vyčių", pradeda plėtoties, pasistato sau aiškų, tvirtą pamatą doros ir eina ir žengia pirmyn, perskirdami visas kliutis, nemalonumus ir visas gaujas savo priešų. Nors tie visokiais būdais stengiasi pakišt koją, kad pastarieji nugriūt; bet jiems tai nesiseka.

Ypač savo straipsniuose, korespondencijose nesąžiniškai užsipuldinėja, biauriai šmeiždami. Pasiunčia, ką nors juodadūšį į susirinkimą, ką nors iš mus išgant; kad jeigu negali įsibrauti į svetainę, tai nors nosę iškišęs per langą žiūri, klausosi.

Matant žaidžiant, dainuojant linksmai jaunimą, jam širdis sprogsta iš rūpesnio, kad nėra jis jų vadovu. O paskui korespondenciją sulipdo iš keletos sakinių, rodydamas savo gebumus šmeižime, siunčia "Naujienoms" arba kur kitur, kurie su didžiausiu pasigerėjimu, dar pridėdami daugiau savo raugo, talpina laikraštin. Nors štai, žiūrėkite, kokie mes galingi, kokie mes geri ir teisingi, o jie, katalikai, tai šiokie ir tokie.

Taigi, "Vyčiai", nesibijokime jų šmeižtų, bet eikime savo keliais drąsiai, pasiremdami savo dora, tikra katalikiška spauda, kurią remkime kiek galėdami, nes tai mūsų šventa priedermė. Jeigu mes atsižiūrėsime į tuos, kurie aiškiai priešingi mūsų tikslams, mūsų spaudai, kurie iš pamatų griauja dorą, tikėjimą, tai beabėjonės nieko nenuveiksime. Tada išnaujo pradės mus migdyti, linkėdami mums "saldaus miego".

Vytis.

JAU LAIKAS.

Baigiasi šilta, troški vasara. Baigiasi vakacijos. Greit užstos ruduo. Kiekvienas, kuris buvo pasitraukęs vasaros laike iš miesto ant vakacijų ar taip kur, grįš atgal į savo seną vietą ir griebsis darbo. Moksleivijai, kuriai vakacijos yra nepaprastai malonus laikas, turės grįžti į mokslaines ir su nauja energija, su didesnėm pajėgom ir norais griebsis mokslo. O mes "Vyčiai" ko mes griebsimės, atėjus darbo laikui? Juk ir mes turėjome vakacijas netik nenobodžiais, bet galime sakyti, linksmas: gegužinės, vakarai, kas sąvaitė vieną dieną skyrėm kojų miklinimui žaisluose ir šokiuose, o gal šiek tiek ir protą miklinom, bet ligšiol visiškai mažai mums tai rūpėjo. Jeigu kas pasišventė mums suteikti žinių, tai mes mažai interesavomės ir su nekantrumu laukėme galo ir pradžios linksmybių, žaislų ir t. t. Ir nenuostabu, juk vasara — poilsio ir pasilinksminimo laikas.

Dabargi, man rodos jau laikas, pradėti tarties apie "vakarinius kursus" kad atėjus rudeniui, nereikėtų leisti laiko, ant niekų, bet kad pradėjus uoliai dirbti, mokinties, nes mums dar daug reikia išmokti daug tautiško susipratimo ingyti, be kurio dar negalime pradėti vykinti kad ir geriausių užmanymų. "Vyčiai". Atsiminkime, kad mūsų tarpe yra daugybė nemokančių, nes gerai skaityti ar rašyti; o jeigu ir moka, tai visai silpnai. Taigi tie, kurie nors šiek-tiek jau turi mokslišką žinių turėtų pasidalyti su draugais ir nesigailėti pašvęsti valandėlę del tų, kurie yra tiesiai apverktiname padėjime šioje gadynėje.

Atsiminkime, kad tik per mokslą galim ingyti vienybę ir dora. o jeigu tuodu dalyku pataisysime sau nepajudinamu principu, tai ingysime ir galybę.

"Vyčiai"! Sukruskime, nes jau laikas.

Vytis.

"VYČIAMS".

Po sunkaus darbo, prie kurio ruošėmės, kad pastačius ant tvirtų pasiekti. Taip-pat gerai yra buvusio II Kongreso, — viskas aprimo, matyti, gerbiamieji agitatoriai pasiėmę nors trumpą atilsį (vakaciją), iš to pasinaudojo kai-kurie, mūsų priešai užpuolimu per nežinomos spalvos laikraščius. Už ką mes turime jiems ištart "ačiū", nes savo papeikimu sukėlė dar didesnį entuzijazmą tarpe "Vyčių" ir pajudino prie energiškesnio darbo. Sukruto, sujudino, ragindami vieni kitus prie darbo. Tokią žinią labai smagu pranešti visoms kuopoms, kaip lygiai ir paviežiams.

Su pasididžiavimu kiekvienos sveikos minties jaunikaitis ar mergaitė privalo stoti nariu Vyčių, nes organizaciją jau pripažinta pilnai per Lietuvių visuomenę, kurios nariais jau pastojo šviesiausia liet. Inteligentija ir mokslo vyrai, kurie nesigailėjo savo laiko nei kelionės net atlankyti buvusį kongresą kaip tai gerb. kun. M. Gustaitis ir p. J. Gabrys iš Paryžiaus, bemaž didesnė pusė lietuvių moksleivių, klierikų ir studentų. Taigi, jaunučiai, jums garbė yra reikalinga ir maloni, papuoškite save tuo garbės vainiku Vyčių ženklu, kurį priėmę šviesūs ir garbės verti mūsų vientaučiai. Pasididžiuodami tuo, kas atjaučia, lai prideda nors valandėlę savo laiko, rišant naujas kuopas, o ten, kur jau gyvuoja, imties smarkiau prie darbo, didint jas.

Jaunučiai, kuriems ateitis yra brangi, žvilgterėkit į padėjimą šių dienų Europos, o tuojaus suprasim kiek būtum buvę dar laimingesni, jei "Vyčiai" jau būtų buvę gyvybėj kokie 10 metų pirmiau, taigi nenusimindami pavartokim amerikonų patarlę 'niekados nepervėlu. (Never too late). Energijos ir dar energijos, nes į Vyčių judėjimą atkreiptos visų lietuvių akys. Vargai ir kraujas mūsų Brolių Lietuvoje kad užžiega Vyčių širdis Tautos Meilė.

Su tikra pagarba,

M. A. Norkūnas.

P. S. Trumpam laike bus gatavi "Vyčių ženkleliai, kurių galės pareikalaut kuopos del savo narių, nuo centro pirmininko.

Į Lietuvių Informacijos Biūrą įsirašiusieji nariai:

Garbės nariais:

Kun. Ambrozaitis $100.00 (pasižadėjo).

Nariais įsteigėjais:

Kun. A. Skrypko $50.00.

Kun. F. B. Serafinas $50.00. (pasižadėjo).

Amž. nariais:

Kun. Kraučūnas	$25.00
Kun. Ežerskis	$25.00
Kun. Krušas	25.00
Kun. Briško	25.00
Kun. Balinskas	25.00
Kun. Klonauskas	25.00

(pasižadėjo)

Nariais labdariais:

Dr. Rutkauskas	$10.00
St. Tananevičius	10.00
Kun. F. Kemešis	10.00
Kun. Lapelis	10.00

Nariais rėmėjais:

A. Gribas	$3.00
J. Ivanauskas	1.00

Amžinasis "Žiburio narys:

Kun. Pranciškus Serafinas $10.00

Pataisa. 35-me "Draugo" numeryje apsirikta: Chicagos "Aušros Vartų" bažnyčioje surinkta aukų Lietuvos švietimo reikalams ne $16.97, bet $49.97.

Aukas priėmiau,

Kun. M. Gustaitis.
"Žiburio" pirm.

Lietuvių švietimo fondui 100=100,000 r. pasižadėjo:

No. 175-7 W. D. Baczkowski, "Saulės" leidėjas 300 r. "Žiburiui" knygomis.

No. 178-180 kun. J. Misius, Ellsworth, Pa., 300 rb. "Saulei", "Žiburiui" ir "Rytui" lygiomis dalimis.

(Toliau bus)

CHICAGOJE.

Pradžia ant 3-čio pusl.

Pirm. pagelbininku — K. Varanavičienė.

Raštininku — Pr. Pakštas.

Iždo globėju — kun. F. Kemėšis.

Organizatoriais. — A. J. Sutkus ir Miklas.

Valdyba išrinkta ligi 1915 metų. Ateinantis susivažiavimas 1 nedėldienį spalių mėn. Šv. Kryžiaus parapijoje Čikagoje.

Čarterio dalykams ištirti paskirti kun. F. Kemėšis ir M. Kadzevskis.

Nutarta atspauzdinti agitacijos korteles ir tam tikslai per šį susirinkimą surinkta $3.50 aukų nuo delegatų.

Raštininkas.

Apveizdos dievo parapijos IV Vyčių kuopa 25 rugpiūčio laikė susirinkimą. Susirinkimas buvo pradėtas lygiai 8-toj valandoj. Kalbėta apie "Vyčių" organą "Draugą", prenumeratą įsirašė 11 ypatų. Toliaus Julius Kaupas iškėlė klausimą apie "Vyčių" artimesnius ryšius visoj Amerikoj, kas buvo priimtas entuziastiškai. Apie tai nutarta iškelti klausimą "Drauge". Toliau būta žaislai, lietuviški šokiai ir taip jau pasikalbėjimai. Susirinkimas užsibaigė lygiai 10 valandoj. Vyčiai pradeda priprasti prie punktuališkumo.

L.

MARŠRUTAS SVEČIŲ IŠ LIETUVOS.

2 d.	Rugsėjo	E. St. Louis, Ill.
4	„	Benton, Ill.
5.	„	Harrisburg, Ill.
8 d.	„	Waukegan, Ill.
9 d.	„	Rockford, Ill.
10 d.	„	Spring Valley, Ill.
11 d.	„	Indiana Harbor, Ind.

Redakcijos Atsakymai.

Eugenikui. Tamstos korespondencija į "Draugą" netinka. Pasinaudoti negalėsime.

D—ui. Žinutę nespėjome indėti į 35 numerį, nes apsirikote parašydami mūsų antrašą, ir laiškas turėjo gerokai sugaišti iki mus surado.

K—ciui. Apie gyvą asmenį, nors ir gerokai atsižymėjusį, tokių "saldžių" aprašymų spausdinti neišpuola. Nedėsime. Gal sugrąžinti?

J. P. Braitui. Eilės persilpnos, nors mintis ir gera. Patartume rašyti prozą, nes eiles rašant reikia gerai pažinti lietuvių kalbą ir eiliavime tokių, beto reikia turėti, taip vadinamą talentą. Tie visi dalykai ne visiems prieinami.

Br. Socijalistui š—ltui. "Patarimas draugams socijalistams" mums netinka.

Viską žinančiam. Tai privatiški dalykai. Skaitytojams neindomu kas saliunuose pešas. Nedėsime.

Apgarsinimai.

DIDELĖ PAGELBA.

Mes buvom labai nudžiuginti laišku iš Arkansas. Jame sekančiai rašoma: "Aš noriu pranešti jums, kad aš apturėjau Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą visiškoje tvarkoje. Pavartojęs jįjį, aš turiu pasakyti, kad jisai buvo didelė pagelba man ir kad dabar aš vėl gerai jaučiuos. Mano pati, kurią gydė daktaras be pasekmių, rado savo sveikatą šiame vaiste. Mudu abu esava jums labai dėkingi. Mike Skovranek, Box 34, Denning, Ark." Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras paprastai suteikia visišką užsiganėdinimą kiekvienoje šeimynoje. Jisai paliuosuoja užkietėjimą ir padeda viduriams reguliariai daryti savo darbą. Aptiekose. Jos Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kiekviena šeimyna privalo turėti prie rankos Trinerio Linementą skubiems atsitikimams. Jisai paleng vina reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimus.

FARMOS

16 dieną lietuviai farmeriai, gyvenantieji Michigano valstijoj turėjo pirmą pikniką — tai savininkas tų kolonijų sako, kad lietuviai, norintys pirkt Farmas geriausiai gali dasižinoti rašydami į M. Walenčių, arba į farmerį V. Strigas, Wellston, Mich.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Susiv. Liet. R.-Kat. Am. valdybos antrašai:

Prezidentas: K. J. Krušinskas, 59 Ten Eych st., Brooklyn, N. Y.

Vice-prezidentas: J. Riktoraitis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius: Pranas Burba, 456-58 Main st., Edwardsville Kingston, Pa.

Knygius: Kun. J. Inčura, P. O. Freeland, Pa.

Dvasiškas Vadovas: Kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Kasos Globėjai.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.

V. Lukoševičia, P. O. Minersville, Pa.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Pres. Rev. J. Misius, Box 263, Elsworth, Pa.

Vice-pres. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Vargonininas ieško vietos lietuviškoje parapijoje.
Reikalaujantieji kreipkitės
Ig. Gaurila,
P. O. Box 1, Robey, Ind.
36—9

Tel. Drover 7042
DR. C. Z. VEZEL'
[Vezelis]
LIETUVIS DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.,
arti 48tos gatvės
Ofiso valandos: Nuo 9 iš ryto iki 9 val vakare. Šventomis dienomis nuo 8 iš ryto iki 1 v. po pietų

Kas. B. W. Washnes, 1514 Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepananis, 318 Fourth ave., Homested, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecunas, 23 and Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

"LIETUVOS VYČIŲ" CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI.

2) Dvasiškas Vadovas: Kun. F. Kemėšis, 717 W. 18th str., Chicago, Ill.

1.) Pirmininkas: N. A. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.

Vice-pirmininkas: A. Aleksandravičius, 732, W. 19th str., Chicago, Ill.

Prot. raštininkas: Al. M. Račkus, Gilbertville, Mass. P. O. Box 65.

Finansų raštininkė: Ona Kašetaitė, P. O. Box 58, Montreal, Mass.

Iždininkė: M. Juškienė, 22 Broad str., Brockton, Mass.

Kasos globėjai:

K. Pakštas, 1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.

A. Visminas, 315, 4th ave. Homestead, Pa.

J. Naginevičius, 32 Dominick str., New York.

Literatiška komisija:

A. Kneižis, 41 Capital ave., Hartford, Conn.

J. J. Ramanauskas, P. O. Box 58, Montello, Mass.

F. Virmauskis, 22 Broad str., Montello, Mas.

"Motynėlės" valdybos nariai.

Pirmininkas — Kun. V. Varnagiris.

213 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — Kun. M. A. Pankauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.

Kasininkas — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

Antrašai Administracijos Draugystės, šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmininkas — V. Paukšta, 4451 S. Marshfield ave.,

Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.

Knygvedis — Jonas Cerniauskas, 4459 So. Wood st.,

Iždininkas — Kaimieras Vanagas, 4351 So. Wood st.,

Organo užveidėtojas Juozas **Paleikas, 1802 W. 46th st.,**

Ieškau vargonininko arba parapijinėj mokykloj vietos.
Antrašą sužinoti "Drango" Redakcijoje.
34—36

Paieškau savo vyro Simanavičiaus Petro iš Čižinų kaimo, Aukštodvario parapijos, Vilniaus gub. 7 metai Amerikoj.
Simanavičienė.
Atsišaukimą siųskite "Drango" Red.
35—39.

ANGLIŠKOS KALBOS MOKYKLA.

Šios mokyklos puiki amerikoniška metoda, gvarantuoja kiekvienam vyrui ir moteriai greičiausią ir teisingą išmokinimą angliškos kalbos, skaityti ir rašyti labai trumpų laikų.

Šį mokykla nevartoja jokių knygų iš kurių vargu išmokti, bet turi tikrai tam sutvertas lekcijas lengvam ir greitam išmokinimui angliškos kalbos. padoriai pasilinksminsitė. Pirmą sykį

Kurie gyvena už Chicagos kituose miestuose Suvienytose Valstijose ar Kanadoj ir ypatiškai į mokyklą lankyties negalı, mokinam per laiškus (korespondenciją) labai pasekminga metoda.

Del platesnių žinių rašykite, paduodami pilną adresą, o mes nusiųsime pilnas informacijas ir pirmą lekciją.

Paminėk kokiam laikraštyje matei apgarsinimą Adresas:

WAITCHES BROS.
1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

Didžiausias Pasisekimas

(Privatiška karų ekskursija, Utarninke, 15 d. rugsėjo)

Amerikos užrubežinė pirklyba tapo suparaližuota ir šimtai tūkstančių žmonių liekasi išmesti iš darbo tada, kada kįla kainos ant valgomų dalykų, drabužių, vaistų ir daugiausiai kitų įvairių gyvenimo reikalų.

LABAI DAUG ŽMONIŲ, kurie liekas išmesti ant savo privatiškų išlaidų kimba prie žemės. Praėjusį utarninką aš turėjau labai didelę ekskursiją, didžiausią visoj mano biznio istorijoj ir pardavimas sulaužė rekordus už 18 metų. Reikėjo dviejų specijalių karų ir iš dalies kitų karų, kad paimti visus žmones, kurie ieško žemės ir namų, taip-pat reikėjo dvidešimts vieno automobiliaus ir šešių vežimų, kad apvežioti po mano žemes.

LORDAS KITCHENER, didis Anglijos generolas pranašauja, kad karė tęsis per 18 mėnesių. Tai reiškia, kad trejų metų, o gal ir daugiau laiko užims iki Europa pradės pati pildyti savo javų aruodus. Nebuvo gereenės progos Amerikos farmeriams, kaip dabar. Agrikultūra nestovėjo aiškesnioj šviesoj, kaip dabar, kad stovi. Ar jus nenorite būti neprigulmingi pradėdami didžiausį ir tvirčiausį biznį—ūkininkauti ant savo paties žemės?

SWIGARTO PLENAS apsaugoja algų ėmėjus nuo trinimo tarpe kįlančių kainų už pragyvenimą ir paleidimo iš darbo. Pradėk, kada dar tebeturi progos. Įmokėk pradžioj mažą mokesnį ir pradėk iš lengvo ingyti šmotelį žemės, kamę galėsi auginti sau maistą — javus, daržoves, mėsą, kiaušinius ir paukščius. Dėk savo pinigus į žemę, kame jie dirbs už jumis vieto; dėti į bankas ir būti suristu.

TIK IŠ PRIEŽASTIES didelio mano žemės reikalavimo aš nekeliu jos kainos. Kainos keliasi pačios gana greitai, kįlant įvairiems pagerinimams. Aš laikau tas pačias kainas šiuo laiku nuo $10 iki $35 už akrą ir daugybę geriausiai gulinčios žemės po $18.00 už akrą. Su naujais pridėjimais aš dar turiu 50,000 akrų ant pardavimo. Eik dabar, kad yra iš ko išsirinkti. Išlygos taip žemos, kad reikia tik $100 įmokėti ir per septynius metus išmokėti mėnesiniais mokesniais po $10.00 mėnesyje už 40 akrų. Galima mokėti ir metinę mokesnį, jei pirkėjas to norėtų. Dažnai 5 ar 10 akrų bulvių išmoka kaštus visų 40 akrų.

RAŠYK ŠIANDIENĄ, kad gauti mano 72 puslapių knygą aprašančią žemes. Knygoje randasi 115 paveikslų žemės plotų, kurie guli Mason, Manistee, Lake ir Wexford pavietuose. Joje rasi aprašyta apie mūsų dobilus, alfalfą, kornus, vikius, avižas, kviečius, daržoves ir vaisius. Taip-pat reikalauk mano didelios mapos ir lietuviškos knygutės. Ateik į mano generalį ofisą ir pažiūrėk rinkinį javų ir 150 didelių paveikslų rodomų ant audeklo mano stereoptikos kambaryje.

BŪK ĮSIRAŠĘS dideliame darbe mano žemės organizavime, didžiausiame ir pasekmingiausiame Jungtinėse Valstijose. Aš užlaikau būrius agrikultūroj prityrusių vyrų. Jie reguliariškai aplanko kiekvieną gyventoją. Aš užsodinau didžiausią sodną šioje šalyje. Aš užlaikau parodyti ūkes, turiu sėkloms aprūpinti įstaigas ir veltui apsaugoju jus nuo neišmokėtos jų kantraktų dalies. Jus atrasite, jog tai yra geras kooperatyvis plenas, kuriame kiekvienas pirkėjas dalijasi lygiai žemių pakilusiomis kainomis ir visada turi prieš akis pasekmes tinkamo ūkininkavimo. Aš kolonizuoju ir visada esu su savo gyventojais.

MANO SEKANTI PRIVATINIAIS KARAIS ekskursija bus utarninke rugsėjo 15 dieną, P. M. R. R. geležinkeliu. Iš mano generalio ofiso iškeliausime 11:30 prieš pietus. Kaštuos $8.30 nuvažiuoti ir parvažiuoti į Wellstoną, mano stotį Michigane. Mokestis priskaitoma žemę perkant. Sugrįžtame atgal į Chicagą 7:20 išryto ketverge arba pėtnyčioje tos pačios savaitės. Automobiliai ir vadovai veltui. Ofisai atviri panedėlio vakarais ir subatomis po pietų.

Tai yra didžiausia kolonija lietuvių ūkininkų Amerikoje. Eik kur galėsi gyventi tarpe savo tautiečių ir šnekėti savo kalba. Rašyk mums lietuviškai ir mes atsakysime lietuviškai. Ar girdėjai žinias apie didelį lietuvių pikniką?

VISKAS APIE SWIGARTO ŽEMĖS PLOTUS.

Išpildyk šį lapelį ir pasiųsk mums šiandieną
GEORGE W. SWIGART,
A — 1247 First National Bank Bldg.,
Chicago, Ill.

Malonėkite man prisiųsti veltui jūsų didelę 72 puslapių knygą ir žemlapį ir lietuviškus aprašymus. Aš esmi užinteresuotas jūsų pasiūlijimu.

Mano vardas ....

Gatvė ir numeris ....

Mano miestas ar miestelis ....

Valstija ....

$500.000.00

Paskolos pagerinimui Chicagos nejudinamų turtų Real Estate sumoje nuo $500 iki $2500.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. & 47th St. Chicago.

Saugiausi, pirmiausi ir stipriausi banka vartoj ant Stock Yardų.

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specijalistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare, Nedėliomis 9—12 prieš piet.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ills.

Daktaras Ignotas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo ivairiauses ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro operacijas. Turei savo locną ligonbuti. Lekarstas sutaiso pats del kiek vieno sergančio. Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 iš rito: 2—4 po piet, 7—8 vokaro. Nedel. iki 2 po piet. Kreipkis reik visumet ant to tikro adriso taipt

DR. STANKUS, 1910 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Kviečiame užsisakyti 1913-1914 metams kunigijos lietuvių reikalams skiriamą mėnesinį laikraštį

"VADOVĄ"

"VADOVO" uždavinys — padėti lietuvių dvasiškijai orijentuotis įvairiuose jai rūpimuose gyvenimo klausimuose, teikti pagalbą reikalingą kunigams mokslinių žinių pagilinime ir praplatinime, o taipgi ir pastoracijos darbe.

"VADOVE" daug rašoma apie katalikų Bažnyčios padėjimą įvairiuose kraštuose, apie užsienio kultūringesnių tautų dvasiškijos darbavimąsi įvairiose srityse.

"VADOVE" rimtai nagrinėjama Lietuvos religijiniai reikalai ir jų stovio pagerinimo būdai.

"VADOVE" ateinančiais metais sekmadieniams bus duodama katekizmiški pamokslai pagal geriausius užsienio šios rųšies pavyzdžius; taipgi ir kilti pamokslai bus kaskart aktualesni, tinkamesni.

"VADOVAS" nėra kokios vienos apielinkės ar dijecezijos organas; jam rūpi visi ir visos lietuvių dvasiškijos reikalai. Turime daug rimtų bendrabarčių, kaip Žemaičių, taip ir iš Vilniaus, Seinų dijecezijų ir iš svetur gyvenančių lietuvių dvasiškių tarpo.

Į "VADOVĄ" rašo ir pasižadėjo toliau rašyti, neskaitant artimiausių "VADOVO" reikalų prižiūrėtojų, dar ir šie: dvas. akad. prof. kun. dr. P. Būčys, kun. prof. Al. Grigaitis, kun. prof. dr. J. Matulevičius, kun. dr. J. Totoraitis, kun. dr. Naujokas, kun. prof. B. Česnys, kun. dr. Staniulis, kun. dr. J. Galdikas, kun. dr. M. Reinis, kun. dr. A. Maliauskas, kun. dr. K. Bėkšta, kun. J. Tumas, kun. dr. A. Viskantas, kun. prof. A. Polubinskas, kun. dr. M. Gustaitis, kun. P. Dvaranauskas, kun. J. Vaičaitis, kun. J. Kriokiniskas, dek. V. Aleksandravičius, kun. prof. P. Bielskus, ir daugybė kitų rimtų rašytojų iš lietuvių kunigijos. Tikimės, kad ilgainiui jų bus vis dar daugiau.

Meldžiame užsisakyti ateinantiems metams ne vėliau 1 d. rugsėjo (n. st.) šių m.

"VADOVO" kaina 10 rub. metams šiapus sienos, o užsieniuose 12 rublių.

Adresas: Seinai, Suv. Gub. "Vadovo" redakcija.

Lietuvių Farmerių Kolonija.

Godotini tautiečiai: noriu jums pranešti, kad aš atsisakau nuo tų kompanijų, kur pirmiau pardavinėjau žemes Michigane, delto, kad aš geresnes žemes išpardaviau, o beliko vieni smėltynai, kurie lietuviams apsigyvenimui netinka. Aš dabar turiu parinkęs lietuvių kolionijai geriausios žemės, prie molio, netoli parto Ludingtono, Scottvilles, Mich. apielinkėse. Toji vietą susiduria su tomis lietuvių kolionijoms, kurias aš sudariau, paskutinių, kelerių metų laike. Tik žemė daug geresnė, nusipirkęs nei vienas nesigailės. Kitose valstijose mokėdamas po $200 ar $300 už akrą geresnės žemės negausi. Mūsų žemės prikės yra nuo $10 iki $25 už nedirbtą. Išdirbtosios ir su trobomis prakė priguli nuo gerumo trobų ir žemės išdirbimo. Turiu su sodnais ir trobomis ir geriausiais įntaisimais: Vanduo, šilima, viskas įntaisyta pagal naujausią sistemą.

Per mane yra apsigyvenę visi lietuviai Michigano Valstijoj ir visi yra užsiganėdinę. Kaip jiems stengiaus parinkti geriausias žemes, taip ir dabar naujoj vietoj stengsiuos viską padaryti kuogeriausiai. Kur nevažinotum užvažiuok pas manę. Jei kitur geros žemės negausi, atvažiuok pas manę gausi kokios tik norėsi: su moliu, su juodžemiu ir t. t. Tik nepirkite smiltynų, kad pirksite, pirkite geros žemės.

Anton Kiedis
Peackock, Lake County, Mich.

EXTRA **$ $ $ Jums**

7 reikalingi dalykai vertės
$25.00
tik už **$5.85**

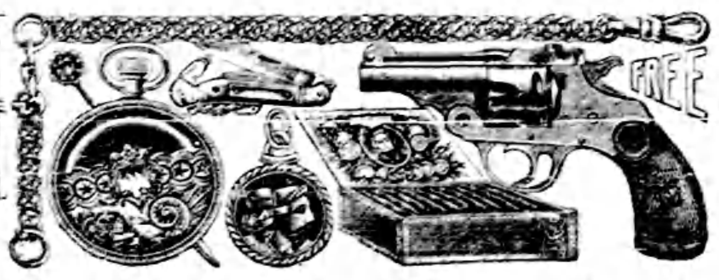

PINIGŲ NESIŲSK. Didžiausias pasiulijimas, koks kada nors buvo. Vienintelis atsitikimas amžaje. Kad supažindinti su mūsų naujais gelezinkelio laikrodžiais ir kitais dalykais, mes siunčiame augšto laipsnio gražiai išpiaustytą su puikiais akmenimis moterų arba vyrų laikrodį už $5.85. Su gražinimų, spilką dykai. Pilnai gvarantuojame. Vienas laikrodis vertas $15.00 kiti dalykai sirutu. Nepirk jokių dalykų kur kitur, bet pamatyk mūsų laikrodžius. Specialis pasiulijimas. Sugrąžink šitą apskelbimą parašydami savo vardą, pavardę ir antrašą ir mes išsiųsime visus augščiau pažymėtus dalykus jums peržiūrėti ir išbandyti, jei tiks užmokėk agentui $5.85 ir expreso kaštus. Rašyk tuojaus FISHLEIGH and Co. ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILLINOIS.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.
Atdaras Subatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius: skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

KLAUSKIT!

Kiekvienas gausitė atsakymą jei norite dažinoti kur yra geros farmos. Aš turėjau progą apmatyti daug farmų ir apvažinėjau lietuvių apgyventas kolionijas ir drauge važinėjo žemės žinovas, kuris gerai supranta apie žemės. Norintieji klauskite ypatiškai arba per laišką.

JOE. SINKUS
3151 South Halsted Str., CHICAGO, ILL.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atliekamus pinigus gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."
Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaipo paskolą, išduoda tam tikras kvitas-vekselius su knygutėmis ir atsako už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitėmyti sis švarbus dalykas, kad —

Visi pinigai užtikrinami nekilnojamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta Šimtas Penkiolika Tūkstančių Rublių Garantijos Perviršijimo,tokiuo būdu piniga niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.
KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broli Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Brolių Vailokaičių ir K. Draugijoje: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai gali prapulti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijimu; 3). prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestuose namus, suieško norintiems pirkti žemės; užtatai, jeigu manai grįšti į Lietuvą ir pirkti tau vietą, tai būtinai susižinok su Draugija Brolių Vailokaičių ir Ko. Kaunas Viešasis Plecius, Lietuva-Rusija.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High Schoo).

Lietuviškosios Seserą priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Yards 1741
J. F. EUDEIKIS
GRABORIUS
Parsamdo karietas ir automobilius dėl pagrabų, vestuvių ir krikštynų. 4605 Hermitage ave. Chicago

---

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. WIEGNER
DAKTARAS
(Kalba lietuviškai)
3337 S. Morgan St., Chicago

Tel. Yards 1596
ED. REUTER
Didžiausė siuvamų mašinų krautuvė. Mašinas parduodame nuo $3.00 ir augščiau.
1616 W. 47th St. Chicago, Ill.

Telefonas Canal 4052
Dr. A. K. Rutkanskas
2302 So. Leavitt St.

Telephone Drover 1924
O. JONIKIENE
Geriausia Akušerka
3364 So. Halsted St., CHICAGO
(kampas 34tos)

Tel. Drover 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėlioms ir Seredomis pagal sutartį.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

TEMYKITE!

Mes prosijame visai veltui per visus metus kiekvieną mūsų krautuvėje pirktą siutą.

Ateik ir pažiūrėk mūsų puikių siutų ir čeverykų.

Atmink, kad mūsų kainos yra pigiausios ir tavorą duodame geriausį.

S. Kulvinsky
4558 So. Ashland Ave.

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.

Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant

W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
$165.000.00.

Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčiu nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite
iždininkas
Mandagus patarnavimas

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

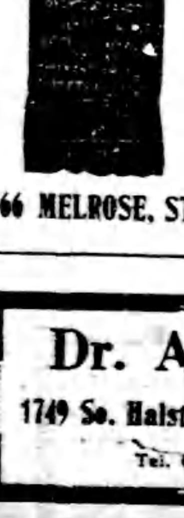

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir Karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
166 MELROSE, ST. MONTELLO, MASS.

Dr. A. Yuška
1749 So. Halsted St. CHICAGO
Tel. Canal 2118

Bell System

Kuomet keliauji, tai ieškok Blue Bell ženklą —tai ženklas, kurs verčia jus jausties svetimame mieste kaip namie.

Kaip ten toli neišvažiuotum, Bule Bell suriša tave su namais ir šeimyna.

Kur tik yra Blue Bell ženklas, tai ten taipgi gali rasti ir telefoną, kurs gali sujungti su bile kokiu iš 8,000,000 Bell sstemos telefonų.

Vartok apsčiai vietinį ir Long Distance telefoną.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išejo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė
CHARLES DICKENS
Lietuvių Kalbon Vertė
Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka Pradējus skaityti, sunku yra atisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI $1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street, - Chicago, Ill.
Rašyk tuojaus.

Gerų lentų pigiai
EIK PAS
Carr Bros. Wrecking Co.
(inc.)

Vartotas namams statyti medžiagos naujų lentų, stogams poperas, vynių, plumbingų ir t. t.

3005-3039 So. Halsted St.
Phone Yards 1294 CHICAGO

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.
4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

Naujos "Draugo" spaustuvės Knygos

Šiomis dienomis išejo iš spaudos:

Huckleberry Finnas, parašyta garsaus Amerikos raštininko humoristo **Mark Twaino.** Gražiai lietuvių kalbon versta **Jono Kmito.** Labai puiki apysaka iš amerikiečių gyvenimo. Daug juokingo ir puikaus skaitymo.

Stora knyga, kaina tik .... 75 centai

Kas rupėjo lietuviams katalikams 1913 metais

Lietuvių R. K Federacijos 1913 m. kongreso referatai ir protokolas. Knyga, kuri privalo rasties namnose kiekvieno lietuvio, kuriam rūpi Amerikos lietuvių reikalai.

Kaina .... 25 centai

Reikalaudami kreipkities:

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois

Drover 3473
J. G. KAWALLS
LIETUVIS FOTOGRAFAS
1624 w. 47th St. Kertė Marshfield Ave. netoli nuo Ashland Ave.
Naujausi ir geriausi paveikslai vestuvems ir kitiems atsitikimams. Ateik ir pats pamatyk

---

"ATEITIS"

Naujas Savaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas privalo rupintis jaunimo apšvietimų.

"ATEITIS" yra bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIJE" tilpa kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjima ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokiu žinių ir žinėlių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITĮ" išleidžia nuo Nauju Metų kooperativiška bendrovė.

"ATEITIS" inkorporuota ant $25,000.00 pagal Massachusetts valstijos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" yra 8 puslapių didumo ir prekiuoja tiktai $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžines viešpatijas $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai).

Pirmutinis Lietuviškas New Yorke
UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI, KREIPKITĖS PAS SAVUOSIUS

Mes patėmijom, kad butinai yra reikalingą lietuviams New Yorke UŽEIGOS NAMAS. Taigi mes ir ir įsteigėm tą užeigos namą, kuris randasi po numeriu 498 Washington St., kampas Spring St., New York, City. Brangųs keliauninkai, kurie manot keliaut į Lietuvą, nepamirškit atsilankyti į mus užeigos namą, o gausite sanžiniškus patarimus. Mes pasitinkam New Yorke pasažierus, pribuvusius iš kitų miestų. Suteikiam jiems nakvynę ir parupinam pasportus iš konsulio.

PARDUODAM LAIVAKORTES

ant drūčiausių ir greičiausių garlaivių už pigiausią kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siunčiam ir išmainom pinigus visų viešpatyščių. Darom daviernastis pigiau kaip kiti. Reikalauk laivakorčių kainų, pažymėdamas iš kur ir į kur nori važiuot. Meldžiam kreiptis pas mus su visokiais reikalais į artymiausį jums offisą ar per laiškus.

Geo. J. BARTAŠIUS ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St., Corner Spring Street, NEW YORK City. N. Y.
261 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.
820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

Telefonas Yards 994
Dr. MAURICE KAHN
VALANDOS: nuo ryto 8 iki 10 nuo 1 po pietu iki 3 ir nuo 7 iki 9 vakaro.
4627 S. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Visi užsisakykite
Amerik. Lietuvių Dienraštį
"KATALIKĄ"

Dienraštyj "Katalike" žinios tilps daug greičiau ir plačiau; į visus pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuoplačiausia atsiliepsime.

Dienraštis 'Katalikas' yra bepartyvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo.

Todel dienraštyj "Katalike" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti daugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Suv. Valstijose ir Canadoje metams $5.00
pusei metų .. $3.00
trims mėnesiams .. $1.75
Užsienyje, Europoje ir kitur metams $7.00
pusei metų .. $4.00

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS "KATALIKAS"
3249 So. Morgan St., Chicago Ill.

Tel. ofiso Drover 5116 Gyv. Prospect 4174
Praktikuoja chroniškose ligose ir vyrų ligose
DR. CHAS. A. SEDLACK
4533 So. Ashland Ave.
Ofiso valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakario. Seredomis nuo 9 ryto iki 5 vak. Nedėlomis nuo 10 ryto iki 12 valenos.

AR NORI TURĖTI SAVO ŪKĘ?

Arkansas ir Louisianos lentų kompanijos parduos geras žemes su mažu įmokėjimu iš kalno ir duos laiko išmokėti likusius. Jie turi prityrusius žmones, kurie išmokys, kaip ūkininkauti ir duos darbą su gera alga, tada, kada nereiks dirbti ant savo ūkės. Gali gerai pragyventi ir greitai išmokėti už gerą ūkę. Patarnavimai mūsų ūkininkystės dapartamento yra suteikiami visiems apsigyvenusiems. Rašyk arba ateik del pilnų informacijų: L. M. Allen P. T. M. Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago.

Jei nori žinių iš
Škotijos ar Anglijos
Išsirašyk dvisavaitinį laikraštį
"IŠEVIŲ DRAUGĄ"
Vienintelį Didžiosios Britanijos Lietuvių-Katalikų organą.
Kaina metams vienas doleris
Pusei metu 50 centu.
Adresas: Rev. Jos. Norbut
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

P. A. MAZEIKA

Seniausias lietuviškas graborius Chicagos mieste. Per 15 metų mano graborystės tarnavau savo broliams lietuviams. Grabai yra numažinta kaina: dideli nuo $12.00 ir augščiau, o maži grabeliai nuo $3.00 ir augščiau. Meldžiu atvažiuoti į mano krautuvę, o persitikrinsite, kad ne reikia sunkiai uždirbtus pinigus mėtyti, jie paliks našlaičiams, kurie bėdnais palieka. žinokite gerai, jei norite mokėti $100.00 tai pas mane galite gauti už $50.00 Neklausykite agentų ir kokių bobelių, bet nueikite pas kitą ir persitikrinkite kas pigiau daro. Darome pigiau, nes turime savo dirbtuvę, savo karabonę ir daugybę automobilių.

Su pagarba P. A. MAZEIKA.
3315 Auburn ave. Tel. Yards 1138

● 28 metų senas laikraštis ●
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose; metams $3.00; pusei metų $1.50.
RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.